

Gyɔn Ɔkalan Konkonsɛ Ɖbono Ɖ Ɔmarasɛ Kyu Lii Yesu So Mɔ

Wurubuaarɛ Gigyɛbi Mɔ Gi Baa Bingiri Nyamesɛ

¹ Lii ko-o gɛsɛ de gɛsɛ mɔ, Wurubuaarɛ Gigyɛbi mɔ gi bo no. Ɖbono Ɖ gyɛ gɛnen Gigyɛbi mɔ ti Ɖ bo Wurubuaarɛ asɛ, ne Gigyɛbi mɔ kee gi gyɛ Wurubuaarɛ.

² Gigyɛbi mɔ gi bo Wurubuaarɛ asɛ lii ko-o gɛsɛ de gɛsɛ. ³ Ilaa kamaasɛ ibono Wurubuaarɛ gi lɛɛ soso de gɛsɛ pɛwu mɔ, Ɖ lɛɛ imɔ naa daa de mɔ-Gigyɛbi mɔ so. Sɛi mɛɲ bo no ibono Wurubuaarɛ gi lɛɛ yɛɛ iɲ gyɛ mɔ-rɛ mɔ-Gigyɛbi mɔ ne n lɛɛ imɔ. ⁴ Lii Wurubuaarɛ Gigyɛbi mɔ so ne anyamesɛ mɛ kya nyɛ Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena ɔnan ne gɛnen gɛkyena mɔ gɛ gyɛ fatela sa anyamesɛ. ⁵ Fatela mɔ kya wu gibiri ɔ, ne gibiri mɔ gi mɛɲ taalɛ mɔɔ fatela mɔ.

⁶ Wurubuaarɛ gi sun ɔnyen ɔko mɛ kya tɛrɛ mɔ yɛɛ Gyɔn. ⁷ O sun mɔ de ɔ' baa tɔgɛ ilaa ibono o nyi kyu lii fatela mɔ so mɔ sa asa de ɔkamaasɛ o' kyu mɔ-nyoro too fatela mɔ so kyu lii ilaa ibono gɛnen Gyɔn baarɛ laa buu sa mɔmɔ mɔ so. ⁸ Gyɔn mɛɲ gyɛ fatela mɔ bɛrɛ. Ɖ ba de ɔ' baa buu fatela mɔ nyoro so ilaa sa asa daa. ⁹ Fatela mɔ gbaa-gbaa bo no. Mɔ ne n kya kyangɛ sa nyamesɛ kamaasɛ ne i kya wu mɔ mɔ. Gɛnen fatela mɔ ne n kya ba gɛsinkpan so faa.

¹⁰ Ɖ wolaa Ɖ bo gɛsinkpan mɔ so ne mɔ ne n lɛɛ gɛsinkpan mɔ, ne gɛsinkpan so anyamesɛ mɛ mɛɲ bii mɔ. ¹¹ Ɖ ba mɔ gbaa-gbaa mɔ-gɛsinkpan so, ne mɔ gbaa-gbaa asa mɛɲ kyule sɔɔ mɔ. ¹² Asa abono mɛ sɔɔ mɔ, ne

mɛ kyu mɔmɔ-nyoro too mɔ so mɔ berɛ, Wurubuaarɛ gi sa mɔmɔ ɔkpa de mɛ' wɔra mɔ Wurubuaarɛ mɔ-biana gɛsintin. ¹³ Gɛnen Wurubuaarɛ mɔ-biana abono, mɔmɔ-rɛ Wurubuaarɛ gɛsɛ de gibi mɔ gi mɛɲ de fɛɛ ibono anyamesɛ mɛ kya da itɔ korogɛ mɔ. Ne in gyɛ nyamesɛ anɔkyu abɛɛ nyamesɛ ne n wɔra adawo sa gɛwɔnsa kyu korogɛ mɔmɔ. Wurubuaarɛ gbaa-gbaa ne n yɛgɛ ne mɛ wɔra mɔ-biana.

¹⁴ Gɛnen Wurubuaarɛ Gigyɛbi gibono gi baa wɔra nyamesɛ ne ɔ kyena saarɛ aye dɔ. A wu mɔ-nyisigyɛ de aye-ansi. Gɛnen nyisigyɛ ɔbono ɔ bo mɔ kya nyiile yɛɛ mɔ-nkon ne n gyɛ Wurubuaarɛ mɔ-bi ɔbono ɔ lii Wurubuaarɛ asɛ. ɔ kpɛ ɔ kya sa aye so gɛwɔnsa dɛnsɛ ne ɔ tansi ɔ gyɛ gɛsintin wura.

¹⁵ Gɛnen Wurubuaarɛ Gigyɛbi gibono ilaa ne Gyɔn gi tɔgɛ mɔ. Gyɔn gi lɛɛ gibaa nyiile mɔ yɛɛ, “ɔdɛ ilaa ne nɛ naa kyena tɔgɛ yɛɛ, ‘Mɔ ɔbono ɔ laa ba me-gɛmara mɔ gi don me ilaa kamaasɛ dɔ mɔ. I kya nyiile yɛɛ ɔ wolaa ɔ bo no pɛi ne i lɔɔ korogɛ me.’ ”

¹⁶ ɔ ta gudu ilaa kamaasɛ dɔ so mɔ, ɔ kya sa aye so gɛwɔnsa dɛnsɛ ne ɔ kya wɔra ilaa ɔ kya sa aye pɛwu ɔ kya kpɛ ɔ kya ba. ¹⁷ Dedaa Wurubuaarɛ gi sa anyamesɛ mɔ-ɔson nbara mɔ, o kyu naa daa de Oloobu Mosisi so. Ne Wurubuaarɛ gi san lɛɛ mɔ-gɛwɔnsa dɛnsɛ de mɔ-gɛsintin nyiile anyamesɛ mɔ, o kyu naa daa de Yesu Kirisito so. ¹⁸ Nyamesɛ kamaasɛ mɛɲ ti taa wu Wurubuaarɛ kerɛ. Wurubuaarɛ mɔ-bi kolon ɔbono o nyi Wurubuaarɛ gisen dɔ ilaa mɔ ne n lɛɛ Wurubuaarɛ gidebi nyiile anyamesɛ.

Gyɔn ɔbono ɔ Lɔrɔ ɔkpa Sa ɔmɔlɛgɛbo Mɔ

¹⁹ Fɛ' nu ilaa ibono Wurubuaarɛ gi sun Gyɔn yɛɛ ɔ' baa tɔgɛ anyamesɛ mɔ. I lii fɛɛ Gyuda awura abelɛnsɛ abono mɛ bo Gyɛrusalem ɔsowolɛ so mɔ, mɛ sun Wurubuaarɛ

asunbi alɛɛbo ako de Lɛfi gikpen dɔ asa ako Gyɔn aɛ, ne mɛ kpaa taase mɔ yɛɛ mɔ ne n gyɛ anɛ? ²⁰ Mɛ kpaa taase mɔ gɛnen mɔ, ɔ tɔgɛ gɛsintin sa mɔmɔ. ɔ mɛn ɲara ɔmɔ. ɔ tɔgɛ tigi mɔmɔ yɛɛ, “I mɛn gyɛ me ne n gyɛ asa ɔmɔlɛgɛbo ɔbono Wurubuaarɛ yɛɛ ɔ laa sun mɔ.” ²¹ Gyɔn gi tɔgɛ mɔmɔ gɛnen mɔ, mɛ kii taase mɔ yɛɛ, “Ne in gyɛ fo ne n gyɛ kaase ɔbono mɔ, fo ne n gyɛ anɛ? Fo gyɛ Oloobu Ilaagya abɛɛ?” Gyɔn gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Kuaa, mɛn gyɛ Ilaagya.” “Mɔ, fo ne n gyɛ Wurubuaarɛ ikalan ɔtɔgɛbo mɔ?” Ne Gyɔn gi kii lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Kuaa.”

²² Nfono mɔ, isɔɔ mɔ mɛ tɔgɛ mɔ yɛɛ, “Kii tɔgɛ aye isa ɔbono fo gyɛ mɔ. I kaaborɛ a' nyɛ ilaa iko kpaa tɔgɛ abono mɛ sun aye mɔ. Fo gbaa-gbaa aɛ mɔ, fo ne n gyɛ anɛ daa?” ²³ Gyɔn gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Wurubuaarɛ ikalan ɔtɔgɛbo ɔbono mɛ kya terɛ mɔ yɛɛ Isaya mɔ gi ɲmarase yela Wurubuaarɛ agyɛbi dɔ yɛɛ,

Mɛ laa nu ɔko gigyɛbi gipen dɔ,

ɔ laa kpen ɔ kya tɔgɛ ɔ kya sa mɔmɔ yɛɛ,

‘Fɛ' lɔrɔ fɛye-akyenabi de fɛ' baala fɛye-nyoro gyoo
Wurubuaarɛ.’

Me ne n gyɛ gɛnen kaase ɔbono Isaya dare mɔ.”

²⁴ Gyuda awura abelɛnsɛ abono mɛ sun isɔɔ mɔ Gyɔn aɛ gɛnen mɔ mɛ gyɛ daa Farasii gikpen dɔ asa. ²⁵ Imɔso isɔɔ mɔ mɛ taase Gyɔn yɛɛ, “Fo yɛɛ in gyɛ fo ne n gyɛ ɔbono Wurubuaarɛ laa sun de ɔ' baa mɔlɛgɛ aye mɔ, foŋ gyɛ Oloobu Ilaagya, ne foŋ kii fo gyɛ Wurubuaarɛ ikalan ɔtɔgɛbo mɔ, i wonɛ so ne fo kya gyere asa Wurubuaarɛ sagyere?” ²⁶ Mɛ taase Gyɔn gɛnen mɔ, ɔ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Me berɛ, n dɛ daa nkyu n kya gyere fɛye Wurubuaarɛ sagyere. ɔko, mɔ, gi ti ba ɔ saarɛ fɛye dɔ gbaa, fɛn kii fɛ nyi mɔ. ²⁷ I bo no yɛɛ n gyɛ mɔ-ɔbelɛnsɛ berɛ. Mɛn kii

fo mɔ de sei. Fɛɛ n' ba gɛsɛ de n' kyu mɔ-ayaawolɛ kyu tolɛ mɔ-ayaa dɔ sa mɔ gbaa mɔ, meɲ fo.”

²⁸ Gɛnen ilaa idɛ pɛwu i ba daa Bɛtani ɔsowolɛ so Gyɔɔdan ɔbon gibenbɛ giko mɔ so owi ɔbono Gyɔn kya gyere asa Wurubuaarɛ sagyere mɔ.

Yesu Gi Wɔra Fɛɛ Wurubuaarɛ Sandɛ

²⁹ Imɔ gɛdɛ kɛsɛ mɔ, Gyɔn gi wu Yesu naa ɔ kya ba de mɔ asɛ, ne ɔ tɔgɛ yɛɛ, “Fɛ' kerɛ ɔbono Wurubuaarɛ laa kyu lɛɛ asunbi fɛɛ sandɛ mɔ. ɔnyen baarɛ lɛwu ne nan kpaarɛ anyamesɛ ilaa nyɛnyɛn fuɛ sa mɔmɔ. ³⁰ ɔdɛ ilaa ne nɛ naa kyena tɔgɛ yɛɛ, ‘N gyɛ mɔ-ɔbelɛnsɛ berɛ. Meɲ kii fo mɔ de sei mɔ. I kya nyiile yɛɛ ɔ wolaa ɔ bo no pɛi ne i' lɔɔ korogɛ me.’ ³¹ Me-gibaa so mɔ, maɲ wu mɔ bii. Mɔ so ne Wurubuaarɛ gi sun me ba gɛsinkpan so de n' gyere asa Wurubuaarɛ sagyere de n' baa lɛɛ mɔ gɛwi nyiile Isirale awura.” ³² Gyɔn gi buu Yesu ilaa sa asa mɔ yɛɛ, “Nɛ wu Wurubuaarɛ Oduduu mɔ gi kpelegɛ fɛɛ bonbuɛ lii soso, ne ɔ baa suu de Yesu. ³³ Gɛnen owi ɔbono pɛwu mɔ, meɲ wolaa bii mɔ. Wurubuaarɛ ɔbono o sun me yɛɛ n' baa gyere asa Wurubuaarɛ sagyere mɔ ne n tɔgɛ sa me yɛɛ, ‘Nyamesɛ ɔbono fo wu Wurubuaarɛ Oduduu mɔ gi kpelegɛ lii soso baa suu de mɔ mɔ, gɛnen kaasɛ ɔbono ne nan kyu Wurubuaarɛ Oduduu kyu gyere asa Wurubuaarɛ sagyere mɔ.’ ³⁴ Nɛ wu imɔ de me-ansi. Imɔso ne n' kya buu mi-i sa fɛye yɛɛ mɔ ne n gyɛ Wurubuaarɛ mɔ-bi mɔ.”

Yesu Akasɛbo Gyangbarasɛ

³⁵ Imɔ gɛdɛ kɛsɛ kee mɔ, Gyɔn mɔ-rɛ mɔ-akasɛbo mɔ dɔ anyɔ ako mɛ yelɛ. ³⁶ O wu Yesu naa ɔ kya kyon mɔ, ɔ tɔgɛ yɛɛ, “Fɛ' kerɛ. ɔbono Wurubuaarɛ laa kyu lɛɛ asunbi fɛɛ sandɛ mɔ ne.” ³⁷ Gyɔn akasɛbo mɔ mɛ nu ibono ɔ tɔgɛ gɛnen so mɔ, mɛ naa buu Yesu. ³⁸ Yesu

gi kisee kerɛ ne o wu mɔmɔ mɛ buu mɔ gɛnen mɔ, ɔ taase mɔmɔ yɛɛ, “Menɛ ne fɛ kya laarɛ?” Mɛ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Rabi! Fonɛ ne fo sogɛ?” (Rabi gɛsɛ ne n gyɛ yɛɛ onyiilebo.) ³⁹ Mɛ taase mɔ-ɔlooten gɛnen mɔ, Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Fɛ' baa kpe de fɛ' kpaɛ kerɛ.” Imɔso mɛ naa buu mɔ kpaɛ fo nfono ɔ bo mɔ. Mɛ kyena mɔ asɛ nno owi ɔbono ɔkara ɔ san gɛnen gɛkɛ mɔ dɔ mɔ pɛwu. Owi ɔbono mɛ naa buu Yesu gɛnen mɔ, i laa wɔra fɛɛ owi gbaasɛ, iwi inan dɔ.

⁴⁰ Andiru, Simon Piita mɔ-tedɛ, gyɛ asa anyɔ abono mɛ nu ilaa ibono Gyɔn gi tɔgɛ mɔ ne mɛ naa buu Yesu mɔ dɔ ɔko. ⁴¹ Andiru gi kpe nno kii ba mɔ, ilaa ibono ɔ daa giwɔra mɔ ne n gyɛ yɛɛ ɔ kpaɛ laarɛ mɔ-tedɛ Simon gɛten, ne o buu sa mɔ yɛɛ, “A wu Masaya mɔ.” (Masaya gɛsɛ ne n gyɛ yɛɛ ɔbono Wurubuaarɛ gi sun yɛɛ ɔ' baa mɔlɛgɛ anyamesɛ de mɛ' nyɛ Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena mɔ.) ⁴² Andiru gi buu sa mɔ-tedɛ Simon gɛnen mɔ, o kyu mɔ kpe Yesu asɛ. Yesu gi kerɛ mɔ, ne ɔ terɛ mɔ-ginyen sa mɔ yɛɛ, “Fo ne n gyɛ Simon, Gyɔn mɔ-bi mɔ. Mɛ laa san terɛ fo-ginyen yɛɛ Sɛfasɛ.” (Sɛfasɛ gɛsɛ ne n gyɛ yɛɛ Piita abɛɛ gifolɛ.)

Yesu Gi Terɛ Filipino De Natanelɛ

⁴³ Imɔ gɛdɛ kɛsɛ mɔ, Yesu gi sa gɛwɔnsa yɛɛ ɔ laa kpe Galeli gɛsinkpan so. O wu Filipino ne ɔ tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Baa buu me de fo' wɔra me-ɔkasɛbo.” ⁴⁴ Filipino kee gi lii Bɛsayida, ɔsowolɛ ɔbono so Andiru de Piita mɛ lii mɔ. ⁴⁵ Filipino gi wu Natanelɛ ne o buu sa mɔ yɛɛ, “Nyamesɛ ɔbono Mosisi gi wolaa tɔgɛ mɔ-ilaa yela Wurubuaarɛ nbara mɔ dɔ mɔ ne Wurubuaarɛ ikalan atɔgɛbo mɔ kee mɛ kpe ma-a tɔgɛ mɔ-ilaa mɔ, ndɛ berɛ, a wu mɔ de aye-ansi. Mɔ ne n gyɛ Yesu Nasarɛtɛnyen, Gyosɛfo mɔ-bi mɔ.” ⁴⁶ Filipino gi tɔgɛ Yesu ilaa sa mɔ gɛnen mɔ, Natanelɛ

gi kisee taase Filipino yee, “Imɔso nyamese gbaa' ɔko laa taale lii Nasarete ɔsowole ɔbono so?” Nfono ne Filipino gi tɔge sa mɔ yee, “Fo bere, baa kere.”

⁴⁷ Yesu gi wu Natanele naa ɔ kya ba mɔ ase mɔ, ɔ tɔge yee, “Fe' kere, Isiralenyen gbaa-gbaa, ɔɲ kya penɛ asa.”

⁴⁸ Yesu gi tɔge sa Natanele genen mɔ, Natanele gi taase mɔ yee, “Nne ne fo wɔra ne fo bii me-gidebi?” Ne Yesu gi tɔge sa mɔ yee, “Pei de Filipino ɔ' loɔ tere fo lii gifeeya oyii mɔ ase mɔ, ne ti wolaa wu fo.”

⁴⁹ Yesu gi buu Natanele nyoro so ilaa sa mɔ genen mɔ, Natanele gi tɔge sa mɔ yee, “ɔbelɛnsɛ, fo ne n gyɛ Wurubuaare mɔ-bi mɔ. Fo ne n gyɛ wura sa aye Isirale awura mɔ.”

⁵⁰ Nfono ne Yesu gi taase mɔ yee, “Ibono ne buu sa fo yee ne wolaa wu fo gifeeya oyii mɔ ase mɔ so ne n yege ne fo ɔɔ me gyi faa? Fo bere, yege! Fo laa baa wu ilaa gbaa'gbaa don ide gbaa.

⁵¹ Gesintin ne n' kya tɔge feye faa, fe laa wu Wurubuaare do i laa bugi de fe' wu Wurubuaare do isoɔ me laa dii me kya kpelege me, anyamese pewu mɔmɔ-daa mɔ so.”

2

Me Kpii ɔkyii Keena ɔsowole So

¹ Imɔ nke nsa gemara mɔ, me kya kpii ɔkyii Keena ɔsowole ɔbono ɔ bo Galeli gesinkpan so mɔ. Yesu mɔ-nyi bo nno. ² Me da gbaa tere Yesu mɔ-re mɔ-akasɛbo mɔ kee. Gesintin mɔ, me kpe gedena mɔ gɛten. ³ Me te me kya gyi geke bele mɔ mɔ, mɔmɔ-nta gi ta wɔra ɔmɔ. Ne Yesu mɔ-nyi gi tɔge sa mɔ yee, “Meɲ baa me bo nta.”

⁴ ɔ tɔge genen mɔ, Yesu gi taase mɔ yee, “ɔkyii, ide i gyɛ me-re fo ilaa iko? Me-owi meɲ ti fo.” ⁵ Nfono ne Yesu mɔ-nyi gi tɔge sa adega abono me kya kere gɛten geɓono so mɔ yee, “Ilaa kamaase ibono Yesu laa tɔge feye mɔ, fe' wɔra.”

⁶ Gɛten mɔ dɔ mɔ, nkyu nɔ nsee nko gi yii nno. Afole ne mɛ kyu wɔra gɛnen nɔ nbono. Mɛ kya saa nkyu lii nɔ nbono dɔ kyu foro mɔmɔ-ayaa de abaa mɔmɔ Gyuda awura itiibilaa ɔkpa so de iŋ' sa i' kyɔlese mɔmɔ-Wurubuaare ɔson. Nkyu fɛɛ ankɔɔn gidin ne nan loo gɛnen nɔ nbono gɛkamaase dɔ. ⁷ Yesu gi tɔge sa gɛten mɔ dɔ adega mɔ yɛɛ, “Fɛ' saa nkyu wɔra nɔ ndɛ dɔ.” Ne mɛ saa nkyu wɔra nmɔ dɔ ne gi bɔla yele-yele. ⁸ Nkyu mɔ gi bɔla nɔ mɔ gɛnen mɔ, ne Yesu gi tɔge sa mɔmɔ yɛɛ, “Idɛ kon, fɛ' saa nko kyu kperɛ ɔbelɛnsɛ ɔbono ɔ kya kerɛ gɛkɛ belɛ gɛdɛ so mɔ.” Gɛsintin mɔ, adega mɔ mɛ saa nmɔ nko kperɛ mɔ. ⁹ ɔ daa kerɛ mɔ, gi gyɛ nta. ɔ mɛŋ nyi nfono gɛnen nta mɔ gi lii mɔ. (Adega mɔ mɛ saa nkyu mɔ mɔ berɛ mɛ nyi yɛɛ nkyu ne Yesu gi yɛge gi bingiri nta.) ɔbelɛnsɛ mɔ gi terɛ ɔkyiifo mɔ mɔ-kuli mɔ, ¹⁰ ne ɔ tɔge sa mɔ yɛɛ, “ɔkamaase ɔbono ɔ kya kpɛi ɔkyii fafaanan mɔ kya daa gikyu nta dɛnsɛ yɛ pɛi. Nengyene mɛ ti nun ne i fo mɔmɔ mɔ, idɛ kon mɔ de ɔ' san loo nta nbono giŋ boran mɔ dɔ. Fo-o fo mɔ, fo kyu nta dɛnsɛ mɔ daa yela baa fo gɛnen aberɛ adɛ?”

¹¹ Yesu gi wɔra gɛnen ilaa lɛɛnyiilese idɛ Keena ɔsowole ɔbono ɔ bo Galeli gɛsinkpan so mɔ. I gyɛ ilaa ibono ɔ da giwɔra ne i lɛɛ mɔ-nyisigyi ɔbono ɔ bo mɔ gɛwi nyiile, ne mɔ-akasebo mɔ mɛ sɔɔ mɔ gyi yɛɛ Wurubuaare ɔlon bo mɔ dɔ. ¹² ɔkyiifo mɔ gikpii mɔ i kyon mɔ, imɔ gɛmara mɔ, Yesu mɔ-rɛ mɔ-nyi, de mɔ-tɛɛana de mɔ-akasebo mɔ mɛ kyon kpe Kapɛɛniyon ɔsowole so. Ne mɛ kyena nno nkɛ kalɛɛ nko.

Yesu Gi Gya Asa Lii Wurubuaare ɔson Obu Gikpaara Mɔ So

¹³ Gyuda awura mɔ gɛkɛ belɛ gɛbono mɛ kya terɛ yɛɛ Lɛwu gi Serege Aye So mɔ gɛ kya fo mɔ, Yesu gi kpe Gyɛrusalem. ¹⁴ ɔ loo Wurubuaare ɔson obu gikpaara

mɔ so mɔ, o wu asa mɛ kya fɛ inaadɛ de isandɛ de abonbuɛ. O wu asa abono mɛ kya boori aterenbi nno mɛ dɛ mɔmɔ-gɛsun dɔ. ¹⁵ Yesu gi wu gɛnen asa mɔ, o fili ɔfɛ wɔra giwulibi ne o kyu gya asa mɔ pɛwu de isandɛ mɔ de inaadɛ mɔ lii Wurubuaarɛ ɔson obu gikpaara mɔ so. Abono mɛ kya boori aterenbi mɔ ɔ kyɛɛgɛ mɔmɔ-aterenbi abi mɔ fuɛ ne ɔ da mɔmɔ-iteebulu mɔ too-too. ¹⁶ Ne ɔ tɔgɛ sa asa abono mɛ kya fɛ abonbuɛ mɔ yɛɛ, “Fɛ! puru fɛye-abonbuɛ lii gɛrɛ. Fɛɲ! sa fɛ kyu me-sɛ, Wurubuaarɛ gɛten dɔ kyu bingiri gigya ogyiten.” ¹⁷ Ibono Yesu gi gya asa mɔ gɛnen mɔ, mɔ-akasɛbo mɔ mɛ nyingi ilaa ibono mɛ wolaa ɲmarasɛ yela Wurubuaarɛ agyɛbi mɔ dɔ mɔ. Mɛ ɲmarasɛ yela nno yɛɛ, Gɛnɔɔbono me-gɛwɔnsa gɛ gyan fo-ɔson obu mɔ so mɔ, i gyi me-gimu.

¹⁸ Gɛnen ilaa ibono Yesu gi kyu wɔra asa Wurubuaarɛ ɔson obu gikpaara mɔ so mɔ, i yɛgɛ Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ taasɛ mɔ yɛɛ, “Mɛnɛ ne fo laa taalɛ wɔra de i' lɛɛ nyiile aye yɛɛ Wurubuaarɛ ne n sa fo ɔkpa yɛɛ fo' wɔra gɛnen ilaa idɛ?” ¹⁹ Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ taasɛ Yesu gɛnen mɔ, ɔ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Nengyene fɛ boori Wurubuaarɛ ɔson obu baarɛ bun mɔ, nan kyu nkɛ nsa kii yii mɔ.” ²⁰ Yesu gi tɔgɛ gɛnen mɔ, Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ taasɛ mɔ yɛɛ, “Wurubuaarɛ ɔson obu ɔbono a kyu nsi ikue-inyɔ nsi nsee kyu yii mɔ, ne fo yɛɛ fo laa kyu nkɛ nsa kyu yii mɔ faa?” ²¹ Yesu gi tɔgɛ gɛnen mɔ, mɔ-nyoro ne ɔ darɛ gɛnen. Inj gyɛ Wurubuaarɛ ɔson obu mɔ gbaa-gbaa. ²² Imɔso, ibono asa mɛ mɔɔ Yesu ne o kii kyingi lii ibuni dɔ mɔ, mɔ-akasɛbo mɔ mɛ nyingi yɛɛ ɔ wolaa tɔgɛ gɛnen ilaa idɛ kyu lii mɔ-nyoro so baa kyon, ne mɛ sɔɔ Wurubuaarɛ agyɛbi mɔ de mɔ Yesu ilaa tɔgɛsɛ mɔ gyi.

Yesu Nyi ɔkamaasɛ Dɔ Son Lii

²³ Gyuda awura mɛ kya gyi mɔmɔ Lɛwu Gi Serege Aye So gɛkɛ belɛ mɔ, Yesu san ɔ bo Gyɛrusalem. ɔ wɔra ilaa ibono i lɛɛ nyiile yɛɛ Wurubuaarɛ ɔlon bo mɔ dɔ, ne asa sakyɔ mɛ sɔɔ mɔ gyi. ²⁴ Imɔ-rɛ imɔ gɛnen gbaa mɔ, Yesu mɛn kyu mɔmɔ-gisɔɔgyi mɔ kyu wɔra ilaa dɔ. ²⁵ I kya nyiile yɛɛ o nyi ɔkamaasɛ dɔ son lii. ɔn tɛ de ɔko ne ɔ' baa buu ɔko nyoro so ilaa sa mɔ. Mɔ gbaa-gbaa gi ti wolaa o nyi ilaa ibono i bo nyamesɛ gisen dɔ mɔ.

3

Yesu Gi Nyiile Nikodemusi Ilaa

¹ Mɛ kya tɛɛ ɔnyen ɔko yɛɛ Nikodemusi. ɔ gyɛ Farasii gikpen mɔ dɔ de Gyuda awura isowolɛ so abelɛnsɛ mɔ dɔ ɔko. ² Gɛnyɛ gɛko mɔ, gɛnen Nikodemusi baarɛ gi ba Yesu asɛ baa tɔgɛ mɔ yɛɛ, “ɔbelɛnsɛ, a wu yɛɛ fo gyɛ onyiilebo ɔbono Wurubuaarɛ ne n sun fo mɔ. I lii fɛɛ ɔko mɛn bo no ɔ laa taalɛ wɔra ilaa lɛɛnyiilese gbaa'gbaa ibono ɔnan fo kya wɔra faa, gɛnen mɔ, Wurubuaarɛ ɔlon bo mɔ dɔ.”

³ ɔ tɔgɛ gɛnen mɔ, Yesu gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Gɛsintin ne n' kya tɔgɛ fo faa, in kii lɔɔ korogɛ nyamesɛ mɔ, ɔ maɲ nyɛ Wurubuaarɛ gɛwuragyi dɔ akyenabi mɔ.”

⁴ Nfono ne Nikodemusi gi taasɛ Yesu yɛɛ, “Nnɛ so ne i laa sa de mɛ' kii lɔɔ korogɛ nyamesɛ aberɛ abono ɔ ti sɛɛ mɔ? ɔ maɲ taalɛ kii kpaa loo mɔ-nyi ɔɔ dɔ de mɔ-nyi o' kii lɔɔ korogɛ mɔ ginyɔsɛ.” ⁵ Yesu gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Fon ti nu me gɛsɛ. Gɛsintin ne n' kya tɔgɛ fo faa, nengyene mɛ mɛn kyu nkyu de Wurubuaarɛ Oduduu mɔ kii kyu lɔɔ korogɛ nyamesɛ mɔ, ɔ maɲ nyɛ Wurubuaarɛ gɛwuragyi dɔ akyenabi mɔ. ⁶ Ilaa ibono nyamesɛ gi korogɛ mɔ, nyamesɛ oyuduu ne i gyɛ. Ilaa ibono Wurubuaarɛ Oduduu mɔ gi korogɛ mɔ berɛ, oduduu ne i gyɛ. ⁷ Imɔso nengyene nɛ tɔgɛ sa fo yɛɛ i

kaaborɛ i' kii lɔrɔ korogɛ fo mɔ, gɛɲ sa fo' yɛgɛ de i' dɛ fo-gɛnɔ.

⁸ “Afuu a kya da kpe de nfono so a kya laarɛ mɔ daa. Nengyene a kya da gɛnen mɔ, fo nyamesɛ fo laa nu amɔ-ɔlanba daa de fo-aso: fo maɲ wu amɔ de fo-ansi. Fo mɛɲ nyi nfono so a kya lii de mɔ, ne fo mɛɲ nyi nfono so a kya kpe de mɔ. Gɛnen kee ne i dɛ sa nyamesɛ ɔbono i kya kyu Wurubuaarɛ Oduduu lɔrɔ korogɛ mɔ mɔ.”

⁹ Yesu gi tɔgɛ gɛnen mɔ, Nikodemusi gi taasɛ mɔ yɛɛ, “Nnɛ so nnɛ so ne i laa taalɛ ba gɛnen?” ¹⁰ Nfono ne Yesu gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Fo ɔbono fo gyɛ Wurubuaarɛ nbara onyiilebo sa Isirale awura mɔ ne mɛɲ kya nu gɛnen ilaa idɛ gɛsɛ faa? ¹¹ N kya tɔgɛ fo gɛsintin, ilaa ibono a nyi mɔ, imɔ so ilaa ne a kya tɔgɛ, ne ilaa ibono a wu de ansi mɔ ne a kya buu sa asa. Fɛye mɔ, fɛɲ kya laarɛ fɛ' sɔɔ imɔ gyi. ¹² Gɛsinkpan so ilaa ne nɛ tɔgɛ sa fɛye ne fɛ mɛɲ kya sɔɔ gyi faa, nengyene nɛ tɔgɛ Wurubuaarɛ dɔ ilaa sa fɛye mɔ, nnɛ ne fɛ laa wɔra de fɛ' sɔɔ imɔ gyi? ¹³ Nyamesɛ ɔko mɛɲ bo no ɔ ti dii kpe Wurubuaarɛ asɛ, gɛnen mɔ, me, anyamesɛ pɛwu mɔmɔ-daa ɔbono nɛ kpelegɛ lii Wurubuaarɛ dɔ ba mɔ wolɛ.

¹⁴ “Dedaa mɔ Oloobu Mosisi gi puru giwɔɔ de oyii diirɛ soso gipɛn mɔ dɔ, ne asa mɛ nyɛ nkpa. Gɛnen kee ne i gyɛ ilaa ibono i laa ba yɛɛ asa mɛ laa puru me, anyamesɛ pɛwu mɔmɔ-daa mɔ diirɛ soso, ¹⁵ de nyamesɛ kamaasɛ ɔbono o kyu mɔ-nyoro too me so mɔ ɔ' nyɛ kyena Wurubuaarɛ asɛ gɛkpa-gɛkpa.

¹⁶ “Ibono Wurubuaarɛ kya laarɛ aye anyamesɛ ilaa gikyɔ so mɔ, o kyu mɔ-bi kolon sa aye yɛɛ ɔbono o kyu mɔ-nyoro too mɔ-bi mɔ so mɔ ɔ' nyɛ kyena mɔ asɛ gɛkpa-gɛkpa. ɔ mɛɲ sa ɔ' fuɛ mɔ-lɛwu gɛmara. ¹⁷ Wurubuaarɛ mɛɲ sun mɔ-bi mɔ ba gɛsinkpan so yɛɛ ɔ' baa bun asa gipuɛɛ. O sun mɔ daa yɛɛ ɔ' baa mɔlɛgɛ

mɔmɔ de mɔmɔ-rɛ mɔ nsana i' lɔrɔ kyu naa de mɔ-bi mɔ so.

¹⁸ “Fo nyamesɛ ɔbono fo kyu fo-nyoro too mɔ so mɔ, Wurubuaarɛ marɲ bun fo gipueɛ. Fo ɔbono fo mɛɲ kyu fo-nyoro too mɔ so mɔ berɛ, Wurubuaarɛ gi ti wolaa bun fo gipueɛ. I kya nyiile yɛɛ foɲ kyu fo-nyoro too Wurubuaarɛ mɔ-bi kolon mɔ so. ¹⁹ Ilaa ibono so Wurubuaarɛ laa kyu bun anyamesɛ gipueɛ mɔ ne n gyɛ yɛɛ ɔbono ɔ gyɛ fatela mɔ gi lii Wurubuaarɛ dɔ ba anyamesɛ dɔ mɔ, mɛ laarɛ gibiri mɔ ilaa daa taa fatela mɔ yɛɛɛ. I lii fɛɛ mɔmɔ-ilaa wɔrasɛ iɲ boran. ²⁰ Imɔ gɛsɛ ne n gyɛ yɛɛ nyamesɛ kamaasɛ ɔbono ɔ kya wɔra ilaa nyɛnyɛn mɔ kya kyo fatela, ɔɲ kya tu sindi mɔ. Iɲ gyɛ gɛnen mɔ, mɔ-ilaa nyɛnyɛn ibono ɔ kya wɔra mɔ i laa naa lii gɛwi. ²¹ Nyamesɛ ɔbono ɔ kya gyi gɛsintin mɔ berɛ, kya kyu mɔ-nyoro ba fatela asɛ de asa mɛ' wu mɔ-ilaa wɔrasɛ de mɔmɔ-ansi yɛɛ ilaa ibono ɔ wɔra mɔ, ɔ wɔra imɔ naa daa de Wurubuaarɛ so.”

Gyɔn Gi Lɛɛ Isa ɔbono ɔnan Yesu Gyɛ Mɔ Tɔgɛ

²² Imɔ gɛmarɛ mɔ, Yesu mɔ-rɛ mɔ-akasɛbo mɔ mɛ kyon kpe Gyudiyɛ gɛsinkpan so ne mɛ kyena nno nkɛ kalɛsɛ nko, ne ɔ gyere asa Wurubuaarɛ sagyere. ²³ Gɛnen owi ɔbono dɔ mɔ, Gyɔn kee kya gyere asa Wurubuaarɛ sagyere Ayinon ɔsowolɛ ɔbono o sindi Salim mɔ so. I kya nyiile yɛɛ nkyu gi nyaakyɔ nno. Asa mɛ kya kpe Gyɔn asɛ nno ne ɔ kya gyere mɔmɔ Wurubuaarɛ sagyere. ²⁴ (Gɛnen owi ɔbono mɔ, mɛ mɛɲ ti taa keda Gyɔn tii de obu.)

²⁵ Gyɔn-lɛɛ akasɛbo mɔ de Gyuda awura mɔ dɔ ɔko mɛ nyɛ biide kyu lii gɛnɔɔbono mɔmɔ Gyuda awura mɛ kya wɔra de iɲ sa i' kyɔlesɛ mɔmɔ-Wurubuaarɛ ɔson mɔ. ²⁶ Mɛ biide ta mɔ, mɛ naa kpe Gyɔn asɛ ne mɛ kpaa taasɛ mɔ yɛɛ, “ɔbelɛnsɛ, ɔnyen ɔbono ɔ baa tu aye Gyɔɔdan

ɔbon gibenbɛ ne fo lɛɛ mɔ nyiile aye mɔ gi ba ɔ bo faanaa ɔ kya gyere asa Wurubuaarɛ sagyere. Kerɛ asa mɔ pɛwu mɛ san ma-a kpe daa mɔ asɛ.” ²⁷ Gyɔn gi lɛɛ gɛnɔ sa ɔmɔ yɛɛ, “Ilaa ibono Wurubuaarɛ gi kyu sa ɔko lii Wurubuaarɛ dɔ mɔ wolɛ guan-n ne nan taalɛ wɔra mɔ-lɛɛ. ²⁸ Fɛye gbaa-gbaa fɛ nu lii me-gɛnɔ dɔ yɛɛ i mɛɲ gyɛ me ne n gyɛ ɔbono Wurubuaarɛ gi sun de n' baa mɔlɛgɛ anyamesɛ mɔ. Me berɛ, n gyɛ daa ɔbono Wurubuaarɛ gi sun yɛɛ n' baa lɔrɔ ɔkpa sa mɔ.

²⁹ “ɔkyiifɔ mɔ-kuli ne n bo mɔ-ka. Pɛi de ɔnyen ɔ' nyɛ ɔkyii mɔ, ɔ kya nyɛ okpowura. Mɛ dena ne ɔnyen mɔ kya tɔgɛ gɛdena mɔ so ilaa mɔ, i kya wɔra okpowura mɔ ɔkon gikyɔ kyɔde. Imɔso me n' dɛ daa fɛɛ okpowura. Yesu ne n bo mɔ-adɛ. Nɛ nyɛ wu yɛɛ asa mɛ san mɛ kya kpe daa mɔ asɛ faa mɔ, idɛ kon ne i wɔra me ɔkon kpaalogɛ ne. ³⁰ Imɔso mɔ-lɛɛ nyisigyɛ ɔ' kpe ɔ kya ɲan ɔ kya too de me-lɛɛ mɔ, ɔ' kɔɔgɛ.”

³¹ “Nyamesɛ ɔbono ɔ lii Wurubuaarɛ asɛ ba mɔ gi don nyamesɛ kamaasɛ. ɔbono ɔ lii gɛsinkpan so mɔ ɔ gyɛ daa gɛsinkpan so isa. Ne ilaa ibono ɔ kya tɔngɛ mɔ, ɔ kya tɔngɛ naa daa de gɛsinkpan so ilaa. ɔbono ɔ lii Wurubuaarɛ dɔ mɔ gi don nyamesɛ kamaasɛ. ³² Ilaa ibono o wu de mɔ-ansi mɔ de ibono o nu de mɔ-aso mɔ ne ɔ kya tɔgɛ. ɔko-rɛ ɔko mɛɲ kii ɔ laarɛ o' nu mɔ asɛ. ³³ Nyamesɛ ɔbono ɔ kya nu mɔ asɛ mɔ berɛ, kaasɛ mɔ gi kyule ne ɔ nyise gibaa yɛɛ Wurubuaarɛ gyɛ gɛsintin wura. ³⁴ I kya nyiile yɛɛ ɔbono Wurubuaarɛ gi sun lii Wurubuaarɛ dɔ mɔ, Wurubuaarɛ agyɛbi ne n kya lii mɔ-gɛnɔ dɔ. Wurubuaarɛ gi yɛgɛ mɔ-Oduduu mɔ pɛwu gi' suu de mɔ. ɔɲ sa mɔ-Oduduu mɔ san. ³⁵ Wurubuaarɛ kya laarɛ mɔ-bi mɔ ilaa ne o kyu ilaa kamaasɛ wɔra mɔ-abaa dɔ. ³⁶ Nyamesɛ kamaasɛ ɔbono o kyu mɔ-nyoro kyu too Wurubuaarɛ mɔ-bi mɔ so mɔ laa nyɛ

ɔkyenaten Wurubuaare ase gekpaa-gekpaa. Ne ɔbono mɔ ɔ mɛn kya nu Wurubuaare mɔ-bi mɔ gedɛ mɔ, maŋ nyɛ Wurubuaare ase gekyena ɔnan kpa-a. Wurubuaare ginyadon ne nan sii de mɔ.”

4

Samariyakyii Gi Sɔɔ Yesu Gyi

¹ Farasii awura mɔ mɛ nu yɛɛ Yesu kya nyɛ asa don Gyɔn. Mɛ nu yɛɛ asa sakyɔ mɛ buu Yesu ne ɔ kya gyere ɔmɔ Wurubuaare sagyere. ² (Gɛsintin berɛ mɔ, Yesu gbaa-gbaa mɛn gyere asa Wurubuaare sagyere. Mɔ-akasebo mɔ ne n gyere mɔmɔ.) ³ Wura Yesu gi nu ilaa ibono Farasii awura mɔ mɛ kya tɔgɛ kyu lii mɔ so gɛnen mɔ, ɔ koso lii Gyudiyaa gɛsinkpan mɔ so kyon kpe Galeli.

⁴ ɔ laa kpe Galeli mɔ, i kaabore ɔ' naa daa de Samariya gɛsinkpan so. ⁵ Imɔso ɔ kya kpe mɔ, ɔ kpaa fo Samariya awura ɔsowolɛ ɔko so, mɛ kya terɛ mɔ yɛɛ Sayikaa. Sayikaa ɔsowolɛ baare sindi gɛsinkpan gɛbono aye Gyuda awura naana Gyeekɔpo gi kyu sa mɔ-bi Gyosɛfo mɔ. ⁶ Gyeekɔpo lɔkɔ bo gɛnen gɛsinkpan gɛbono so. Yesu gi kpaa fo nno mɔ, i tagerɛ mɔ, ne ɔ kpaa kyena lɔkɔ mɔ ase. Gɛnen owi ɔbono mɔ, i gyɛ owi kenken gerɛ-gerɛ fɛɛ iwi gudu inyɔ.

⁷ Yesu tɛ lɔkɔ mɔ ase ɔ kya kyoola mɔ, Samariyakyii ɔko gi ba de ɔ' baa saa nkyu. Nfono ne Yesu gi kole ɔkyii mɔ yɛɛ, “Sa me nkyu de n' nun.” ⁸ (ɔkyii mɔ gi ba ne Yesu gi kole mɔ nkyu mɔ gɛnen mɔ, Yesu akasebo mɔ mɛ kyon nten dɔ mɛ' kpaa sɔɔ agyudɔ.) ⁹ Yesu gi kole Samariyakyii mɔ nkyu mɔ gɛnen mɔ, ɔkyii mɔ gi taase mɔ yɛɛ, “Nnɛ so ne fo Gyudanyen fo kya kole me, Samariyakyii nkyu de fo' nun?” (ɔkyii mɔ mɛn taase Yesu gɛnen giyan. Gyuda awura mɔmɔ-rɛ Samariya awura mɛ

mɛɲ kya yii abara ilaa.) ¹⁰ ɔkyii mɔ gi taase mɔ gɛnen mɔ, Yesu gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Nengyene fɛɛ fo nyi gidɛnsɛ gibono Wurubuaarɛ kya laarɛ ɔ' wɔra sa fo de nyamesɛ ɔbono ɔnan n gyɛ ne nɛ kolɛ fo yɛɛ fo' sa me nkyu de n' nun faa mɔ, nkana fo gbaa ne nan kolɛ me nkyu. Gɛnen nkyu nbono mɔ gi laa kpɛ gi kya kyon gi kya sa fo Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena ɔnan.”

¹¹ Nfono mɔ, ɔkyii mɔ gi taase Yesu yɛɛ, “ɔbelɛnsɛ, fo mɛɲ dɛ ilaa ibono fo laa kyu saa nkyu mɔ. Lɔkɔ baarɛ bo kin. Fonɛ dɔ ne fo laa nyɛ gɛnen nkyu nbono gi laa kpɛ gi kya kyon mɔ sa isa? ¹² Fo ne n don aye-naana Gyeekɔpo ɔbono o kyu lɔkɔ mɔ sa aye mɔ abɛɛ? Gyeekɔpo gbaa-gbaa de mɔ-biana de mɔ-nbuɛ kee mɛ nun lɔkɔ baarɛ nkyu.” ¹³ Yesu gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “ɔkamaasɛ ɔbono o nun lɔkɔ baarɛ nkyu mɔ, bolefɔ laa kii mɔɔ mɔ. ¹⁴ ɔbono, mɔ, ɔ laa nun me-lɛɛ nkyu nbono nan sa mɔ mɔ berɛ, bolefɔ maɲ baa mɔɔ mɔ gɛkaako kpa-a. I laa sa mɔ Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena ɔnan fɛɛ ɔbon ɔbono mɔ-gɛmu gɛɲ kya ɲaa mɔ.” ¹⁵ Nfono mɔ, ɔkyii mɔ gi kolɛ Yesu yɛɛ, “ɔbelɛnsɛ, sa me gɛnen nkyu nbono fo darɛ faa de bolefɔ ɔ mɛɲ baa mɔɔ me, de mɛɲ baa ba gɛrɛ baa saa nkyu.”

¹⁶ Yesu gi kii tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Naa kpe gɛwi de fo' kpaa terɛ fo-kuli de fɛ' ba.” ¹⁷ Nfono mɔ ɔkyii mɔ gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Mɛɲ bo ɔnyen.” Ne Yesu gi tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Fo bo gɛsintin fɛɛ ibono fo tɔgɛ yɛɛ foɲ bo ɔnyen faa. ¹⁸ Fo ti dena anyen anun ne ɔbono fo-rɛ mɔ fɛ bo no nperɛ faa kee mɛɲ gyɛ fo-kuli. Gɛnen so mɔ fo tɔgɛ yɛɛ foɲ bo ɔnyen faa mɔ, fo tɔgɛ gɛsintin.”

¹⁹ Yesu gi tɔgɛ gɛnen mɔ, ɔkyii mɔ gi tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “ɔbelɛnsɛ, n kya wu fo faa, fo gyɛ daa Wurubuaarɛ ikalan ɔtɔgɛbo. ²⁰ Aye-naanaana Samariya awura mɛ baa son Wurubuaarɛ daa gibii gidɛ so. Ne fɛye Gyuda awura, mɔ,

fɛ kya tɔgɛ yɛɛ Gyɛrusalem ɔsowolɛ so ne i kaaborɛ asa mɛ! kpaɛ son Wurubuaarɛ.” ²¹ Yesu gi tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “ɔkyii, gɛsintin ne n kya tɔgɛ fo faa, owi mɔ kya fo ibono Wurubuaarɛ gison giɲ baa tiri yɛɛ gibii gidɛ so abɛɛ Gyɛrusalem ɔsowolɛ mɔ so ne mɛ laa son Wurubuaarɛ. ²² Fɛye Samariya awura fɛ kya wu daa ɔson fɛ kya son giyan. Fɛ mɛɲ nyi ilaa ibono fɛ kya son mɔ. Aye Gyuda awura berɛ, a nyi ɔbono a kya son mɔ. Gɛnɔɔbono asa mɛ laa nyɛ Wurubuaarɛ amɔlɛgɛ de mɔmɔ-rɛ mɔ mɛ! kyena mɔ i laa lii daa aye Gyuda awura asɛ.

²³ “Owi ɔko kya ba, owi mɔ gi ti fo gbaa ibono aye-sɛ Wurubuaarɛ asonbo mɛ laa kyu gɛsintin son mɔ oduduu dɔ. Gɛnen asonbo abono ɔnan ne n gyɛ asonbo gbaa-gbaa abono aye-sɛ Wurubuaarɛ kya laarɛ mɔ. ²⁴ Wurubuaarɛ gyɛ daa Oduduu. Abono mɛ laa son mɔ mɔ, i kaaborɛ mɛ! kyu gɛsintin son mɔ oduduu dɔ.”

²⁵ Nfono mɔ, ɔkyii mɔ yɛɛ, “N nyi ibono Masaya mɔ kya ba, mɔ ne n gyɛ ɔbono Wurubuaarɛ laa sun de ɔ! baa mɔlɛgɛ anyamesɛ mɔ. Nengyene ɔ ba mɔ, ɔ laa lɛɛ ilaa kamaasɛ gɛsɛ sa aye.” ²⁶ Yesu gi buu sa mɔ yɛɛ, “Mɛ ɔbono n kya tɔngɛ de fo faa, me ne n gyɛ Masaya ɔbono fo-gɛwɔnsa gɛ gyan mɔ so mɔ.”

Akasɛbo Mɔ Mɛ Kii Ba Yesu Asɛ

²⁷ Yesu mɔ-rɛ Samariyakyii mɔ mɛ yelɛ mɛ kya tɔngɛ gɛnen mɔ, Yesu akasɛbo mɔ mɛ baa tu mɔmɔ. Mɛ baa wu mɔmɔ gɛnen mɔ, i dɛ ɔmɔ-gɛnɔ yɛɛ Yesu mɔ-rɛ ɔkyii mɔ mɛ kya tɔngɛ. Mɔmɔ dɔ ɔko-rɛ ɔko mɛɲ kii taalɛ taasɛ mɔ yɛɛ, “Mɛnɛ ne fo kya laarɛ lii ɔkyii mɔ asɛ?” abɛɛ “Mɛnɛ n wɔra ne fo kya tɔngɛ de ɔkyii mɔ?” ²⁸ Nfono mɔ ɔkyii mɔ gi taa mɔ-nkyu gɛlɔbi mɔ yɛgɛ ne ɔ selɛ kpe ɔsowolɛ mɔ dɔ kpaɛ tɔgɛ sa asa yɛɛ, ²⁹ “Fɛ! baa kpe fɛ! kpaɛ kerɛ ɔnyen ɔko! O buu ilaa kamaasɛ

ibono nɛ wɔra me-gɛkyena dɔ mɔ pɛwu sa me. Abɛ-ɛ mɔ ne n gyɛ ɔbono Wurubuaarɛ gi sun de ɔ' baa mɔlɛgɛ anyamesɛ mɔ fɛɛ?" ³⁰ ɔkyii mɔ gi kpaɔ buu sa asa gɛnen mɔ, mɛ koso lii ɔsowolɛ mɔ so mɛ kya kpe Yesu aɛ.

³¹ ɔkyii mɔ gi kyon nten dɔ ɔ' kpaɔ terɛ asa mɔ, Yesu akasɛbo mɔ mɛ kyu agyudɔ mɔ mɛ kpaɔ sɔɔ mɔ sa mɔ, ne mɛ tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, "ɔbelɛnsɛ, wɔra aniya, sɔɔ agyudɔ mɔ gyi." ³² Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, "N bo agyudɔ abono n kya gyi ne fɛ mɛɲ nyi amɔ so sɛi." ³³ Mɔ-akasɛbo mɔ mɛ san mɛ kya taasɛ abara yɛɛ, "Abɛɛ ɔko gi ti kyu agyudɔ bara mɔ daa?"

³⁴ Nfono mɔ, Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, "Me-ilaa gyisɛ ne n gyɛ yɛɛ n' wɔra ɔbono o sun me ba gɛsinkpan so mɔ gɛlaarɛ de n' wɔra mɔ-gɛsun mɔ kpaɔ logɛ. ³⁵ Fɛye fɛ laa tɔgɛ yɛɛ, 'I san daa ibosɛ inan de ɔmɔlɔgɔ akɛbiberɛ a' fo.' Mi-i me mɔ, n kya tɔgɛ mi-i sa fɛye yɛɛ fɛ' laa ansi de fɛ' kerɛ asa abono i tiri yɛɛ mɛ' nu Wurubuaarɛ agyɛbi mɔ. Mɛ dɛ fɛɛ ɔmɔlɔgɔ ne n pɛɛrɛ de gikɛbi. ³⁶ Abono mɛ kya kpaɔ asa de mɛ' nyɛ Wurubuaarɛ aɛ gɛkyena mɔ mɛ dɛ fɛɛ adɔɔbo abono mɛ kya koola agyudɔ kyu kpaɔ gyan' agbaran so mɔ. Gɛnen Wurubuaarɛ gɛsun awɔrabo abono mɛ ti loo gɛsun mɔ dɔ mɛ kya wɔra. Mɛ ti mɛ kya nyɛ mɔmɔ-ntɛɛla ne. I kya ba gɛnen de aduubo mɔ de akoolabo mɔ mɛ' nyɛ gyi ɔkon kolon dabɔlɛ. ³⁷ Ilaa ibono adedaabo mɛ tɔgɛ mɔ i gyɛ gɛsintin yɛɛ, 'ɔko kya duu de ɔko, mɔ, ɔ' kɛbi de ɔ' koola.' ³⁸ Imɔ gɛsɛ ne n gyɛ yɛɛ nɛ sun fɛye ne i wɔra fɛɛ fɛ kpaɔ koola agyudɔ abono i mɛɲ gyɛ fɛye ne n nyaadɛ gisisiri duu amɔ. Asa ako kpɛi ne n nyaadɛ mɔmɔ-gisisiri kyu duu amɔ, ne fɛye mɔ, fɛ baa kyu gɛnen gɛsun mɔ fɛ kya wɔra faa."

Samariya Awura Sakyɔ Mɛ Sɔɔ Yesu Gyɛ

³⁹ Gɛnen Samariya awura ɔsowolɛ mɔ so asa sakyɔ mɛ sɔɔ Yesu gyi kyu lii ilaa ibono ɔkyii mɔ gi buu sa mɔmɔ mɔ so. ɔkyii mɔ gi buu sa mɔmɔ yɛɛ, “ɔ tɔgɛ me-nyoro so ilaa kamaasɛ ibono nɛ wɔra mɔ sa me.” ⁴⁰ Asa mɔ mɛ lii ɔsowolɛ mɔ so ba Yesu asɛ gɛnen mɔ, mɛ kolɛ mɔ yɛɛ ɔ' kyena mɔmɔ asɛ. Imɔso ɔ kyena nno nkɛ nnyɔ. ⁴¹ Kyu lii Yesu ilaa nyiileɛ so mɔ, asa sakyɔ mɛ! kii sɔɔ mɔ gyi too. ⁴² Asa mɔ mɛ tɔgɛ sa ɔkyii mɔ yɛɛ, “I mɛɲ baa i gyɛ mɔ-ilaa ibono fo tɔgɛ aye mɔ so ne a kya sɔɔ mɔ gyi. Aye gbaa-gbaa a nu de aye-aso, ne a nyi yɛɛ i mɛɲ bo sɛi, ɔnyen baarɛ gyɛ ɔbono ɔ laa mɔlɛgɛ anyamesɛ mɔ.”

Yesu Gi Kyɛ Galelinyen ɔko Mɔ-Bi

⁴³ Yesu gi kyena Samariya awura asɛ nkɛ nnyɔ mɔ, ɔ koso lii nno, ne ɔ kyon kpe Galeli gɛsinkpan so. ⁴⁴ Yesu gbaa-gbaa gi wolaa tɔgɛ sa mɔ-akasɛbo mɔ yɛɛ Wurubuaarɛ ikalan ɔtɔgɛbo ɔko mɛɲ bo no ɔ kya gyi ginsi mɔ-gɛwi. ⁴⁵ Yesu gi loo Galeli gɛsinkpan so gɛnen mɔ, Galeli awura mɔ mɛ sɔɔ mɔ abaa anyɔ. I kya nyiile yɛɛ mɔmɔ kee mɛ kpe kpaɛ gyi mɔmɔ-gɛkɛ belɛ mɔ Gyɛrusalem ɔsowolɛ so mɔ, mɛ wu ilaa ibono Yesu gi wɔra mɔ.

⁴⁶ Yesu naa de Galeli gɛsinkpan so mɔ, o kii kpe Keena ɔsowolɛ so. Nno ne ɔ yɛgɛ nkyu gi bingiri nta mɔ. ɔ bo nno gɛnen mɔ, ɔbelɛnsɛ ɔko bo Kapɛɛniyon ɔsowolɛ so, mɔ-bi nyensɛ kya lɔ. ⁴⁷ ɔbelɛnsɛ mɔ gi nu yɛɛ Yesu gi lii Gyudiya gɛsinkpan so ba Galeli gɛsinkpan so mɔ, ɔ kpaɛ kolɛ Yesu yɛɛ ɔ' baa kyɛ mɔ-bi mɔ sa mɔ. ɔ kya laarɛ de o' wu. ⁴⁸ ɔ kolɛ mɔ gɛnen mɔ, Yesu gi tɔgɛ mɔ yɛɛ, “Imɔso fɛye ɔko-rɛ ɔko maɲ sɔɔ gyi yɛɛ Wurubuaarɛ ne n sun me, gɛnen mɔ, fɛ wu amunale ilaa de ilaa ibono i kya dɛ gɛnɔ mɔ de fɛye-ansi?” ⁴⁹ ɔbelɛnsɛ mɔ gi kolɛ Yesu yɛɛ, “ɔbelɛnsɛ, yɛgɛ de a' kpe gɛbii mɔ asɛ pɛi de

gɛ' lɔɔ lɛɛ ɔɲɛ.” ⁵⁰ Nfono mɔ Yesu gi tɔgɛ sa ɔbelɛnsɛ mɔ yɛɛ, “Kii kpe gɛwi. Nɛ yɛgɛ fo-bi mɔ gi nyɛ nkpa.” ɔbelɛnsɛ mɔ gi sɔɔ Yesu ilaa tɔgɛsɛ mɔ gyi. Imɔso o kii kyon gɛwi.

⁵¹ ɔ kya kpe gɛwi mɔ, mɔ-rɛ mɔ-adega mɔ ako mɛ gyan ɔkpa dɔ ne mɛ tɔgɛ sa mɔ yɛɛ mɔ-bi mɔ gi nyɛ alanfiya. ⁵² ɔbelɛnsɛ mɔ gi nu gɛnen mɔ, ɔ taasɛ mɔ-adega mɔ, “Owi ɔmɔ dɔ ne gilɔ mɔ gi ta?” Ne mɛ buu sa mɔ yɛɛ, “Deeri owi gi kpɛɛɛ mɔ ne ɔkyagyii mɔ gi taa gɛmɔ yɛgɛ.” ⁵³ Nfono mɔ, ɔ bii yɛɛ gɛnen owi ɔbono gbaa-gbaa ne Yesu gi tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Kii; nɛ yɛgɛ fo-bi mɔ gi nyɛ nkpa” mɔ. Imɔso mɔ-rɛ mɔ-gɛten dɔ asa pɛwu mɛ sɔɔ Yesu gyi. ⁵⁴ Yesu gi lii Gyudiya gɛsinkpan so ba Galeli mɔ, gɛnen ilaa idɛ ne n gyɛ ilaa lɛɛnyiilesɛ nyɔsɛ ibono ɔ wɔra ne i lɛɛ nyiile asa yɛɛ Wurubuaarɛ ne n sun mɔ.

5

Yesu Gi Kyɛ ɔlɔbo Bɛsayida Gibun Mɔ Asɛ

¹ Imɔ idɛ gɛmara mɔ, mɔmɔ Gyuda awura gɛkɛ belɛ gɛko gɛ baa gyan'. Ne Yesu gi kpe Gyɛrusalem mɔmɔ ɔsowolɛ gɛmu mɔ so. ² Gibun giko gi bo Gyɛrusalem ɔsowolɛ mɔ so. De Gyuda awura gɛdɛ dɔ mɔ, mɛ kya tɛrɛ gibun gibono yɛɛ Bɛtesata. Gibun mɔ gi sindi ɔsowolɛ mɔ gɛkpen gɛbunono gɛbono mɛ kya tɛrɛ gɛmɔ yɛɛ Isandɛ Gɛbunono mɔ. Mɛ yii ipanpan inun kyaabɔɔ gibun mɔ. ³ Mɛ kya kyu alɔbo sakyɔ abono mɛ mɛɲ kya taalɛ wɔra sɛi, fɛɛ agyaatanbo, ɔtɛgɛsɛana, de abono mɔmɔ-nyoro abaafon a wu' mɔ kyu kpaɛ yela gɛnen ipanpan mɔ dɔ [de mɛ' gyoo owi ɔbono nkyu mɔ gi laa luburu mɔ. ⁴ I kya nyiile yɛɛ Wurubuaarɛ dɔ ɔsɔɔ kya kyena kpelegɛ lii Wurubuaarɛ dɔ baa luburu nkyu mɔ. Owi ɔbono nkyu mɔ gi kya luburu gɛnen mɔ, ɔlɔbo

ɔbono ɔ daa ginyɛ loo nkyu mɔ dɔ mɔ, mɔ-gilo mɔ gi kya ta].⁵ ɔnyen ɔko bo gɛnen alɔbo aɔɛ dɔ ɔ kya lɔ faa, imɔ nsi oko de saalaa nsi gukue ne.

⁶ Yesu gi wu gɛnen ɔnyen baarɛ ne ɔ bii yɛɛ ɔ dɛ nno kɛɛla gikyɔ mɔ, ɔ taasɛ mɔ yɛɛ, “Fo kya laarɛ fo-gilo mɔ gi! ta sa fo?”⁷ ɔlɔbo mɔ gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “ɔbelɛnsɛ, mɛɲ bo ɔko de ɔ! kpaa me de n! nyɛ loo nkyu mɔ dɔ. Owi ɔbono nkyu mɔ gi kya luburu ne n! kya laarɛ de n! loo nmɔ dɔ mɔ, ɔko kya wolaa da me.”⁸ Nfono ne Yesu gi tɔgɛ mɔ yɛɛ, “Koso yelɛ, puru fo-gifengen de fo! naa.”⁹ Ayaa abono so mɔ, ɔnyen mɔ gilo mɔ gi ta. ɔ koso puru mɔ-gifengen ne ɔ naa.

Gɛnen gɛkɛ gɛbono Yesu gi kyu kyɛ gɛnen ɔlɔbo baarɛ mɔ, gɛ gyɛ gɛkɛ kyoolasɛ.¹⁰ Imɔso Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ wu ɔnyen ɔbono Yesu gi kyɛ mɔ so mɔ-gifengen mɔ, mɛ tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Nɔɛ i gyɛ gɛkɛ kyoolasɛ. I mɛɲ dɛ ɔkpa yɛɛ fo! sola gifengen.”¹¹ Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ tɔgɛ sa mɔ gɛnen mɔ, ɔ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “ɔbono ɔ kyɛ me mɔ ne n tɔgɛ sa me yɛɛ n! koso, puru me-gifengen de n! naa.”¹² Nfono mɔ, Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ taasɛ ɔnyen mɔ yɛɛ, “Anɛ ne n gyɛ ɔnyen ɔbono ɔ tɔgɛ sa fo yɛɛ ‘koso puru fo-gifengen de fo! naa’ mɔ?”¹³ ɔnyen mɔ maɲ bii Yesu. I lii fɛɛ asa mɛ nyaakyɔ nno, ne Yesu gi naa loo mɔmɔ dɔ kyon.

¹⁴ Imɔ gɛmara mɔ Yesu gi kpe kpaa wu ɔnyen mɔ Wurubuaarɛ ɔson obu gikpaara mɔ so, ne Yesu gi tɔgɛ mɔ yɛɛ, “Fo wu gɛnɔɔbono fo kii nyɛ alanfiya mɔ? Taa ilaa nyɛnyɛn giwɔra yɛgɛ de ilaa iko i mɛɲ sa i! kii baa wɔra fo de i! don gilo gibono fo lɔ faa.”¹⁵ ɔnyen mɔ gi kyon kpe Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ asɛ ne ɔ kpaa tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ Yesu ne n gyɛ ɔbono ɔ kyɛ mɔ mɔ.

¹⁶ Imɔ idɛ so mɔ Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ yii gɛsɛ mɛ kya ka Yesu ansi. I kya nyiile yɛɛ gɛkɛ kyoolasɛ

ne Yesu gi kyu kyɛ ɔnyen mɔ. ¹⁷ Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Owi kamaasɛ dɔ mɔ me-sɛ Wurubuaarɛ kya wɔra gɛsun. Imɔso me kee n kpɛ mi-i wɔra gɛsun.”

¹⁸ Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ gɛnen mɔ, i yɛgɛ Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ kii lɔrɔ keda nyoro mɛ kya laarɛ mɔ-imɔɔten. Mɔmɔ asɛ mɔ Yesu gi tɔrɔ mɔmɔ-gɛkɛ kyoolasɛ nbara mɔ ne mɛ kii tɔgɛ yɛɛ iŋ gyɛ ibono wolɛ gbaa. ɔ tɔgɛ kee yɛɛ Wurubuaarɛ ne n gyɛ mɔ-sɛ. Mɛ kyu imɔ yɛɛ Yesu kya nyiile yɛɛ mɔ-rɛ Wurubuaarɛ mɛ gyɛ kyɛɛ-kyɛɛ. ɔko mɛŋ don mɔ-nanbo.

Wurubuaarɛ Gi Kyu Asa Nbɛlɛ Gigyi Sa Yesu

¹⁹ Nfono ne Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Gɛsintin ne n' kya tɔgɛ fɛye faa, me, Wurubuaarɛ mɔ-bi mɔ, maŋ wɔra ilaa iko me-gibaa so. N kya wɔra daa ilaa ibono n kya wu me-sɛ Wurubuaarɛ kya wɔra mɔ. Ilaa kamaasɛ ibono ɔ kya wɔra mɔ, imɔ kee ne me, mɔ-bi mɔ kya wɔra. ²⁰ I kya nyiile yɛɛ Wurubuaarɛ kya laarɛ me, mɔ-bi mɔ, ilaa. Imɔso ɔ kya kyu ilaa ibono mɔ gbaa-gbaa kya wɔra mɔ pɛwu kyu nyiile me. ɔ laa baa kyu ilaa belɛ-belɛ ibono i don idɛ mɔ gbaa kyu nyiile me de i' dɛ fɛyegɛnɔ. ²¹ Fɛɛ gɛnɔɔbono Wurubuaarɛ laa baa kyingi asa abono mɛ wu' mɔ de ɔ' sa mɔmɔ nkpa mɔ, gɛnen kee ne me, Wurubuaarɛ mɔ-bi mɔ n' kya kyu Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena ɔnan sa asa abono n kya laarɛ n' sa mɔmɔ mɔ.

²² “Wurubuaarɛ mɛŋ kya gyi asa nbɛlɛ. O kyu asa nbɛlɛ gigyi kyu sa daa me, mɔ-bi mɔ ²³ de ɔkamaasɛ o' kyu buubuu kyu sa me, fɛɛ gɛnɔɔbono mɛ kya kyu buubuu sa Wurubuaarɛ mɔ. Fo nyamesɛ kamaasɛ ɔbono fo mɛŋ kya buu me, Wurubuaarɛ mɔ-bi mɔ, gɛnen kee ne fo mɛŋ kya buu Wurubuaarɛ ɔbono o sun me mɔ kee ne.

²⁴ “Gɛsintin ne n kya tɔgɛ mi-i sa fɛye faa, fo ɔbono fo nu me-gɛdɛ ne fo kyu fo-nyoro too ɔbono o sun me

mɔ so mɔ, fo ɣɛnen kaasɛ ɔbono fo ti fo bo Wurubuaarɛ asɛ ɣɛkyena. Maɲ bun fo kaasɛ ɔbono gipuɛɛ. Fo lii Wurubuaarɛ gisobiidɛ mɔ dɔ baa nyɛ Wurubuaarɛ asɛ ɣɛkyena. ²⁵ N kya tɔɣɛ fɛye ɣɛsintin, owi mɔ kya ba, owi mɔ gi ti fo gbaa. Asa abono mɛ wɔra fɛɛ mɛ wu' mɛ naa mɔ, mɛ laa nu me, Wurubuaarɛ mɔ-bi mɔ gigyɛbi', ne mɔmɔ abono mɛ nu me-ɣɛdɛ mɔ mɛ laa nyɛ Wurubuaarɛ asɛ ɣɛkyena ɔnan kon. ²⁶ I kya nyiile yɛɛ ɣɛnɔɔbono Wurubuaarɛ ne n dɛ nkpa de mɔ-gibaa mɔ, ɣɛnen ne Wurubuaarɛ gi yɛɣɛ me, mɔ-bi mɔ kee n' dɛ nkpa de me-gibaa ne. ²⁷ Wurubuaarɛ gi sa me, mɔ-bi mɔ ɔkpa yɛɛ n' gyi asa nbɛɛ, i kya nyiile yɛɛ me ne n gyɛ anyamesɛ pɛwu mɔmɔ-daa mɔ. ²⁸ Fɛ mɛɲ sa fɛ' yɛɣɛ de ilaa idɛ i' dɛ fɛye-ɣɛnɔ. I kya nyiile yɛɛ owi mɔ kya ba, asa abono mɛ dɛ nkyan dɔ mɔ pɛwu mɛ laa nu me-gigyɛbi' kon. ²⁹ Abono mɛ wɔra idɛnsɛ mɔ mɛ laa kyingi lii ibuni dɔ ba de mɛ' kyena Wurubuaarɛ asɛ, ne abono, mɔ, mɛ wɔra inyɛnyɛn mɔ, mɛ laa kyingi lii ibuni dɔ ba de n' bun mɔmɔ gipuɛɛ.

Ilaa Ibonoana I Kya Yɛɣɛ Asa Mɛ' Wu Yesu Gidebi Mɔ Bii

³⁰ “Maɲ taalɛ wɔra sɛi me-gibaa so. ɣɛnɔɔbono n kya nu mɔ, ɣɛnen ne n' kya kyu kerɛ asa ilaa dɔ wu mɔmɔ-gidebi ne. ɣɛnɔɔbono n kya kyu wu asa ilaa mɔ, i gyɛ ɣɛsintin ɔkpa so. I kya nyiile yɛɛ mɛɲ kya laarɛ me-lɛɛ ɣɛlaarɛ. ɔbono o sun me mɔ ɣɛlaarɛ ne n' kya laarɛ. ³¹ Nengyene nɛ tɔɣɛ yɛɛ me gbaa-gbaa n' buu sa asa isa ɔbono ɔnan n gyɛ mɔ, i maɲ sa de asa mɛ' bii yɛɛ i gyɛ ɣɛsintin. ³² ɔko bo soso ɔ kya lɛɛ me-gidebi nyiile, ne n' nyi yɛɛ ilaa ibono ɔ kya lɛɛ nyiile mɔ i gyɛ ɣɛsintin.

³³ “Fɛ sun kpaa taasɛ Gyɔn kyu lii me so, ne ɔ lɛɛ ɣɛsintin ɣɛbono o nyi mɔ tɔɣɛ sa fɛye. ³⁴ Iɲ gyɛ yɛɛ n kya sɔɔ ilaa ibono anyamesɛ mɛ kya tɔɣɛ kyu lii me so

mɔ kyule berɛ. Nɛ taa tɔgɛ Gyɔn ilaa idɛ daa de fɛ' nyɛ Wurubuaarɛ ɔ' mɔlɛgɛ fɛyɛ. ³⁵ Gyɔn gi wɔra fɛɛ fatela ɔbono ɔ kyangɛ ne i kya wu mɔ. Fɛ kyule kyena de mɔ-fatela mɔ ŋmaraa daa ne fɛ gyi ɔkon.

³⁶ “N bo ilaa ibono i kya lɛɛ me-gidebi nyiile ne i don Gyɔn-lɛɛ mɔ gbaa. I kya nyiile yɛɛ nsun nbono me-sɛ Wurubuaarɛ gi kyu wɔra me-abaa dɔ de n' wɔra logɛ mɔ, nmɔ dɔ ne n' kpɛ n dɛ faa. Gɛnen nsun mɔ ne n kya lɛɛ me nyiile asa yɛɛ me-sɛ Wurubuaarɛ ne n sun me.

³⁷ “Me-sɛ ɔbono o sun me mɔ gbaa-gbaa kee gi lɛɛ isa ɔbono ɔnan n' gyɛ mɔ nyiile. Fɛŋ ti taa nu mɔ-gigyɛbi', ne fɛŋ ti taa wu mɔ de fɛyɛ-ansi kerɛ. ³⁸ Ne mɔ-agyɛbi mɔ kee aŋ bo fɛyɛ-asen dɔ. I kya nyiile yɛɛ fɛ mɛŋ kya kyu fɛyɛ-nyoro too me ɔbono Wurubuaarɛ gi sun me mɔ so.

³⁹ “Fɛ kya pɛɛɛɛ ansi kase Wurubuaarɛ agyɛbi mɔ. Fɛ nyi yɛɛ amɔ ne nan yɛgɛ fɛ' nyɛ kyena Wurubuaarɛ asɛ gɛkpaa. To! Gɛnen Wurubuaarɛ agyɛbi abono kee ne n kya lɛɛ me-ilaa nyiile. ⁴⁰ Imɔ gɛnen gbaa mɔ, fɛ kine fɛ maŋ ba me asɛ de fɛ' nyɛ Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena mɔ. ⁴¹ Nengyene anyamesɛ mɛ kya yen me mɔ, meŋ kya kyu imɔ wɔra ilaa dɔ. ⁴² N nyi fɛyɛ, fɛŋ kya laarɛ Wurubuaarɛ ilaa fɛyɛ-asen dɔ. ⁴³ Nɛ ba me-sɛ Wurubuaarɛ ginyen dɔ ne fɛŋ kya laarɛ fɛ' nu me asɛ. Nengyene fɛɛ ɔko kpɛi ne n ba fɛyɛ asɛ mɔ-gibaa so mɔ, ɔbono berɛ, fɛ laa nu mɔ asɛ. ⁴⁴ Fɛ kpɛ fa-a laarɛ de fɛ' gyi ginsi fɛyɛ-nanboana asɛ. Iŋ tiri fɛyɛ yɛɛ fɛ' gyi ginsi ɔbono mɔ-nkon ne n gyɛ Wurubuaarɛ mɔ asɛ. Nnɛ ne fɛ laa taalɛ sɔɔ me gyi? ⁴⁵ Imɔso fɛ' mɛŋ sa fɛ' sa gɛwɔnsa yɛɛ me ne nan kpaa tɔgɛ fɛyɛ-gidebi sa Wurubuaarɛ. Mosisi ɔbono fɛyɛ-ansi a gyan mɔ so mɔ ne nan kpaa tɔgɛ fɛyɛ-gidebi sa Wurubuaarɛ de o' gyi fɛyɛ-nbɛlɛ. ⁴⁶ Nengyene fɛɛ fɛ sɔɔ Mosisi gyi gɛsintin mɔ, nkana fɛ laa sɔɔ me kee gyi.

I kya nyiile yɛɛ ɔ ɲmarasɛ me-ilaa yela. ⁴⁷ Ibono fɛ mɛɲ sɔɔ imɔ gyi faa, nnɛ so ne fɛ laa sɔɔ ilaa ibono n kya tɔgɛ mɔ gyi?”

6

Yesu Gi Sa Asa Nwɛ Ikue-Inyɔ De Saalaa Agyudɔ

¹ Imɔ idɛ gɛmara mɔ, Yesu gi fara kpe Galeli ɔbon belɛ mɔ gigengen giko so. Mɛ kya tɛɛ gɛnen ɔbon mɔ ginyen giko yɛɛ Tabiriyasɛ. ² Sakpii belɛ buu mɔ. I lii fɛɛ asa mɛ kya wu Yesu kya kyɛ alɔbo ne i kya lɛɛ nyiile yɛɛ Wurubuaarɛ ɔlon bo mɔ dɔ. ³ Yesu gi kpe nno mɔ, o dii kpe gibii giko so, ne mɔ-rɛ mɔ-akasɛbo mɔ mɛ kpelegɛ kyena. ⁴ Gɛnen owi ɔbono mɔ, Gyuda awura gɛkɛ belɛ gɛbono mɛ kya tɛɛ gɛmɔ yɛɛ Lɛwu Gi Seregɛ Aye So mɔ gɛ kya fuude.

⁵ Yesu tɛ gibii mɔ so gɛnen mɔ, o wu sakpii belɛ kya ba mɔ asɛ. Imɔso ɔ taasɛ Filipino yɛɛ, “Nnɛ ne a laa wɔra de a' nyɛ agyudɔ sɔɔ de asa adɛ mɛ' nyɛ gyi ne?” ⁶ Yesu gi taasɛ Filipino gɛnen mɔ, ɔ kya too mɔ soso daa. ɔ ti wolaa o nyi ilaa ibono ɔ laa wɔra mɔ. ⁷ Filipino gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Aye ne n kine a nyɛ aterenbi abono ɔnan gɛsun ɔwɔrabo laa nyɛ ibosɛ gukue dɔ kyu kpaɔ sɔɔ agyudɔ gbaa mɔ, iɲ gyɛ mɔmɔ ɔkamaasɛ ne nan nyɛ baa pii faa gyi.” ⁸ Yesu akasɛbo mɔ dɔ ɔbono mɛ kya tɛɛ mɔ yɛɛ Andiru, Simon Piita mɔ-tedɛ mɔ, gi tɔgɛ sa Yesu yɛɛ, ⁹ “Gɛdegabi gɛko gɛ dɛ ibodobodo pii-pii inun de nkenbii nnyɔ nko. Gɛnen agyudɔ pii adɛ mɔ, menɛ ne i laa wɔra sa asa belɛ adɛ pɛwu?”

¹⁰ Yesu gi tɔgɛ yɛɛ, “Fɛ' yɛgɛ asa mɔ mɛ' kpelegɛ kyena.” Ifɛ bonboli i nyaakyɔ nfono, imɔso mɛ kpelegɛ kyena. Mɔmɔ-gɛgyɔnɔ gɛ laa wɔra fɛɛ nwɛ ikue-inyɔ de saalaa. ¹¹ Mɛ kyena mɔ, Yesu gi puru ibodobodo mɔ, o kyu afaala sa Wurubuaarɛ, ne ɔ yɛgɛ mɛ' yɛ sa asa mɔ

nfono mɛ tɛ mɔ. Gɛnɔɔbono Yesu gi wɔra ibodobodo mɔ, gɛnen kee ne o wɔra iken mɔ, ne mɛ gyi kaabo kii san. ¹² Mɛ gyi kaabo mɔ, Yesu gi tɔgɛ sa mɔ-akasɛbo mɔ yɛɛ, “Fɛ! kpaɔ puru agyisan mɔ de imɔ iko i mɛɲ sa i' dɛ nyida.” ¹³ Imɔso mɛ wɔra fɛɛ gɛnɔɔbono ɔ tɔgɛ mɔmɔ mɔ. Agyisan mɔ mɛ kii nyɛ lii ibodobodo inun mɔ dɔ mɔ, i bɔla nkeebii gudu nnyɔ.

¹⁴ Asa mɔ mɛ wu ilaa ibono Yesu gi wɔra ne i lɛɛ Wurubuaarɛ ɔlon ɔbono ɔ bo mɔ dɔ mɔ nyiile mɔ, mɛ tɔgɛ yɛɛ, “I gyɛ gɛsintin yɛɛ ɔdɛ ne n gyɛ Wurubuaarɛ ikalan ɔtɔgɛbo ɔbono Wurubuaarɛ gi wolaa tɔgɛ yɛɛ ɔ laa ba gɛsinkpan so mɔ.” ¹⁵ Gɛnen so mɔ mɛ kya laarɛ de mɛ' baa keda mɔ ɔlon so kyu kpaɔ yii gɛwura. Yesu gi bii gɛnen mɔ, ɔ naa taa mɔmɔ yɛgɛ kii kpe gibii mɔ so mɔ-wolɛ.

Yesu Gi Naa Nkyu So, Iɲ Muiinɛ Mɔ Loo

¹⁶ I baa fo gɛdɔdɛ mɔ, Yesu akasɛbo mɔ mɛ kii kpelegɛ kpe ɔbon belɛ mɔ dɔ. ¹⁷ Mɛ dii loo gikolii dɔ ne mɛ palɛ gimɔ foro mɛ kya kpe de Kapɛɛniyon ɔsowolɛ so. I wɔra gɛnyɛ ne Yesu mɛɲ ti taa baa tu ɔmɔ. ¹⁸ Gɛnen aberɛ abono kee mɔ, afuu belɛ a koso a kya da ne i yɛgɛ nkyu mɔ gi kya gyigisi. ¹⁹ Yesu akasɛbo mɔ mɛ palɛ gikolii mɔ gɛnen-n kpe ansi dɔ fɛɛ akpaaten asa' abɛɛ anan mɔ, mɛ wu isa naa nkyu mɔ so ɔ kya ba de mɔmɔ asɛ so sindi gikolii mɔ. Mɛ wu mɔ gɛnen mɔ, i ŋmaa mɔmɔ-gisen. ²⁰ Ne isa mɔ gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Me Yesu ne. Fɛɲ sa fɛ' selɛ gifuu.” ²¹ Yesu gi tɔgɛ gɛnen mɔ, mɛ yɛgɛ mɔ ɔ' baa loo gikolii mɔ dɔ. Mɔ-rɛ mɔ-gidiiloo gikolii mɔ dɔ mɔ, mɛ ti loo nfono mɛ kya kpe mɔ.

Asa Mɛ Naa Mɛ Kya Laarɛ Yesu

²² Gɛdɛ kɛsɛ mɔ asa abono mɛ san ɔbon belɛ mɔ gigengen mɔ so mɔ mɛ wu ibono nkana gikolii kolon

ne n san nno. Mɛɛ kii wu Yesu ɔ' loo gikolii mɔ dɔ mɔ-akasɛbo mɔ asɛ. Mɔmɔ-wolɛ ne n kyon. ²³ Akolii ako a lii Tabiriyasɛ baa sindi nfono. (Nno ne Yesu gi kyu afaala sa Wurubuaarɛ ne o kyu bodobodo sa asa mɔ ne mɛ gyi mɔ.) ²⁴ Imɔso ibono asa mɔ mɛɛ wu Yesu abɛɛ mɔ-akasɛbo mɔ nfono mɔ, mɛ dii loo akolii abono a ba nfono mɔ dɔ ne mɛ kyon Kapɛɛniyon mɛ' kpaa laarɛ Yesu.

Yesu Ne N Gyɛ Agyudɔ Abono A Kya Sa Wurubuaarɛ Asɛ Gɛkyena

²⁵ Asa mɔ mɛ kpaa wu Yesu ɔbon belɛ mɔ gigengen giko mɔ so mɔ, mɛ taasɛ mɔ yɛɛ, “ɔbelɛnsɛ, owi mɔmɔ dɔ ne fo ti baa loo gɛɛ?” ²⁶ Yesu gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “N' tɔgɛ fɛye gɛsintin yɛɛ fɛ naa fɛ kya laarɛ me faa, bodobodo ɔbono fɛ nyɛ gyi kaabo mɔ so. Nkana i mɛɛ gyɛ ilaa ibono nɛ wɔra ne i lɛɛ nyiile yɛɛ Wurubuaarɛ ɔlon bo me dɔ mɔ so. ²⁷ Fɛ mɛɛ sa fɛ' wɔra gɛsun kyu laarɛ gɛsinkpan-lɛɛ agyudɔ wolɛ. Fɛ' wɔra gɛsun laarɛ daa agyudɔ abono a laa yɛgɛ fɛ' nyɛ kyena Wurubuaarɛ asɛ gɛkpaa-gɛkpaa mɔ. Me, anyamesɛ pɛwu mɔmɔ-daa mɔ ne nan sa fɛye gɛnen agyudɔ abono. Aye-sɛ Wurubuaarɛ gi lɛɛ nyiile yɛɛ me ne o sun de n' yɛgɛ asa mɛ' nyɛ mɔ asɛ gɛkyena.”

²⁸ Yesu gi tɔgɛ gɛnen mɔ, asa mɔ mɛ taasɛ mɔ yɛɛ, “Menɛ gɛsun ne Wurubuaarɛ kya laarɛ a' wɔra?” ²⁹ Yesu gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Gɛsun gɛbono Wurubuaarɛ kya laarɛ yɛɛ fɛ' wɔra mɔ ne n gyɛ yɛɛ fɛ' kyu fɛye-nyoro too me, ɔbono Wurubuaarɛ gi sun me mɔ so.”

Asa Mɛ Dɛ Nwɔnsa Nnyɔ Kyu Lii Yesu Ilaa Nyiilesɛ So

³⁰ Nfono ne asa mɔ mɛ taasɛ Yesu yɛɛ, “Menɛ ne fo laa wɔra de i' lɛɛ nyiile aye yɛɛ Wurubuaarɛ ne n sun fo de a' kyu aye-nyoro too fo so? Menɛ gɛsun ne fo laa wɔra?”

³¹ Owi ɔko dɔ mɔ, aye-naanaana adedaabo mɔ mɛ nyɛ

agyudɔ abono mɛ kya tɛɛ yɛɛ ‘mana’ mɔ gyi gipen dɔ. Ne mɛ ŋmarasɛ imɔ wɔra Wurubuaarɛ agyɛbi ɔwolɛ mɔ dɔ yela yɛɛ,

ɔ sa mɔmɔ agyudɔ lii soso ne mɛ gyi.”

³² Asa mɔ mɛ tɔgɛ gɛnen mɔ, Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “N kya tɔgɛ fɛye gɛsintin, i mɛŋ gyɛ Mosisi ne n sa fɛye-adedabo agyudɔ abono a lii Wurubuaarɛ dɔ mɔ. Me-sɛ Wurubuaarɛ ne n sa ɔmɔ gɛnen agyudɔ abono. Ne ide kon mɔ ɔ kya sa fɛye Wurubuaarɛ dɔ agyudɔ gbaa-gbaa. ³³ Gɛnen Wurubuaarɛ dɔ agyudɔ abono n darɛ mɔ ne n gyɛ ɔbono ɔ kpelegɛ lii Wurubuaarɛ dɔ ne ɔ kya sa anyamesɛ Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena mɔ.”

³⁴ Nfono mɔ, asa mɔ mɛ kolɛ Yesu yɛɛ, “ɔbelɛnsɛ, sa aye gɛnen agyudɔ abono owi kamaasɛ.” ³⁵ Yesu gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Me ne n gyɛ agyudɔ abono a kya sa Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena ɔnan mɔ. Nyamesɛ kamaasɛ ɔbono ɔ ba me asɛ mɔ, akon a maŋ baa mɔɔ mɔ gɛkaako kpa-a. ɔbono o kyu mɔ-nyoro too me so mɔ, bolefɔ maŋ baa mɔɔ mɔ gɛkaako kpa-a.

³⁶ “Fɛɛ gɛnɔɔbono nɛ wolaa buu sa fɛye mɔ, fɛ wu me, fɛŋ kii kyu fɛye-nyoro too me so. ³⁷ Abono pɛwu me-sɛ Wurubuaarɛ kya sa me mɔ, mɛ laa ba me asɛ. Ne ɔbono ɔ ba gɛnen mɔ, maŋ gya mɔ yɛɛ o' kii. ³⁸ I kya nyiile yɛɛ nɛ lii Wurubuaarɛ dɔ ba de n' baa wɔra ɔbono o sun me mɔ ɔbole gɛlaarɛ, i mɛŋ gyɛ me gbaa-gbaa lɛɛ gɛlaarɛ. ɔbono o sun me mɔ-gɛlaarɛ so ne n naa. ³⁹ Mɔ-gɛlaarɛ ne n gyɛ yɛɛ abono o kyu sa me mɔ dɔ ɔko-rɛ ɔko ɔŋ sa ɔ' fuɛ mɔ-lɛwu gɛmara. ɔ kya laarɛ daa fɛɛ n' kyingi mɔmɔ lii ibuni dɔ gɛkɛ laalaalogɛsɛ gɛbono Wurubuaarɛ laa gyi anyamesɛ pɛwu nbɛlɛ mɔ. ⁴⁰ Me-sɛ Wurubuaarɛ kya laarɛ yɛɛ nyamesɛ kamaasɛ ɔbono o wu me bii yɛɛ me ne n gyɛ mɔ-bi mɔ ne o kyu mɔ-nyoro too me so mɔ, gɛnen kaasɛ mɔ ɔ' nyɛ

ɔkyenaten Wurubuaare ase gɛkpa-a-gɛkpa-a. Nan kyingi mɔ lii ibuni dɔ gɛkɛ laalaalogɛsɛ gɛbono Wurubuaare laa gyi anyamesɛ nbɛlɛ mɔ.”

⁴¹ Yesu gi tɔgɛ yɛɛ, “Me ne n gyɛ agyudɔ abono a lii Wurubuaare dɔ ba mɔ.” ⁴² ɔ tɔgɛ gɛnen mɔ, Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ kya ɲuiini kyu lii imɔ so yɛɛ, “In gyɛ Yesu, Gyosɛfo mɔ-bi mɔ ne? In gyɛ mɔ-sɛ de mɔ-nyi ne a nyi mɔ? Ne menɛ so ne idɛ kon ɔ kya tɔgɛ yɛɛ ɔ lii Wurubuaare dɔ ba mɔ daa?”

⁴³ Nfono ne Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Fɛ' yɛgɛ giɲuiini mɔ. ⁴⁴ ɔko maɲ taalɛ ba me ase mɔ-gibaa so, gɛnen mɔ, Wurubuaare ɔbono o sun me mɔ gi biidɛ mɔ ba. Ne nan kyingi mɔ lii ibuni dɔ gɛkɛ laalaalogɛsɛ gɛbono Wurubuaare laa gyi anyamesɛ nbɛlɛ mɔ. ⁴⁵ Wurubuaare ikalan atɔgɛbo ɔwolɛ mɔ dɔ mɔ, mɛ ɲmarasɛ yela yɛɛ, Wurubuaare laa nyiile asa pɛwu ilaa.

N kya tɔgɛ fɛye yɛɛ nyamesɛ kamaasɛ ɔbono o nu imɔ ne ɔ kasɛ lii me-sɛ Wurubuaare ase mɔ, gɛnen kaasɛ ɔbono laa ba me ase. ⁴⁶ Nɛ tɔgɛ gɛnen mɔ, in gyɛ yɛɛ n kya tɔgɛ yɛɛ nyamesɛ ɔko gi ti wu Wurubuaare de ansi kerɛ. ɔbono ɔ lii Wurubuaare ase mɔ mɔ-nkon ne n ti wu Wurubuaare de ansi. ⁴⁷ Gɛsintin ne n kya tɔgɛ mi-i sa fɛye faa, ɔbono o kyu mɔ-nyoro too me so mɔ laa kyena Wurubuaare ase gɛkpa-a-gɛkpa-a. ⁴⁸ Me ne n gyɛ agyudɔ abono a kya sa Wurubuaare ase gɛkyena ɔnan mɔ. ⁴⁹ I gyɛ gɛsintin yɛɛ fɛye-naanaana mɛ gyi agyudɔ abono mɛ kya terɛ yɛɛ ‘mana’ mɔ gipen dɔ. Imɔ gɛnen gbaa mɔ, mɛ wu'. ⁵⁰ Me berɛ, n gyɛ agyudɔ abono a lii Wurubuaare dɔ ba mɔ. Nengyene fo ɔko fo gyi amɔ mɔ, fo maɲ wu fuɛ fo-lɛwu gɛmara. ⁵¹ Me ne n gyɛ agyudɔ abono a kya sa Wurubuaare ase gɛkyena ɔnan mɔ. Nɛ kpelegɛ lii Wurubuaare dɔ ba. Nengyene ɔko gi gyi gɛnen agyudɔ adɛ mɔ, ɔ laa nyɛ Wurubuaare

asɛ gɛkyena ɔnan gɛkpa. Gɛnen agyudɔ abono nan kyu sa anyamesɛ de mɛ' nyɛ Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena ɔnan mɔ ne n gyɛ me-nyoro.”

Yesu ilaa Tɔgɛsɛ I Yɛgɛ Akycɔɔlɛ A Tɔrɔ Abelɛnsɛ Mɔ So

⁵² Ilaa ibono Yesu gi tɔgɛ gɛnen mɔ, i yɛgɛ akycɔɔlɛ a tɔrɔ Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ so. Mɛ san mɛ kya taasɛ abara yɛɛ, “Nnɛ ne ɔnyen baarɛ laa taalɛ kyu mɔ-nyoro sa aye de a' gyi?” ⁵³ Nfono mɔ Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “N kya tɔgɛ fɛye gɛsintin; nengyene fɛɲ kya gyi me, anyamesɛ pɛwu mɔmɔ-daa mɔ-nyoro ne fɛ mɛɲ kya nun me-nkalan mɔ, fɛɲ bo Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena ɔnan. ⁵⁴ ɔbono ɔ kya gyi me-nyoro ne o kya nun me-nkalan mɔ, ɔ ti nyɛ Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena ɔnan gɛkpa. Nan kyingi mɔ lii ibuni dɔ gɛkɛ laalaalogɛsɛ gɛbono nan gyi anyamesɛ nbɛlɛ mɔ. ⁵⁵ Me-nyoro gi gyɛ agyudɔ gɛsintin so, ne me-nkalan gi gyɛ nkyu nunɛ gɛsintin so. ⁵⁶ ɔbono ɔ kya gyi me-nyoro ne ɔ kya nun me-nkalan mɔ, gɛnen kaasɛ ɔbono bo me dɔ, ne me kee n bo mɔ dɔ.

⁵⁷ “Me-sɛ ɔbono ɔ bo no adaa-adaa mɔ ne n sun me. Kyu lii mɔ so ne n' bo Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena ɔnan faa. Gɛnen kee ne, kyu lii me so mɔ, ɔbono ɔ kya gyi me-nyoro mɔ laa nyɛ Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena ɔnan. ⁵⁸ Me ne n gyɛ agyudɔ abono a lii Wurubuaarɛ dɔ ba mɔ. Mɛɲ dɛ fɛɛ agyudɔ abono ɔnan aye-naanaana mɔ mɛ gyi ne mɛ dabɔlɛ wu' mɔ. Nyamesɛ ɔbono o gyi gɛnen agyudɔ abono n darɛ faa berɛ, laa nyɛ Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena ɔnan gɛkpa.”

⁵⁹ Yesu gi tɔgɛ imɔ idɛana gikyangbon dɔ abɛrɛ abono ɔ kya nyiile ilaa Kapɛɛniyon mɔ.

⁶⁰ Akasɛbo mɔ mɛ nu ibono ɔ tɔgɛ mɔ, mɔmɔ dɔ asa sakyɔ mɛ tɔgɛ yɛɛ, “Ilaa idɛ berɛ, i bo lon. Anɛ ne nan taalɛ sɔɔ imɔ idɛ kyule?” ⁶¹ Yesu gi ti wolaa bii mɔ-gisen

dɔ yɛɛ mɛ kya ŋuiinɛ kyu lii ilaa idɛ so. Imɔso ɔ taasɛ mɔmɔ yɛɛ, “Imɔ idɛ i kya laarɛ i' yɛgɛ fɛyɛ-gisɔɔgyi gi' koso me so? ⁶² To! Imɔ idɛ gbaa ne. N baa kerɛ fɛ wu me, anyamesɛ pɛwu mɔmɔ-daa mɔ, nɛ kii dii n kya kpe Wurubuaarɛ dɔ nfono nkana n wolaa n bo pɛi ne nɛ kpelegɛ ba gɛsinkpan so mɔ.

⁶³ “Wurubuaarɛ Oduduu mɔ ne n kya sa nyamesɛ Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena ɔnan. Nyamesɛ gibaa so mɔ ɔ maŋ taalɛ wɔra sɛi de ɔ' nyɛ Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena. Agyɛbi abono nɛ tɔgɛ sa fɛyɛ faa a gyɛ daa oduduu dɔ ilaa ne a kya sa Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena ɔnan. ⁶⁴ Imɔ-rɛ imɔ gɛnen mɔ, fɛyɛ ako fɛŋ kya sɔɔ gyi.” Yesu gi tɔgɛ gɛnen mɔ, ɔ ti wolaa o nyi asa mɔ dɔ abono mɛ mɛŋ sɔɔ mɔ gyi mɔ de ɔbono ɔ laa yɛgɛ mɔ-akyobo mɛ' nyɛ mɔ mɔ. ⁶⁵ Yesu gi kii tɔgɛ sa mɔ-akasebo mɔ yɛɛ, “Imɔ idɛ so ne nɛ tɔgɛ fɛyɛ yɛɛ ɔko mɛŋ bo no ɔ laa taalɛ ba me asɛ mɔ-gibaa so, gɛnen mɔ, me-sɛ Wurubuaarɛ gi sa mɔ ɔkpa.”

⁶⁶ Lii gɛnen aberɛ abono mɔ, akasebo mɔ sakyɔ mɛ tɛɛ mɔmɔ-nyoro lii mɔ dɔ, mɛŋ baa mɛ naa buu mɔ.

⁶⁷ Imɔso Yesu gi taasɛ mɔ-akasebo gudu anyɔ mɔ yɛɛ, “Ne fɛyɛ mɔ de-e? Fɛyɛ kee fɛ laa tɛɛ fɛyɛ-nyoro lii me dɔ?” ⁶⁸ Nfono mɔ Piita gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Aye-Wura, anɛ asɛ ne a laa kpe? Fo ne n bo agyɛbi abono a laa yɛgɛ nyamesɛ ɔ' kyena Wurubuaarɛ asɛ gɛkpa-gɛkpa mɔ.

⁶⁹ A ti kyu aye-nyoro too fo so ne a bii yɛɛ fo ne n gyɛ gisen fufuli wura ɔbono fo-nkon ne n lii Wurubuaarɛ asɛ mɔ.”

⁷⁰ Yesu gi lɛɛ gɛnɔ sa mɔmɔ yɛɛ, “Me ne n lɛɛ fɛyɛ gudu anyɔ adɛ. Fɛyɛ dɔ ɔko, mɔ, bo nwɔnsa nyɛnyɛn.”

⁷¹ Yesu kya tɔgɛ gɛnen mɔ, Gyudasɛ, Simon Isikaayɔtɛ mɔ-bi mɔ ne ɔ darɛ gɛnen. Gɛsintin mɔ, Gyudasɛ baarɛ

gi baa kyu Yesu wɔra mɔ-akyobo abaa dɔ, yɛgɛ ɔ gyɛ Yesu akasɛbo gudu anyɔ mɔ dɔ ɔko.

7

Yesu Mɔ-Tedɛana Mɛɲ Kya Sɔɔ Mɔ Gyi

¹ Imɔ gɛmara mɔ, Yesu gi san naa-naa daa de Galeli isowolɛ so. ɔ mɛɲ baa kyule kpe Gyudiya isowolɛ so. I kya nyiile yɛɛ Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ kya laarɛ mɔ-imɔɔten.

² Mɔmɔ-gɛkɛ belɛ gɛko gɛ kya fuude. Gɛnen gɛkɛ belɛ gɛbono gigyi dɔ mɔ, mɛ kya lii kpa da ipanpan kyena imɔ dɔ. ³ Gɛnen so mɔ, Yesu mɔ-tedɛana mɛ tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Koso lii gɛrɛ de fo! kpe aye-isowolɛ gɛmu Gyudiya gɛsinkpan so de fo-akasɛbo mɛ! nyɛ wu ilaa gbaa'gbaa ibono fo kya wɔra mɔ de mɔmɔ-ansi. ⁴ Nengyene ɔko kya laarɛ de asa mɛ! bii mɔ so mɔ, ɔ mɛɲ kya wɔra mɔ-ilaa kyu ɲara. Nengyene fo kya taalɛ wɔra gɛnen ilaa idɛ mɔ, tɛsɛ lɛɛ fo-nyoro gɛwi nyiile asa tentegelen.” ⁵ Yesu mɔ-tedɛana mɛ tɔgɛ gɛnen mɔ, i kya nyiile yɛɛ mɔmɔ gbaa mɛ mɛɲ kya sɔɔ Yesu gyi yɛɛ Wurubuaarɛ ne n sun mɔ. ⁶ Mɛ tɔgɛ sa Yesu gɛnen mɔ, Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Me-owi mɔ mɛɲ ti fo. Fɛye berɛ, owi kamaasɛ dɔ mɔ, fɛye-owi gi fo sa fɛye. ⁷ Asa abono gɛsinkpan so ilaa ne n bo mɔmɔ-ansi so mɔ mɛ maɲ taalɛ kyo fɛye. Me berɛ mɛ kya kyo me. I kya nyiile yɛɛ n kya tɔgɛ mɔmɔ gɛsintin yɛɛ mɔmɔ-ilaa wɔrasɛ mɔ iɲ boran. ⁸ Fɛ! koso kpe gɛkɛ belɛ mɔ gigyi. Me berɛ, maɲ kpe. Me-owi ɔbono nan kyu lɛɛ me-nyoro gɛwi sa asa mɔ mɛɲ ti fo.” ⁹ Yesu gi tɔgɛ sa mɔ-tedɛana mɔ gɛnen mɔ, o sii kyena Galeli. Mɔ-tedɛana mɔ, mɔ, mɛ kyon.

Abelɛnsɛ Mɔ Mɛ Laarɛ Yesu Gɛkɛ Belɛ Ogyiten Mɔ Kpon

¹⁰ Yesu mɔ-tedɛana mɔ mɛ kyon gɛnen mɔ, imɔ gɛmara mɔ ne Yesu mɔ kee gi koso kpe nno. ɔ mɛn kyule naa kpe tentegelen de o' kyu mɔ-nyoro saare asa dɔ. ¹¹ Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ kya laare mɔ gɛkɛ bele ogyiten mɔ mɛ kya kpon. Mɛ san mɛ kya taasɛ yɛɛ, “ɔ bo fonɛ daa?” ¹² Sakpii mɔ dɔ asa kee mɛ kya gyi nsingyi adɛɛdɛɛ dɔ kyu lii mɔ so gikyɔ. Ako mɛ kya tɔgɛ yɛɛ, “ɔ gyɛ nyamesɛ dɛnsɛ.” Mɔmɔ ako mɔ yɛɛ, “Kuaa. ɔ kya penɛ asa daa de mɛ' fuɛ Wurubuaarɛ ɔkpa.” ¹³ ɔko-rɛ ɔko mɛn tɔgɛ imɔ so ilaa tentegelen. I kya nyiile yɛɛ mɛ selɛ Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ.

Yesu Ilaa Nyiileɛ I Lii Wurubuaarɛ Aɛɛ

¹⁴ Mɛ gyi Ipanpan Dɔ Gikyena gɛsi mɔ baa fo nsansana mɔ, idɛ kon mɔ, Yesu gi koso kpe Wurubuaarɛ ɔson obu gikpaara mɔ so kpe ɔ kya nyiile asa ilaa. ¹⁵ Yesu ilaa nyiileɛ mɔ i dɛ Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ gɛnɔ. Mɛ san mɛ kya taasɛ yɛɛ, “Nnɛ so ne mɔ ɔbono ɔ mɛn kpe imɔ-ɔwole mɔ ne n kii o nyi ilaa mɔ gɛnen?” ¹⁶ Nfono ne Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Me-ilaa nyiileɛ i mɛn lii me gbaa-gbaa aɛɛ. I lii daa ɔbono o sun me mɔ aɛɛ. ¹⁷ Fo nyamesɛ kamaasɛ ɔbono fo kya laare fo' wɔra Wurubuaarɛ gɛlaare mɔ, fo ne n gyɛ ɔbono fo laa bii yɛɛ me-ilaa nyiileɛ idɛ i lii daa Wurubuaarɛ aɛɛ, abɛɛ me gbaa-gbaa gibaa so ne n' kya kyu nyiile ilaa gɛnen. ¹⁸ ɔbono ɔ kya nyiile asa ilaa mɔ-gibaa so mɔ kya laare daa nyisigyɛ ɔ kya sa mɔ-nyoro. Ne ɔbono, mɔ, ɔ kya laare fɛɛ ɔbono o sun mɔ mɔ ne ɔ' nyɛ nyisigyɛ mɔ, gɛnen kaasɛ ɔbono ne n bo gɛsintin. ɔn kya penɛ asa. ¹⁹ Iɲ gyɛ Mosisi ne n kyu Wurubuaarɛ nbara sa fɛye? Ne i wonɛ so ne fɛye dɔ ɔko-rɛ ɔko mɛn kya gyi nmɔ so ne fɛ kii fɛ kya laare me-imɔɔten daa?” ²⁰ Yesu gi taasɛ asa

mɔ ɣenen mɔ, mɛ lɛɛ ɣenɔ yɛɛ, “Ilaa nyɛnyɛn oduduu tɛ fo so. Anɛ ne n kya laarɛ ɔ' mɔɔ fo?”

²¹ Nfono mɔ, Yesu gi lɛɛ ɣenɔ yɛɛ, “Ilaa kolon ne nɛ wɔra ɣɛkɛ kyoolasɛ ne i dɛ fɛye ɣenɔ faa. ²² Iɲ ɣyɛ Mosisi gi yela awɔrɛ giten nbara sa fɛye? I mɛɲ lii Mosisi ɣbaa-ɣbaa asɛ berɛ. ɣenen nbara nbono gi lii daa aye-naanaana agyangbarabo mɔ asɛ. Fɛ korogɛ ɣɛbii nyenseɛ ne ɣɛkɛ ɣɛbono mɛ laa kyu ten ɣɛmɔ-giwɔrɛ mɔ i baa yii de ɣɛkɛ kyoolasɛ mɔ, fɛ mɛɲ kya tɔɣɛ yɛɛ i ɣyɛ ɣɛkɛ kyoolasɛ so mɔ fɛ' kosorɛ yela ɣɛkɛ pobɔrɔ. ²³ Ibono i ti i ɣyɛ nbara so mɔ fɛ kya dabɔlɛ ten awɔrɛ nkɛ kyoolasɛ ɣenɔɔbono i laa wɔra ne fɛ maɲ tɔrɔ Mosisi nbara mɔ. Menɛ n wɔra ne fɛ kyu ginyadon me so yɛɛ nɛ kyɛ nyamesɛ ɣɛkɛ kyoolasɛ? ²⁴ Fɛɲ sa fɛ' kerɛ asa ansi so tɔɣɛ yɛɛ mɔmɔ-ilaɲ iɲ boran. Fɛ' kyu ɣɛsintin bun asa ɣipuɛɛ de fɛ' sa aso.”

Yesu Ne N ɣyɛ ɔbono Wurubuaarɛ Yɛɛ ɔ Laa Sun Mɔ Abɛɛ?

²⁵ Yesu kya tɔɣɛ ɣenen mɔ, Gyɛrusalem ɔsowolɛ mɔ so nten abi abono mɛ bo nfono mɔ, mɛ kya taasɛ yɛɛ, “I mɛɲ ɣyɛ ɣenen ɔnyen baarɛ ne mɛ kya laarɛ de mɛ' mɔɔ mɔ? ²⁶ Kerɛ, mɔ ne n yeɛ tentegelen sansana ɔ kya tɔngɛ ne ɔko mɛɲ kya tɔɣɛ mɔ sɛi mɔ. Abɛɛ idɛ kon, abelensɛ mɔ mɛ bii yɛɛ mɔ ne n ɣyɛ ɔbono Wurubuaarɛ gi wolaa tɔɣɛ yɛɛ ɔ laa sun de ɔ' baa mɔlɛɣɛ anyamesɛ mɔ daa? ²⁷ ɔdɛ berɛ a nyi ɔsowolɛ ɔbono so ɔ lii mɔ. ɔbono Wurubuaarɛ laa sun de ɔ' baa mɔlɛɣɛ anyamesɛ mɔ, nkana a nyi yɛɛ ɔko-rɛ ɔko maɲ bii nfono ɔ laa lii mɔ.”

²⁸ Akyɔɔlɛ mɔ so mɔ, Yesu san ɔ kya nyiile ilaa Wurubuaarɛ ɔson obu gikpaara mɔ so ɣenen mɔ, ɔ taasɛ ɔmɔ ken-ken yɛɛ, “Fɛ nyi me? Fɛ nyi nfono nɛ lii mɔ? I mɛɲ ɣyɛ me-gibaa so ne nɛ ba. ɔbono o sun me mɔ bo

no gɛsintin. Fɛye berɛ, fɛ mɛn nyi mɔ. ²⁹ Me berɛ, n nyi mɔ. Mɔ asɛ ne nɛ lii ne mɔ ne n sun me.” ³⁰ Yesu gi tɔgɛ gɛnen ta mɔ, nfono mɔ Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ san mɛ kya laarɛ ɔkpa de mɛ' nyɛ keda mɔ. Imɔ gɛnen mɔ, ɔko-rɛ ɔko gibaa gi mɛn yii mɔ. I kya nyiile yɛɛ mɔ-owi ɔbono Wurubuaarɛ gi yela mɔ mɛn ti taa fo. ³¹ Sakpii mɔ dɔ asa sakyɔ berɛ, mɛ sɔɔ Yesu gyi ne mɛ san mɛ kya taasɛ yɛɛ, “ɔbono Wurubuaarɛ laa sun de ɔ' baa mɔlɛgɛ anyamesɛ mɔ laa ba mɔ, ɔbono laa taalɛ baa wɔra ilaa lɛɛnyiileɛ de i' don ibono ɔnyen baarɛ gi wɔra faa?”

Mɛ Keda Yesu

³² Farasii awura mɔ mɛ kya nu ibono sakpii mɔ mɛ kya gyi nsingyi kyu lii Yesu so gɛnen mɔ, mɔmɔ-rɛ Gyuda awura asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ mɛ sun Wurubuaarɛ ɔson obu mɔ adiibo ako yɛɛ mɛ' kpaa keda Yesu ba. ³³ Nfono mɔ Yesu gi tɔgɛ yɛɛ, “Nan kii kyena fɛye asɛ daa nmaraa faa bɔla de n' kii kpe ɔbono o sun me mɔ asɛ. ³⁴ Gɛnen owi ɔbono mɔ, fɛ laa laarɛ me, fɛ maɲ kii nyɛ me wu. Nfono nan kpaa kyena mɔ fɛye berɛ, fɛ maɲ taalɛ ba nno.” ³⁵ Yesu gi tɔgɛ gɛnen mɔ, Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ san mɛ kya tɔgɛ ma-a sa abara yɛɛ, “Ndo, fɛ' nu mɔ-ilaa tɔgɛɛ! Fone ne ɔnyen baarɛ kya laarɛ o' kpe daa ne ɔ kya tɔgɛ yɛɛ a laa laarɛ mɔ-gɛten, a maɲ wu mɔ faa? Abɛɛ ɔ laa selɛ kpaa kyena aye-adɛ abono mɛ tɛ saarɛ Geriiki awura dɔ mɔ de o' nyiile Geriiki awura mɔ ilaa daa? ³⁶ Ibono ɔ tɔgɛ yɛɛ a laa laarɛ mɔ-gɛten kpon, a maɲ wu mɔ, ne nfono ɔ laa kpe mɔ, a maɲ taalɛ kpe nno mɔ, menɛ ne ɔ darɛ gɛnen?”

³⁷ Gɛkɛ gɛbono gɛ tiikara mɔmɔ-gɛkɛ beɛ gigyi dɔ mɔ ne n gyɛ gɛkɛ gbaa' sa mɔmɔ. Gɛnen gɛkɛ gɛbono mɔ, Yesu gi koso yeɛ ne ɔ tɔgɛ ken-ken yɛɛ, “Nengyene bolefo dɛ ɔko mɔ, kaasɛ ɔ' ba me asɛ de ɔ' baa nun nkyu. ³⁸ Nyamesɛ kamaasɛ ɔbono o kyu mɔ-nyoro too

me so mɔ laa wɔra fɛɛ ɣɛnɔɔbono mɛ wolaa ɣmarasɛ yela Wurubuaarɛ agyɛbi dɔ mɔ. Mɛ ɣmarasɛ yɛɛ, 'ɔbon laa kyon lii mɔ-gisen dɔ.

ɣɛnen ɔbon ɔbono maɣ ɣaa ɣɛkaako.' ”

³⁹ Yesu gi tɔɣɛ ɣɛnen mɔ, imɔ ɣɛsɛ ne n ɣyɛ yɛɛ Wurubuaarɛ laa kyu mɔ-Oduduu mɔ sa asa abono mɛ laa kyu ɔmɔ-nyoro too Yesu so mɔ. Aberɛ abono Yesu gi tɔɣɛ ɣɛnen mɔ, Wurubuaarɛ mɛɣ ti taa kyu mɔ-Oduduu mɔ sa ɔmɔ. I kya nyiile yɛɛ Wurubuaarɛ mɛɣ ti lɛɛ Yesu nyisigyɛ ɣɛwi nyiile asa.

Akyɔɔlɛ A Tɔrɔ Asa Mɔ So

⁴⁰ Asa mɔ mɛ nu ilaa ibono Yesu gi tɔɣɛ ɣɛnen mɔ, mɔmɔ ako yɛɛ, “ɣɛsintin mɔ, ɔnyen baarɛ ne n ɣyɛ Wurubuaarɛ ikalan ɔtɔɣɛbo ɔbono a nyi yɛɛ ɔ laa ba mɔ.” ⁴¹ Mɔmɔ ako, mɔ, yɛɛ, “Mɔ ne n ɣyɛ ɔbono Wurubuaarɛ laa sun de ɔ' baa mɔlɛɣɛ anyamesɛ mɔ.” Ne mɔmɔ ako mɔ yɛɛ, “ɔ maɣ taalɛ wɔra isa ɔbono Wurubuaarɛ laa sun mɔ. ɣɛnen kaasɛ ɔbono maɣ lii Galeli ɣɛsinkpan so. ⁴² Wurubuaarɛ agyɛbi mɔ dɔ mɔ, i tɔɣɛ yɛɛ ɔbono Wurubuaarɛ laa sun ɣɛnen mɔ laa wɔra daa Deefidi mɔ-naanaana dɔ de ɔ' lii Bɛtelɛhɛm, Deefidi ɣɛwi.” ⁴³ Mɔmɔ-nnɔ ɣiɣ wɔra ɣikolon kyu lii Yesu so. ⁴⁴ Mɔmɔ ako mɛ laarɛ fɛɛ mɛ' keda mɔ kpaa tii. Mɔmɔ ɔko-rɛ ɔko gibaa gi mɛɣ kii nyɛ yii mɔ.

Gyuda Awura Abelɛnsɛ Mɔ Mɛ Mɛɣ Sɔɔ Yesu Gyɛ

⁴⁵ Nfono mɔ Wurubuaarɛ ɔson obu mɔ dɔ adiibo mɔ mɛ kii kpe Gyuda awura asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ mɔ de Farasii awura mɔ asɛ. Ne abelɛnsɛ mɔ mɛ taasɛ adiibo mɔ yɛɛ, “Mɛnɛ n wɔra ne fɛ mɛɣ bara mɔ?” ⁴⁶ Mɛ lɛɛ ɣɛnɔ yɛɛ, “Nyamesɛ ɔko mɛɣ bo no ɔ laa taalɛ tɔngɛ lɛɛ ɔnyen baarɛ.” ⁴⁷ Nfono mɔ Farasii awura mɔ mɛ taasɛ adiibo mɔ yɛɛ, “Imɔso ɔ kpaa nyɛ fɛyɛ kee penɛ?”

⁴⁸ Abelenɛ mɔ ako abɛɛ aye Farasii awura mɔ dɔ ako kee mɛ sɔɔ mɔ gyi do-o? ⁴⁹ Genen asa abono mɛ sɔɔ mɔ gyi mɔ berɛ mɛn nyi Wurubuaarɛ nbara nbono Mosisi gi yela mɔ. Imɔso mɔmɔ-rɛ Wurubuaarɛ abaa anyɔ.” ⁵⁰ ɔ tɔgɛ genen mɔ, ɔbelɛnɛ ɔko bo mɔmɔ Farasii awura mɔ dɔ mɛ kya terɛ mɔ yɛɛ Nikodemusi. (Genen Nikodemusi baarɛ ne n gyɛ ɔnyen ɔbono ɔ naa kyena kpaa wu Yesu genyɛ gɛko mɔ.) Nikodemusi gi taasɛ mɔ-nanboana abelenɛ mɔ yɛɛ, ⁵¹ “Aye-nbara gi kya bun nyamesɛ gipuɛɛ owi ɔbono ɔn ti taa buu mɔ-gɛnɔ dɔ ilaa de a' nu de a' bii ilaa ibono ɔ wɔra mɔ?” ⁵² Mɛ kisee taasɛ mɔ daa yɛɛ, “Fo kee fo lii Galeli daa do-o? Lɔɔ kpaa kerɛ Wurubuaarɛ agyɛbi mɔ dɔ dandan. Fo laa wu de fo' bii yɛɛ Wurubuaarɛ ikalan ɔtɔgɛbo ɔko mɛn bo no ɔ laa taalɛ lii Galeli gɛsinkpan so.”

[⁵³ Mɛ tɔgɛ genen ta mɔ, mɔmɔ ɔkamaasɛ gi yaasɛ kyon mɔ-gɛten dɔ.

8

Mɛ Keda ɔkyii ɔko

¹ Yesu berɛ, gi naa kyon kpe Nfɔ Iyii Gibii mɔ so. ² Gibaadiikɛ fu-u mɔ, Yesu gi baa loo ɔsowolɛ mɔ so ne o kii naa kpe Wurubuaarɛ ɔson obu gikpaara mɔ so. Asa abono mɛ bo nfono mɔ pɛwu mɛ naa ba Yesu asɛ, ne o kpelegɛ kyena ɔ kya nyiile mɔmɔ ilaa. ³ Gyuda awura nbara aɲmarasɛbo mɔ de Farasii awura mɔ mɛ kpaa kyu ɔkyii ɔko ba Yesu asɛ nfono. Mɛ keda mɔ de ɔnyen. Mɛ kyu mɔ baa yeɛ sansana ⁴ ne mɛ tɔgɛ sa Yesu yɛɛ, “ɔbelɛnɛ, a keda ɔkyii baarɛ de ɔnyen. ⁵ To, Wurubuaarɛ nbara dɔ mɔ Mosisi gi ɲmarasɛ yela yɛɛ a' too abui mɔɔ genen asa abono ɔnan. Fo-o fo mɔ, nɛ ne fo dɛ?”

⁶ ME taase Yesu gɛnen ilaa idɛ daa kyu soo mɔ idoo kerɛ de mɛ' kyu mɔ wɔra nbɛɛ dɔ. ME taase Yesu gɛnen mɔ, o sii wuruge ne o kyu mɔ-gibaabi ɔ kya ɲmarase gɛsinkpan. ⁷ ME kpe ma-a taase mɔ gɛnen so mɔ, ɔ koso yeɛ ne ɔ tɔge sa mɔmɔ yeɛ, “Fɛye dɔ ɔbono ɔɲ ti wɔra ilaa nyɛnyɛn mɔ, ɔ' daa gigyangbara too gibui da ɔkyii mɔ.” ⁸ Yesu gi tɔge mɔmɔ gɛnen mɔ, o kii sii wuruge kyu mɔ-gibaabi ɔ kya ɲmarase gɛsinkpan mɔ. ⁹ Gyuda awura nbara aɲmarasebo mɔ de Farasii awura mɔ mɛ nu ilaa ibono Yesu gi tɔge sa mɔmɔ gɛnen mɔ, mɛ yaase gɛbelɛnse so gɛkuii-gɛkuii ne i san ɔkyii mɔ wole gi san ɔ yeɛ Yesu ase sakpii mɔ dɔ.

¹⁰ I san mɔmɔ-wole gɛnen mɔ, Yesu gi koso yeɛ ne ɔ taase ɔkyii mɔ yeɛ, “ɔkyii, mɛ bo fone? I mɛɲ nyɛ ɔko de o' bun fo gipueɛ?” ¹¹ ɔkyii mɔ gi lɛɛ gɛnɔ yeɛ, “Kuaa, me-wura.” Nfono ne Yesu gi tɔge sa mɔ yeɛ, “Me kee maɲ bun fo gipueɛ. Naa fo kya kpe de fo' taa fo-ilaa nyɛnyɛn giwɔra yege.”]

Yesu Ne N Gyɛ Fatela Sa Anyamesɛ

¹² Yesu gi kii tɔge sa mɔmɔ yeɛ, “Me ne n gyɛ fatela sa anyamesɛ. ɔbono ɔ laa wɔra me-ɔkasebo mɔ maɲ naa gibiri dɔ. ɔ laa nyɛ Wurubuaare ase gɛkyena ɔnan de i' wɔra fɛɛ fatela ne n kya wu mɔ.”

¹³ Nfono mɔ Farasii awura mɔ mɛ tɔge sa mɔ yeɛ, “Fo-wole ne n kya buu faa. I maɲ sa de a' kyu imɔ wɔra ilaa dɔ.” ¹⁴ Yesu gi lɛɛ gɛnɔ sa mɔmɔ yeɛ, “Me-wole ne n kya buu gbaa mɔ, i kaabore fɛ' nu me ase. I kya nyiile yeɛ me ne n nyi nfono nɛ lii mɔ ne me ne n nyi nfono nan kii kpe mɔ. Fɛye berɛ, fɛ mɛɲ nyi nfono nɛ lii mɔ ne fɛ mɛɲ nyi nfono nan kii kpe mɔ. ¹⁵ Ansi so ne fɛ kya kerɛ de fɛ' tɔge yeɛ ɔko ilaa i boran abɛɛ iɲ boran. Me berɛ, meɲ

kya kerɛ asa ilaa dɔ tɔgɛ sɛi. ¹⁶ Nengyene fɛɛ n' taa tɔgɛ ɔko ilaa gbaa mɔ, nkana i laa kyena. I kya nyiile yɛɛ i mɛɲ gyɛ me-wolɛ ne n kya kerɛ imɔ dɔ. Me-rɛ me-sɛ ɔbono o sun me mɔ ne n kya kerɛ imɔ dɔ. ¹⁷ Fɛye gbaa-gbaa nbara dɔ mɔ, mɛ wolaa ɲmarasɛ yela yɛɛ nengyene fɛɛ asa anyɔ nnɔ gi wɔra gikolon nbɛlɛ dɔ mɔ i kaaborɛ fɛ' nu mɔmɔ asɛ. ¹⁸ To, me n kya tɔgɛ me-nyoro so ilaa ne; me-sɛ ɔbono o sun me mɔ kee laa lɛɛ nyiile yɛɛ me-ilaa tɔgɛɛ idɛ i gyɛ gɛsintin.”

¹⁹ Lii gɛnɛn so mɔ, mɛ taasɛ mɔ yɛɛ, “Fo-sɛ mɔ bo fonɛ?” Yesu gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Fɛ mɛɲ nyi me. Me-sɛ ne fɛ laa bii? Nengyene fɛ nyi me mɔ, nkana ɔfaanan fɛ nyi me-sɛ kee.” ²⁰ Owi ɔbono Yesu gi tɔgɛ gɛnɛn agyɛbi adɛ sa mɔmɔ mɔ, o sindi nfono mɛ kya too aterɛnbi wɔra sa Wurubuaarɛ, ɔson obu gikpaara mɔ so. ɔko-rɛ ɔko mɛɲ kii keda mɔ nfono, i kya nyiile yɛɛ mɔ-owi kedasɛ mɛɲ ti fo.

Nfono N Kya Kpe Mɔ, Fɛ Maɲ Taalɛ Kpe Nno

²¹ Yesu gi kii tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “N kya kii mi-i kyon ne. Fɛ laa san laarɛ me de Wurubuaarɛ ɔ' baa mɔlɛgɛ fɛye, fɛɲ baa nyɛ. Fɛ laa wu' de fɛye-ilaa nyɛnyɛn daa. Nfono n kya kpe mɔ, fɛ maɲ taalɛ ba nno.” ²² Nfono mɔ, Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ kya tɔgɛ ma-a sa abara mɛ kya ɲmasɛ yɛɛ, “ɔnyɛn baarɛ tɛ faa, ɔ laa mɔɔ mɔ-nyoro. Fɛ mɛɲ kya nu gɛnɔɔbono ɔ kya kalɛ aye mɔ? ɔ tɔgɛ yɛɛ nfono ɔ kya kpe mɔ a maɲ taalɛ ba nno.”

²³ Yesu gi kii tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Fɛ lii daa gɛsɛ gɛrɛ. Me berɛ, nɛ lii daa Wurubuaarɛ dɔ. Gɛsinkpan gɛrɛ-lɛɛ wolɛ asa ne fɛ gyɛ. Fɛɲ kya nyingi Wurubuaarɛ so. Me berɛ, mɛɲ dɛ fɛɛ fɛye gɛnɛn asa abono ɔnan. ²⁴ Nɛ ti wolaa tɔgɛ sa fɛye yɛɛ fɛ laa wu' daa de fɛye-ilaa nyɛnyɛn. I gyɛ gɛsintin yɛɛ nengyene fɛ kine fɛ maɲ

sɔɔ me gyi yɛɛ me ne n bo no pɛi ne ilaa kamaasɛ i bo no mɔ fɛ laa wu' daa de fɛye-ilaa nyenyɛn.”

²⁵ Yesu gi tɔgɛ ɔmɔ gɛnen mɔ, mɛ taasɛ mɔ yɛɛ, “Fo ne n gyɛ anɛ?” Yesu gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Nɛ ti wolaa tɔgɛ fɛye lii ko-o gɛsɛ de gɛsɛ. ²⁶ N bo ilaa gikyɔ nan tɔgɛ kyu lii fɛye so de i' kyu bun fɛye gipuɛɛ. ɔbono o sun me mɔ, mɔ, ne n bo gɛsintin. Ilaa ibono nɛ nu lii mɔ asɛ mɔ wolɛ ne n' kya lɛɛ tɔgɛ sa anyamesɛ.”

²⁷ Yesu kya tɔngɛ de ɔmɔ gɛnen pɛwu faa, mɛ mɛɲ nu gɛsɛ yɛɛ mɔ-sɛ Wurubuaarɛ ne ɔ darɛ yɛɛ mɔ ne n sun mɔ mɔ. ²⁸ Imɔso Yesu gi kii tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Nengyene mɛ ti puru me, anyamesɛ pɛwu mɔmɔ-daa mɔ, diirɛ gyan lɛwu oyii so mɔ, nfono ne fɛ laa bii yɛɛ me ne n bo no pɛi ne ilaa kamaasɛ i bo no. Gɛnen kee mɔ fɛ laa bii yɛɛ mɛɲ kya wɔra ilaa iko abɛɛ n' tɔgɛ ilaa iko me-gibaa so. Ilaa ibono me-sɛ Wurubuaarɛ gi nyiile me mɔ ne n' kya tɔgɛ. ²⁹ ɔbono o sun me mɔ bo me asɛ. ɔ mɛɲ taa me yɛgɛ. I kya nyiile yɛɛ owi kamaasɛ dɔ mɔ, n kya wɔra daa ilaa ibono i kya gyi mɔ-ginsi mɔ.” ³⁰ Asa mɔ mɛ nu Yesu gi tɔgɛ gɛnen ilaa idɛ mɔ, mɔmɔ dɔ sakyɔ mɛ sɔɔ mɔ gyi yɛɛ Wurubuaarɛ ne n sun mɔ.

Asa Abono Mɛ Mɛɲ Gyɛ Nbide De Abono Mɛ Gyɛ Nbide Mɔ

³¹ Yesu gi tɔgɛ sa Gyuda awura abono mɛ sɔɔ mɔ gyi mɔ yɛɛ, “Nengyene fɛ keda me-ilaa nyiilesɛ ibono n kya nyiile fɛye faa dɔ mɔ, fɛ gyɛ me-akasɛbo gɛsintin. ³² Fɛ laa bii Wurubuaarɛ gɛsintin ilaa mɔ, ne gɛnen gɛsintin ilaa ibono mɔ i laa yɛgɛ fɛ laa nyɛ fɛye-nyoro. Fɛɲ baa wɔra nbide.” ³³ Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Aberaham mɔ-naanaana ne a gyɛ. Gɛkaako a mɛɲ ti taa wɔra nbide sa ako. Ne nnɛ so ne fo kya tɔgɛ yɛɛ a laa nyɛ aye-nyoro?”

³⁴ Nfono mɔ Yesu gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Gɛsintin ne n kya tɔgɛ mi-i sa fɛye faa, nyamesɛ kamaasɛ ɔbono ɔ kya wɔra ilaa nyɛnyɛn mɔ gyɛ daa gɛbide sa ilaa nyɛnyɛn. ³⁵ Gɛbide ne n kine gɛ kɛɛla nnɛ mɔ, gɛ maŋ bingiri gɛmɔ-wura mɔ-bi. Gɛten wura mɔ-bi mɔ berɛ, gyɛ gɛten mɔ dɔ gɛkpaa. ³⁶ Imɔso nengyene me, Wurubuaarɛ mɔ-bi mɔ nɛ yɛgɛ fo ɔko fo' nyɛ fo-nyoro lii gɛbide dɔ mɔ, fo nyɛ fo-nyoro gɛsintin. ³⁷ N nyi ibono Aberaham mɔ-naanaana ne fɛ gyɛ. Fɛ kii fɛ kya laarɛ me-imɔɔten. I kya nyiile yɛɛ ilaa ibono n kya nyiile mɔ fɛŋ kya nu gɛsɛ sa me. ³⁸ Ilaa ibono nɛ wu me-sɛ Wurubuaarɛ asɛ mɔ ne n' kya tɔgɛ. Fɛye mɔ kee, ilaa ibono fɛ nu lii fɛye-sɛ asɛ mɔ ne fɛ kya wɔra.”

³⁹ Mɛ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Aberaham ne n gyɛ daa aye-naana.” Nfono ne Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Nengyene fɛɛ Aberaham mɔ-naanaana ne fɛ gyɛ gɛsintin mɔ, nkana fɛ laa wɔra ilaa ibono Aberaham gi wɔra mɔ ɔnan. ⁴⁰ Imɔmɔ mɔ, n kya tɔgɛ gɛsintin gɛbono nɛ nu lii me-sɛ Wurubuaarɛ asɛ n kya sa fɛye mɔ, fɛ kya laarɛ me-imɔɔten daa. Aberaham berɛ mɛŋ wɔra fɛye-lɛɛ idɛ ɔnan. ⁴¹ ɔbono ɔ gyɛ fɛye-sɛ gbaa-gbaa mɔ ilaa wɔrasɛ mɔ ɔnan ne fɛ kya wɔra faa.” Mɛ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Aye berɛ, a mɛŋ gyɛ agyibara nbii. ɔsɛ kolon ne a bo. Mɔ ne n gyɛ Wurubuaarɛ.”

⁴² Nfono ne Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Nengyene Wurubuaarɛ ne n gyɛ fɛye-sɛ mɔ, nkana fɛ laa laarɛ me-ila. Nɛ lii daa Wurubuaarɛ asɛ ne nɛ ba. Wurubuaarɛ ne n sun me. I mɛŋ gyɛ me gbaa-gbaa me-gibaa so ne nɛ ba. ⁴³ Menɛ n wɔra ne fɛ mɛŋ kya nu ilaa ibono n kya tɔgɛ mɔ gɛsɛ daa? Fɛ kya kyo me me-ila tɔgɛsɛ so. Gɛnen so ne fɛ mɛŋ kya nu me-gɛsɛ faa. ⁴⁴ Fɛ lii fɛye-sɛ ilaa nyɛnyɛn pɛwu gɛmu mɔ asɛ. Imɔso fɛye-gɛlaarɛ ne n gyɛ yɛɛ fɛ' wɔra fɛye-sɛ mɔ gɛlaarɛ. Lii ko-o gɛsɛ

de gɛsɛ mɔ, ɔ gyɛ daa ɔbono ɔ kya mɔɔ asa. Mɔ-rɛ gɛsintin mɛɲ kya wu abara ginsi. Gɛsintin gɛ mɛɲ bo mɔ dɔ. Nengyene ɔ kya kɛɛ abon mɔ, mɔ-ilaa wɔrasɛ ne i wolaa i gyɛ. Mɔ-oyuduu ne. ɔ gyɛ daa ɔbonbo, ne mɔ ne n gyɛ abon pɛwu gɛmu. ⁴⁵ Me berɛ, n kya tɔgɛ daa gɛsintin. Imɔso ne fɛ mɛɲ kya sɔɔ me gyi faa.

⁴⁶ “Fɛye dɔ anɛ ne nan taalɛ lɛɛ yii me yɛɛ nɛ wɔra ilaa nyɛnyɛn iko kerɛ? Fɛ nyi ibono gɛsintin ne n' kya tɔgɛ. Ne menɛ n wɔra ne fɛ maɲ sɔɔ me gyi? ⁴⁷ Abono mɛ gyɛ Wurubuaarɛ adɛ mɔ mɛ kya nu Wurubuaarɛ ilaa tɔgɛsɛ. Fɛ mɛɲ gyɛ Wurubuaarɛ adɛ so ne fɛ mɛɲ kya nu Wurubuaarɛ ilaa tɔgɛsɛ faa.”

Yesu Mɔ-rɛ Aberaham

⁴⁸ Yesu gi tɔgɛ Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ gɛnen mɔ, mɛ taasɛ mɔ yɛɛ, “In gyɛ a tɔgɛ yɛɛ i tɛ faa fo gyɛ daa Samariyanyen, ilaa nyɛnyɛn oduduu i tɛ fo so, i mɛɲ gyɛ imɔ ne?” ⁴⁹ Nfono ne Yesu gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Ilaa nyɛnyɛn oduduu in taa tɛ me so. N kya kyu buubuu kyu sa me-sɛ Wurubuaarɛ daa, ne fɛye berɛ, fɛ mɛɲ kya buu me. ⁵⁰ Nɛ tɔgɛ gɛnen faa, mɛɲ kya laarɛ nyisigyɛ mi-i sa me-nyoro. I bo ɔbono ɔ kya laarɛ nyisigyɛ ɔ sa me mɔ. Mɔ ne nan gyi me-rɛ fɛye-nbɛlɛ. ⁵¹ Gɛsintin ne n' kya tɔgɛ mi-i sa fɛye faa, ɔbono ɔ kya nu me-gɛdɛ mɔ, maɲ wu' lɛwu gbaa-gbaa gɛkaako kpa-a.”

⁵² Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Idɛ kon berɛ, a wu gɛsintin yɛɛ ilaa nyɛnyɛn oduduu i tɛ fo so. Aberaham gi wu'. Wurubuaarɛ ikalan atɔgɛbo mɔ kee mɛ wu'. Fo-o fo berɛ, fo kya tɔgɛ daa yɛɛ nyamesɛ ɔbono ɔ kya nu fo-gɛdɛ mɔ, maɲ wu' gɛkaako kpa-a. ⁵³ Fo ne n don aye-naana Aberaham? Aberaham gi wu' ne Wurubuaarɛ ikalan atɔgɛbo mɔ kee mɛ wu'. Ne menɛ nyamesɛ ɔnan ne fo kya tɔgɛ yɛɛ fo gyɛ daa?”

⁵⁴ Yesu gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Nengyene fɛɛ n kya lɛɛ me-nyisigyɪ nyiile asa me-gibaa so mɔ, gɛnen nyisigyɪ ɔbono mɛɲ gyɛ sɛi. Me-sɛ Wurubuaarɛ ne n kya lɛɛ me-nyisigyɪ nyiile. Mɔ ne n gyɛ ɔbono fɛ kya ten fɛye-nyoro gɛnɔ yɛɛ fɛye-Wurubuaarɛ mɔ. ⁵⁵ Yɛgɛ fɛ mɛɲ nyi mɔ. Me berɛ, n nyi mɔ. Nengyene nɛ tɔgɛ yɛɛ mɛɲ nyi mɔ mɔ, nan wɔra ɔbonbo fɛɛ fɛye. N nyi mɔ, ne n' kya nu mɔ-gɛdɛ.

⁵⁶ “Fɛye-naana Aberaham gi nu yɛɛ ɔ laa nyɛ wu me-gɛsinkpan so giba mɔ, i wɔra mɔ ɔkon. Ne gɛsintin mɔ, o wu me-giba, ne o gyi ɔkon.” ⁵⁷ Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ taasɛ Yesu yɛɛ, “Fo ɔbono foɲ ti taa gyi nsi ikue-inyɔ de saalaa mɔ, nnɛ ne fo wɔra ne fo-rɛ Aberaham fɛ wu abara?” ⁵⁸ Nfono mɔ, Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “N' tɔgɛ fɛye gɛsintin yɛɛ pɛi de i' lɔɔ korogɛ Aberaham mɔ, n wolaa n bo no. Me ne n bo no pɛi ne ilaa kamaasɛ i bo no.” ⁵⁹ Ibono Yesu gi tɔgɛ gɛnen so mɔ, mɛ puru abui mɛ laa too da mɔ mɔɔ. O wu gɛnen mɔ, ɔ ɲara lii Wurubuaarɛ ɔson obu gikpaara mɔ so ne ɔ kyon taa mɔmɔ yɛgɛ.

9

Yesu Gi Kyɛ ɔnyen ɔbono I Korogɛ Mɔ De Gigyaaɲanbo Mɔ

¹ Yesu gi lii Wurubuaarɛ ɔson obu gikpaara mɔ so ɔ kya kyon mɔ, o wu ɔnyen gyaatanbo ɔko. Mɛ korogɛ mɔ daa de gigyaaɲanbo mɔ. ² Nfono mɔ Yesu akasɛbo mɔ mɛ taasɛ mɔ yɛɛ, “ɔbelɛnsɛ, anɛ ilaa nyɛnyɛn so ne mɛ korogɛ ɔnyen baarɛ de gigyaaɲanbo faa? Mɔ-sɛ de mɔ-nyɪ abɛɛ mɔ gbaa-gbaa daa?” ³ Yesu akasɛbo mɔ mɛ taasɛ mɔ gɛnen mɔ, Yesu gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “I mɛɲ gyɛ ɔnyen baarɛ ilaa nyɛnyɛn so, ne i mɛɲ kii i gyɛ mɔ-sɛ abɛɛ mɔ-nyɪ ilaa nyɛnyɛn so ne mɛ korogɛ mɔ de gigyaaɲanbo. I ba gɛnen daa de Wurubuaarɛ gɛsun

wɔrase mɔ ge' lii gewi kyu naa de ɔnyen mɔ so. ⁴ Aye bere, ilaa ibono i kaabore a' wɔra mɔ ne n gyɛ yɛɛ a' kpɛ keda ɔbono o sun me mɔ gesun mɔ dɔ a' kpɛ a kya wɔra abere abono a bo nyoro faa. GENYE ge kya ba. I baa bun wɔra aye mɔ, ɔko-re ɔko maɲ baa taale wɔra sei. ⁵ Aberɛ abono me n san n bo gesinkpan so faa, n gyɛ fatela sa gesinkpan so anyamesɛ.”

⁶ Yesu gi tɔge genen ta mɔ, ɔ too akyɔle bun yela gesinkpan ne ɔ fɔgedɛ wɔra gipateɛ ne o kyu bɔ gyaatanbo mɔ ansi. ɔ bɔ mɔ ta mɔ, ⁷ ɔ tɔge sa mɔ yɛɛ, “Naa kpaa foro fo-ansi Silowam gibun dɔ.” (Silowam gesɛ ne n gyɛ yɛɛ abunge.) ɔnyen mɔ gi naa kpaa foro mɔ-ansi ne ɔ lii nfono mɔ, mɔ-ansi mɔ a bugi. Ide kon mɔ, ɔ san ɔ kya wu.

⁸ Asa abono mɔmɔ-re gyaatanbo mɔ-lɛɛ nten gi sindi abara mɔ de abono pɛwu nkana mɛ nyi mɔ yɛɛ ɔ kya kyena kole aterenbi mɔ, mɛ san mɛ kya taase abara yɛɛ, “I mɛɲ gyɛ ɔnyen baare ne n kya kyena ikpa nkan-nkan kole aterenbi mɔ?” ⁹ Asa ako mɛ kyule yɛɛ, “ɛn, mɔ ne.” Ne mɔmɔ ako mɔ yɛɛ, “Kuua, i mɛɲ gyɛ mɔ ne. ɔ lii mɔ daa.” Mɛ kya sɔɔ abara akyɔle genen mɔ, ɔnyen mɔ gbaa-gbaa gi tɔge sa ɔmɔ yɛɛ, “Me ne.” ¹⁰ Imɔso asa mɔ mɛ taase mɔ yɛɛ, “Ne nne ne fo-ansi mɔ a wɔra ne a bugi?” ¹¹ ɔ lɛɛ genɔ sa mɔmɔ yɛɛ, “ɔnyen ɔbono mɛ kya tere mɔ yɛɛ Yesu mɔ ne n wɔra gipateɛ ne o kyu bɔ me-ansi ne ɔ tɔge sa me yɛɛ, ‘Naa kpaa foro fo-ansi Silowam gibun dɔ.’ Gesintin mɔ, nɛ naa kpaa foro me-ansi mɔ, me-ansi a bugi. Imɔ ne nɛ nyɛ n kya wu faa.” ¹² ɔnyen mɔ gi tɔge sa asa mɔ genen mɔ, mɛ taase mɔ yɛɛ, “ɔ bo fonɛ dɔ?” Ne ɔ lɛɛ genɔ yɛɛ, “Mɛɲ nyi.”

*Abel*ense Mɛ Kya Taase Genɔɔbono Yesu Gi Kyɛ Gyaatanbo Mɔ

¹³ Nfono mɔ, asa mɔ mɛ kyu ɔnyen mɔ kpe Farasii awura mɔ ansi dɔ. ¹⁴ Gɛkɛ gɛbono Yesu gi wɔra gipateɛ mɔ kyu bugi gyaatanbo baare ansi mɔ, gɛnen gɛkɛ gɛbono gɛ gyɛ mɔmɔ Gyuda awura gɛkɛ kyoolasɛ. ¹⁵ Asa mɔ mɛ kyu ɔnyen mɔ kperɛ Farasii awura mɔ gɛnen mɔ, Farasii awura mɔ kee mɛ taasɛ mɔ gɛnɔɔbono i ba ne mɔ-ansi a bugi ne ɔ nyɛ ɔ kya wu mɔ. ɔnyen mɔ gi buu sa mɔmɔ yɛɛ, “O kyu gipateɛ kyu bɔ me-ansi ne nɛ kpaa foro me-ansi ne a bugi ne nɛ nyɛ n kya wu faa.” ¹⁶ ɔnyen mɔ gi buu sa Farasii awura mɔ gɛnen mɔ, mɔmɔ ako mɛ tɔgɛ yɛɛ, “ɔnyen ɔbono ɔ wɔra gɛnen ilaa idɛ faa, i mɛɲ gyɛ Wurubuaarɛ ne n sun mɔ. I kya nyiile yɛɛ ɔ mɛɲ kya gyi Wurubuaarɛ gɛkɛ kyoolasɛ nbara mɔ so.” Mɔmɔ ako mɔ yɛɛ, “Nengyene ɔ gyɛ ilaa nyɛnyɛn ɔwɔrabo mɔ, nɛ so ne ɔ laa taalɛ wɔra amunale ilaa idɛ ɔnan?” Mɔmɔ pɛwu nnɔ gi wɔra kpɛi-kpɛi. ¹⁷ Nfono mɔ, Farasii awura mɔ mɛ kii taasɛ ɔnyen mɔ yɛɛ, “Fo-o fo mɔ, fo-ansi ne o bugi sa fo mɔ. Imɔso menɛ ilaa ne fo bo fo laa tɔgɛ kyu lii mɔ so?” ɔnyen mɔ gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “ɔ gyɛ daa Wurubuaarɛ ikalan ɔtɔgɛbo.”

¹⁸ Imɔ idɛ gɛmara pɛwu mɔ, Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ mɛɲ sɔɔ gyi yɛɛ i gyɛ gɛsintin fɛɛ nkana gɛnen ɔnyen baarɛ gyɛ daa gyaatanbo. Imɔso mɛ sun kpaa terɛ mɔ-nyi de mɔ-sɛ, ¹⁹ ne mɛ taasɛ mɔmɔ yɛɛ, “Fɛye-bi ɔbono fɛ kya tɔgɛ yɛɛ fɛ korogɛ mɔ de gigyaaatanbo mɔ ne? Ne menɛ n wɔra ne mɔ-ansi a bugi ne ɔ kya wu kon?” ²⁰ Nfono mɔ, ɔnyen mɔ mɔ-sɛ de mɔ-nyi mɛ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “A nyi ibono aye-bi ne. A korogɛ mɔ de gigyaaatanbo daa. ²¹ To, gɛnɔɔbono i ba ne idɛ kon ɔ kya wu faa berɛ, aye a maɲ taalɛ bii. A mɛɲ kii a nyi nyamesɛ kolon ɔbono o bugi mɔ-ansi mɔ. ɔ mɛɲ baa ɔ gyɛ gɛbii. Fɛ! taasɛ mɔ gbaa-gbaa. ɔ laa taalɛ tɔngɛ sa mɔ-nyoro.” ²² Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ gifuu so-o so ne n yɛgɛ ne ɔnyen

mɔ mɔ-nyi de mɔ-sɛ mɛ tɔgɛ gɛnɛn. I kya nyiile yɛɛ Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ ti tɔgɛ yɛla yɛɛ ɔbono ɔ laa lɛɛ tɔgɛ sansana yɛɛ Yesu ne n gyɛ ɔmɔlɛgɛbo ɔbono Wurubuaarɛ gi tɔgɛ yɛɛ ɔ laa sun ne mɛ nu mɔ, mɛ laa tii kaasɛ yɛɛ mɔ-giyaa gi maɲ baa nyɛ yii mɔmɔ-gikyangbon dɔ. ²³ Gɛnɛn ilaa ibono so ne mɛ tɔgɛ sa Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ yɛɛ, “ɔ mɛɲ baa ɔ gyɛ gɛbii. Fɛ' taasɛ mɔ gbaa-gbaa” mɔ.

ɔnyen Mɔ Giyaa Gi Maɲ Baa Nyɛ Yii Gikyangbon Dɔ

²⁴ Nfono mɔ, abelɛnsɛ mɔ mɛ kii terɛ ɔnyen mɔ nkana ɔ gyɛ gyaatanbo mɔ ba mɔmɔ asɛ ginyɔsɛ, ne mɛ tɔgɛ mɔ yɛɛ, “Kerɛ fɛɛ Wurubuaarɛ de fo' tɔgɛ gɛsintin gɛbono fo nyi mɔ. Aye berɛ, a nyi ibono gɛnɛn ɔnyen baarɛ gyɛ daa ilaa nyɛnyɛn ɔwɔrabo.” ²⁵ Mɛ tɔgɛ sa mɔ gɛnɛn mɔ, ɔ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Me ne yɛɛ ɔ gyɛ ilaa nyɛnyɛn ɔwɔrabo abɛɛ fɛye daa? Ilaa kolon ibono n nyi mɔ ne n gyɛ yɛɛ nkana n gyɛ daa gyaatanbo, ne idɛ kon mɔ n kya wu ilaa.” ²⁶ ɔ tɔgɛ gɛnɛn mɔ, mɛ kii taasɛ mɔ yɛɛ, “Mɛnɛ ne o kyu wɔra fo? Nnɛ so nnɛ so ne ɔ wɔra ne o bugi fo-ansi mɔ sa fo daa?” ²⁷ ɔnyen mɔ gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Nɛ ti wolaa buu sa fɛye gɛnɔɔbono i ba mɔ, ne fɛ mɛɲ nu me asɛ. Mɛnɛ ne fɛ kii fɛ kya laarɛ de fɛ' kii nu? Abɛɛ fɛye kee fɛ kya laarɛ fɛɛ fɛ' baa wɔra mɔ-akasebo daa?” ²⁸ ɔnyen mɔ gi taasɛ mɔmɔ gɛnɛn mɔ, mɛ tɔrɔ loo mɔ-asebi dɔ, ne mɛ tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Fo ne n gyɛ mɔ-ɔkasɛbo. Aye berɛ, a gyɛ daa Mosisi-lɛɛ. ²⁹ A nyi ibono Wurubuaarɛ gi tɔngɛ sa Mosisi. Gɛnɛn ɔnyen baarɛ berɛ, a mɛɲ nyi nfono ɔ lii mɔ.”

³⁰ ɔnyen mɔ gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Gɛnɛn berɛ mɔ, i gyɛ ilaa ibono i kya dɛ gɛnɔ ne. Fɛye yɛɛ fɛ mɛɲ nyi nfono ɔ lii mɔ. Mɔ, mɔ ne n kii bugi me-ansi sa me faa. ³¹ A nyi ibono Wurubuaarɛ mɛɲ kya nu ilaa nyɛnyɛn awɔrabo

ndalaa. Nyamese ɔbono ɔ kya sele mɔ Wurubuaare, ne ɔ kya wɔra mɔ-gɛlaare ilaa mɔ, gɛnen kaase ɔbono ne Wurubuaare kya nu mɔ-gɛdalaa. ³²Kpe kyu lii ko-o ibono Wurubuaare gi lee soso de gese baa fo gɛnen owi baare faa, a men ti taa nu yee nyamese ɔko gi ti taale bugi gyaatanbo ɔbono me koroge mɔ de gigaatanbo mɔ ansi gɛkaako kere. ³³Imoso, nengyene i men gye Wurubuaare ne n sun gɛnen ɔnyen baare mɔ, nkana ɔfaanan ɔ menan taale wɔra sei.” ³⁴ɔnyen mɔ gi tɔge gɛnen ta mɔ, Gyuda awura abelense mɔ me tɔge sa mɔ yee, “Fo ɔbono i koroge fo de gibusafo mɔ, fo ne nan kii baa nyiile aye ilaa?” Nfono ne me tii mɔ yee mɔ-giyaa gi man baa nye yii mɔmɔ-gikyangbon dɔ.

Me Gye Agyaatanbo Yegɛ Mɔmɔ-Ansi A Men Kii Boori

³⁵Yesu gi nu yee Gyuda awura abelense mɔ me tii ɔnyen mɔ gɛnen mɔ, ɔ kpa wu ɔnyen mɔ, ne ɔ taase mɔ yee, “Fo sɔɔ anyamese pewu mɔmɔ-daa mɔ gyi?” ³⁶ɔnyen mɔ gi lee gɛno yee, “ɔbelense, anyamese pewu mɔmɔ-daa mɔ ne n gye ane? Nyiile me mɔ de n' sɔɔ mɔ gyi.” ³⁷Yesu gi tɔge mɔ yee, “Fo ti wu mɔ ne. Mɔ ne n kya tɔngɛ de fo faa.” ³⁸Nfono mɔ, ɔnyen mɔ gi tɔge sa Yesu yee, “Me-wura, ne sɔɔ gyi,” ne o nmii mɔ ne o kyu buubuu sa mɔ.

³⁹Nfono mɔ Yesu gi tɔge yee, “Ne ba gesinkpan so daa de i' barage anyamese dɔ de asa abono in kya wu ɔmɔ mɔ, me' nye wu ilaa, de abono, mɔ, me kya wu mɔ, me' bingiri agyaatanbo.” ⁴⁰Farasii awura abono me bo Yesu ase nfono mɔ me nu ibono Yesu gi tɔge gɛnen mɔ, me taase mɔ yee, “Aye ne n gye agyaatanbo mɔ faa?” ⁴¹Ne ɔ lee gɛno yee, “Nengyene fe gye agyaatanbo mɔ, nkana fe man gyi gipuɛɛ. To, ibono mɔ, fe kya tɔge yee fe kya wu faa, feye-gipuɛɛ mɔ gi sii de feye.”

10

Isandɛ Gɛkpen Gɛbunono Gikpalɛ

¹ Yesu gi da gikpalɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “N kya tɔgɛ fɛye gɛsintin, nyamesɛ ɔbono ɔ mɛɲ kyu de gɛbunono so kyu loo isandɛ gɛkpen mɔ dɔ ne ɔ kpaa dii de gɛtɛɛko so kyu loo mɔ, gɛnen kaasɛ ɔbono gyɛ daa oyu abɛɛ ɔ kya laarɛ ɔ' kpaa yuuri gɛyu pinini daa. ² Ne nyamesɛ ɔbono, mɔ, o kyu de gɛbunono so kyu loo isandɛ gɛkpen mɔ dɔ mɔ ne n gyɛ isandɛ mɔ ɔkparɛbo. ³ Isandɛ ɔkparɛbo mɔ kya naa kpe gɛbunono asɛ ne ɔbono ɔ kya dii isandɛ gɛbunono mɔ kya tigi gisen sa mɔ de ɔ' loo. ɔ kya terɛ mɔ-isandɛ mɔ ɔkamaasɛ mɔ-rɛ mɔ-ginyen de o' kyu mɔmɔ kyu kpe gigyɛ. ⁴ ɔkparɛbo mɔ gi kparɛ mɔ-isandɛ mɔ lii gɛkpen mɔ dɔ mɔ, ɔ kya gyangbara sa mɔmɔ de mɛ' buu mɔ. I kya nyiile yɛɛ mɛ kya bii mɔ-gɛnɔ de mɛ' nu mɔ asɛ. ⁵ Isa ɔko giyan berɛ, mɛ maɲ kyule naa buu mɔ. Mɛ laa seɛ taa mɔ yɛgɛ. I kya nyiile yɛɛ mɛ mɛɲ kya bii mɔ-gɛnɔ de mɛ' nu mɔ asɛ.” ⁶ Yesu gi da Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ gikpalɛ gɛnen mɔ, mɛ mɛɲ nu gimɔ gɛsɛ.

⁷ Gɛnen so mɔ, o kii tɔgɛ yɛɛ, “N kya tɔgɛ fɛye gɛsintin. Me ne n gyɛ isandɛ gɛkpen mɔ gɛbunono mɔ. ⁸ Mɔmɔ abono pɛwu mɛ da gibaa wɔra fɛɛ me-lɛɛ ɔnan mɔ, mɛ dɛ daa fɛɛ iyu abɛɛ abono mɛ kya yuuri gɛyu pinini mɔ. Isandɛ mɔ mɛ mɛɲ ka mɔmɔ abono gɛnɔ. ⁹ Me n dɛ fɛɛ gɛkpen gɛbunono mɔ. Nengyene ɔko laa naa de me so kyu loo mɔ, gɛnen kaasɛ ɔbono laa nyɛ amɔɛgɛ. ɔ laa loo de ɔ' lii owi kamaasɛ ɔbono ɔ kya laarɛ mɔ de ɔ' nyɛ ogyiten. ¹⁰ Iyu mɔ mɛ ba daa de mɛ' baa yuuri, mɛ' mɔɔ de mɛ' nyida. Mi-i me berɛ, nɛ ba daa de n' yɛgɛ asa mɛ' nyɛ Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena gɛkpa.

Yesu Ne N Gyɛ Isandɛ ɔkparɛbo Dɛnsɛ Mɔ

¹¹ “Me ne n gyɛ isandɛ ɔkparɛbo dɛnsɛ mɔ. ɔbono ɔ gyɛ isandɛ ɔkparɛbo dɛnsɛ mɔ ne n kya kyu mɔ-nyoro fuɛ de ɔ' sɔɔ mɔ-isandɛ lɛwu. ¹² ɔbono ɔ kya kparɛ isandɛ de mɛ' ka mɔ gikɔ mɔ berɛ, i mɛɲ gyɛ mɔ ne n bo isandɛ mɔ. Nengyene o wu fɛɛ kuntun kya ba isandɛ mɔ dɔ mɔ, ɔ laa seɛ taa isandɛ mɔ yɛgɛ de kuntun mɔ ɔ' baa keda isandɛ mɔ, de ɔ' yaase mɔmɔ. ¹³ Ibono so ɔ kya seɛ taa isandɛ mɔ yɛgɛ gɛnen mɔ ne n gyɛ yɛɛ ɔ kya kerɛ mɔmɔ so daa de mɛ' ka mɔ gikɔ. Isandɛ mɔ ilaa i mɛɲ tiri mɔ de sɛi.

¹⁴ “Me ne n gyɛ isandɛ ɔkparɛbo dɛnsɛ mɔ. N nyi me-isandɛ ne me-isandɛ, mɔ, kee mɛ nyi me, ¹⁵ fɛɛ gɛnɔɔbono me-sɛ Wurubuaarɛ nyi me ne me kee n nyi mɔ mɔ. Nan kyu me-nyoro fuɛ de n' sɔɔ me-isandɛ mɔ lɛwu. ¹⁶ N bo isandɛ iko kee nten nko. Mɔmɔ abono mɛ mɛɲ bo gikpen gidɛ dɔ. I kaaborɛ n' kyu mɔmɔ ba kee de mɛ' nu me asɛ de mɛ' wɔra isandɛ gikpen kolon de mɛ' nyɛ isandɛ ɔkparɛbo kolon.

¹⁷ “Wurubuaarɛ kya laarɛ me-ilaa. I kya nyiile yɛɛ nan kyu me-nkpa fuɛ de n' kii kpaa kyu. ¹⁸ ɔko maɲ sɔgɛ me-nkpa lii me-abaa dɔ. Me gbaa-gbaa me-gibaa so ne n' kya kyu me-nkpa kyu fuɛ. N bo ɔkpa de n' kyu me-nkpa fuɛ ne n' bo ɔkpa de n' kii kpaa kyu me-gibaa so. Gɛnen ne me-sɛ Wurubuaarɛ gi ka sa me ne.”

¹⁹ Ilaa ibono Yesu gi tɔgɛ faa so mɔ, i yɛgɛ Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ nwɔnsa nbono mɛ kya sa kyu lii mɔ so mɔ gi kii wɔra kpɛi-kpɛi. ²⁰ Asa mɔ dɔ sakyɔ mɛ kya tɔgɛ yɛɛ, “Ilaa nyɛnyɛn oduduu i tɛ Yesu so. ɔ kya lɔ giyee daa. Ma-a nu' ɔdɛ asɛ?” ²¹ Mɔmɔ ako mɔ yɛɛ, “I mɛɲ gyɛ isa ɔbono ɔnan ilaa nyɛnyɛn oduduu i tɛ mɔ so mɔ atɔngɛbi ne. Nnɛ so ne ilaa nyɛnyɛn oduduu i laa taalɛ bugi agyaatanbo ansi?”

*Gyuda Awura Abel*ENSE MƐ MƐŋ GyE Yesu IsandE MƆ DƆ

²² Owi ɔko dɔ mɔ Yesu bo Gyɛrusalem, ne owi gi fo ibono Gyuda awura mɔ mɛ kya gyi gɛkɛ belɛ kyu nyingi gɛnɔɔbono mɛ lɔrɔ Wurubuaarɛ ɔson obu mɔ yela sa mɔ-ɔson mɔ. ²³ Gɛnen owi ɔbono mɔ, i gyɛ awo aberɛ. Yesu naa de Wurubuaarɛ ɔson obu gikpaara mɔ so gɛsalaga gɛbono mɛ kya terɛ gɛmɔ yɛɛ Solomon gɛsalaga mɔ dɔ. ²⁴ Nfono mɔ, Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ baa kyaabɔɔ Yesu ne mɛ taasɛ mɔ yɛɛ, “Fo kya laarɛ a' kyena kpaa fo owi ɔmɔ daa? Nengyene fo ne n gyɛ ɔbono Wurubuaarɛ gi sun de ɔ' baa mɔlɛgɛ anyamesɛ mɔ, tɛsɛ tɔgɛ tigi aye.” ²⁵ Mɛ taasɛ Yesu gɛnen mɔ, ɔ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Nɛ wolaa tɔgɛ sa fɛye. Fɛŋ sɔɔ me gyi daa. Ilaa gbaa'gbaa ibono n dɛ me-sɛ Wurubuaarɛ ginyen n kya wɔra mɔ ne n kya lɛɛ nyamesɛ ɔbono ɔnan n gyɛ mɔ gɛwi nyiile. ²⁶ Fɛye mɔ, fɛ mɛŋ kii sɔɔ me gyi. I kya nyiile yɛɛ fɛŋ gyɛ me-isandɛ.

Abono Mɛ GyE Yesu IsandE MƆ

²⁷ “Isandɛ ibono i gyɛ me-lɛɛ mɔ, mɛ kya nu me-gɛdɛ. N nyi mɔmɔ ne mɛ kya naa buu me. ²⁸ N kya sa mɔmɔ Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena gɛkpaa. Iŋ bo no yɛɛ mɔmɔ dɔ ɔko laa fuɛ mɔ-lɛwu gɛmara. ɔko mɛŋ bo no ɔ laa sɔgɛ mɔmɔ lii me-abaa dɔ. ²⁹ Me-sɛ Wurubuaarɛ ɔbono o kyu mɔmɔ sa me mɔ bo lon don ilaa kamaasɛ. Ne ɔko mɛŋ bo no, ɔ laa taalɛ sɔgɛ mɔmɔ lii me-sɛ Wurubuaarɛ abaa dɔ. ³⁰ Me-rɛ me-sɛ Wurubuaarɛ mɔ a gyɛ daa gikolon.”

*Abel*ENSE MƆ MƐ Kya Laarɛ Mɛ' Da Yesu Abui MƆɔ

³¹ Ibono Yesu gi tɔgɛ gɛnen ta mɔ, Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ kii puru abui mɛ laa da mɔ mɔɔ. ³² Nfono ne Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Wurubuaarɛ gi yɛgɛ nɛ wɔra ilaa gbaa'gbaa fɛye-ansi so. Imɔ imɔmɔ

so ne fɛ kya laarɛ de fɛ' da me abui faa?" ³³ Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, "I mɛɲ gyɛ ilaa gbaa'gbaa ibono fo wɔra mɔ so ne a kya laarɛ de a' da fo abui mɔɔ. Ibono fo kya kyu fo-nyoro kɛsɛrɛ de Wurubuaarɛ mɔ so ne a kya laarɛ de a' mɔɔ fo gɛnɛn. Fo gyɛ daa nyamesɛ ne fo kya kyu fo-nyoro yɛɛ fo gyɛ Wurubuaarɛ." ³⁴ Yesu gi kii taasɛ ɔmɔ yɛɛ, "Mɛ mɛɲ ɲmarasɛ yela Wurubuaarɛ agyɛbi mɔ dɔ yɛɛ,

Wurubuaarɛ gi tɔgɛ yɛɛ fɛ gyɛ Wurubuaarɛ ɔnan?

³⁵ Wurubuaarɛ agyɛbi mɔ berɛ, a mɛɲ kya kɛɛ abon gɛkaako. Asa abono mɛ nyɛ Wurubuaarɛ gi tɔngɛ sa mɔmɔ mɔ gbaa ne Wurubuaarɛ gi terɛ mɔmɔ yɛɛ mɛ gyɛ Wurubuaarɛ ɔnan faa. ³⁶ Ne me, ɔbono me-sɛ Wurubuaarɛ gi lɔrɔ me yela sa mɔ-nyoro ne o sun me ba gɛsinkpan so mɔ, n kya tɔgɛ yɛɛ 'N gyɛ Wurubuaarɛ mɔ-bi' mɔ, nne so ne fo laa tɔgɛ yɛɛ n dɛ me-nyoro mi-i kɛsɛrɛ de Wurubuaarɛ?

³⁷ "Nengyene fɛɛ fɛ wu yɛɛ mɛɲ kya wɔra ilaa ibono i gyɛ me-sɛ Wurubuaarɛ ilaa wɔrasɛ mɔ, fɛɲ sa fɛ' sɔɔ me gyi. ³⁸ Ne fɛɛ fɛ wu yɛɛ n kya wɔra imɔ berɛ mɔ, ba-a ne fɛ maɲ sɔɔ me gbaa-gbaa gyi mɔ, fɛ' sɔɔ me-sɛ ilaa wɔrasɛ ibono n kya wɔra mɔ gyi de fɛ' nu gɛsɛ de fɛ' bii yɛɛ Wurubuaarɛ bo me dɔ ne me kee n bo mɔ dɔ." ³⁹ Yesu gi tɔgɛ gɛnɛn mɔ, asa mɔ mɛ kii laarɛ fɛɛ mɛ' keda mɔ. Mɛ mɛɲ nyɛ mɔ. ɔ lii mɔmɔ-abaa dɔ.

⁴⁰ Yesu gi kii naa foro Gyɔɔdan ɔbon mɔ, ne ɔ san kpaa kyena nfono Gyɔn gi naa kyena gyere asa Wurubuaarɛ sagyere mɔ. ⁴¹ Asa sakyɔ mɛ kya kpe mɔ asɛ nno. Mɛ kya tɔgɛ yɛɛ, "Gyɔn mɛɲ wɔra ilaa lɛɛnyiiɛsɛ iko. Ilaa kamaasɛ ibono ɔ tɔgɛ kyu lii ɔnyen baarɛ so mɔ berɛ, i gyɛ gɛsintin." ⁴² Imɔso asa sakyɔ mɛ sɔɔ Yesu gyi nno.

11

Lasarose LEWU

¹ GENEN owi ɔbono dɔ mɔ ɔnyen ɔko kya lɔ gɛnsipɛɛɛ so. ME kya terɛ mɔ yɛɛ Lasarose. ɔ gyɛ Bɛtaninyen. (Bɛtani ɔsowolɛ baarɛ gyɛ Mariya de mɔ-daa Maata gɛwi. ² Mariya ne n gyɛ ɔkyii ɔbono fɛ nu yɛɛ o kyu anuwanterɛ worogɛ Yesu ne o kyu mɔ-gimu iman kpaarɛ Yesu ayaa mɔ. GENEN Mariya baarɛ mɔ-pinyen ne n gyɛ Lasarose ɔbono ɔ kya lɔ mɔ.)

³ ɔ kya lɔ genen mɔ, mɔ-pikiyiana adɛ mɛ sun kpaatɔgɛ sa Yesu yɛɛ, “Aye-wura, fo-kyɛmenɛ ɔbono fo kya laarɛ mɔ-ilaa mɔ kya lɔ.” ⁴ Yesu gi nu genen mɔ, ɔ tɔgɛ yɛɛ, “Gilo gidɛ giɲ ba de gi' baa mɔɔ Lasarose. Gi ba daa de gi' baa lɛɛ Wurubuaarɛ nyisigyɛ mɔ nyiile de Wurubuaarɛ ɔ' lɛɛ me, Wurubuaarɛ mɔ-bi mɔ nyisigyɛ mɔ kee nyiile.” ⁵ Yesu kya laarɛ Maata de mɔ-tedɛ de mɔmɔ-pinyen Lasarose ilaa. ⁶ Imɔ-rɛ imɔ genen mɔ, o nu Lasarose gilɔ mɔ so mɔ, o sii kyena nfono ɔ bo mɔ nkɛ nnyɔ bɔla.

⁷ Imɔ gɛmara mɔ, Yesu gi tɔgɛ sa mɔ-akasebo mɔ yɛɛ, “A' kii kpe Gyudiya.” ⁸ ɔ tɔgɛ ɔmɔ genen mɔ, mɔ-akasebo mɔ mɛ tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “ɔbelɛnsɛ, Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ laarɛ de mɛ' da fo abui mɔɔ faa, iɲ ti gyi nkɛ nko. Fo laa kii kpe nno?” ⁹ Yesu akasebo mɔ mɛ taasɛ mɔ genen mɔ, o kisee da mɔmɔ gikpalɛ de o' kyu nyiile mɔmɔ yɛɛ genen owi ɔbono dɔ mɔ iɲ bo gifuu. ɔ da gikpalɛ mɔ yɛɛ, “Iɲ gyɛ iwi gudu inyɔ ne n bo gɛkɛ dɔ? Nyamesɛ ɔbono ɔ naa owi kenken mɔ, mɛɲ kya sidi. I kya nyiile yɛɛ gɛsinkpan gɛdɛ so fatela kya wu mɔ. ¹⁰ Ne ɔbono, mɔ, ɔ naa gɛnyɛ mɔ kya sidi. I kya nyiile yɛɛ ɔɲ bo fatela mɔ asɛ.”

¹¹ Yesu gi tɔgɛ genen mɔ ne o kii tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Aye-kyɛmenɛ Lasarose gi dɛ. Nan kpaatɔgɛ kyingi

mɔ.” ¹² Nfono mɔ, mɔ-akasebo mɔ mɛ tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “ɔbelɛnsɛ, nengyene ɔ dɛ ginsi gidɛ berɛ mɔ, ɔ laa nyɛ alanfiya ne.” ¹³ Yesu akasebo mɔ mɛ mɛɲ bii yɛɛ ɔ kya tɔgɛ kyu lii Lasarosɛ lɛwu so daa. Mɛ nyi daa yɛɛ ginsi gidɛ gbaa-gbaa ne ɔ darɛ. ¹⁴ Nfono ne Yesu gi tɔgɛ tigi mɔmɔ yɛɛ, “Lasarosɛ gi wu’.” ¹⁵ Fɛye so mɔ, i wɔra me ɔkon fɛɛ mɛɲ bo nno pɛi ne o wu’ de fɛ’ nyɛ sɔɔ me gyi. Imɔso fɛ’ yɛgɛ de a’ kpe mɔ asɛ.” ¹⁶ Nfono mɔ, Tomaasɛ ɔbono mɛ kya terɛ mɔ yɛɛ Ata mɔ gi tɔgɛ sa mɔ-nanboana mɔ yɛɛ, “Aye-rɛ mɔ pɛwu a’ kpe. Nengyene i gyɛ lɛwu mɔ, aye-rɛ Yesu pɛwu a’ kpe de a’ kpaa wu’.”

Yesu Ne N Kya Sa Wurubuaarɛ Asɛ Gɛkyena ɔnan

¹⁷ Yesu gi kpaa loo nno mɔ, o nu yɛɛ Lasarosɛ gi wu’. O wu’ ne mɛ pule mɔ mɔ, imɔ nkɛ nnan ne. ¹⁸ Bɛtani ɔsowolɛ mɔ de Gyɛrusalem i mɛɲ bo gɛta de abara. I maɲ fo akpaaten anyɔ dandan. ¹⁹ Imɔso i yɛgɛ Gyuda awura mɔ asa sakyɔ mɛ kpe Maata de Mariya asɛ de mɛ’ kpaa tɔgɛ wɔra mɔmɔ kyu lii mɔmɔ-pinyen lɛwu mɔ so. ²⁰ Maata gi nu Yesu so mɔ, ɔ lii kyon ɔ’ kpaa gyangara mɔ, yɛgɛ Mariya, mɔ, tɛ gɛten dɔ.

²¹ Maata gi wu Yesu mɔ, ɔ tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Me-Wura, ne fɛɛ fo bo gɛrɛ mɔ, nkana me-pinyen ɔ mɛɲnan wu’.” ²² Imɔ-rɛ imɔ gɛnen gbaa faa, n nyi yɛɛ ba-a nperɛ, ilaa kamaasɛ ibono fo kolɛ lii Wurubuaarɛ asɛ mɔ ɔ laa kyu sa fo.” ²³ Yesu gi tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Fo-pinyen laa kii kyingi kyena nkpa.” ²⁴ Maata gi kyule mɔ yɛɛ, “N nyi ibono me-pinyen laa kii nyɛ nkpa gɛkɛ laalaalogɛsɛ gɛbono Wurubuaarɛ laa kyingi ibuni de o’ gyi ɔmɔ-nbɛlɛ mɔ.” ²⁵ Nfono mɔ, Yesu gi kii lɔrɔ tɔgɛ sa Maata yɛɛ, “Me ne n gyɛ ɔbono n bo ɔkpa de n’ kyingi asa abono mɛ wu’ mɔ. Me ne n gyɛ ɔbono n kya sa asa Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena ɔnan mɔ. Nyamesɛ ɔbono o kyu mɔ-nyoro too

me so mɔ, ba-a o wu' mɔ, ɔ laa kyena Wurubuaare ase. ²⁶ Ne nyamese kamaase ɔbono ɔ te ne o kyu mɔ-nyoro too me so mɔ, mɔ-Wurubuaare ase ge kyena ɔnan mɔ ge maŋ lii mɔ-gibaa kpa-a. Maata, fo kya sɔɔ ilaa ide gyi?" ²⁷ Maata gi lee genɔ yee, "Een, me-wura. Ne sɔɔ gyi yee fo ne n gyɛ ɔbono Wurubuaare gi sun de fo' baa mɔlegɛ anyamese mɔ. Fo ne n gyɛ Wurubuaare mɔ-bi ɔbono aye-ansi a gyan mɔ so yee ɔ laa kpelegɛ lii Wurubuaare dɔ ba gesinkpan so mɔ."

Mariya Gi Kpa Gyangara Yesu

²⁸ Maata gi tɔge Yesu genen ta mɔ, ɔ kpa terɛ mɔ-teredɛ Mariya lii nkan ne ɔ tɔge mɔ yee, "ɔbelense mɔ gi ba, ɔ bo faanaa, ɔ kya terɛ fo." ²⁹ Mariya gi nu genen mɔ, ɔ kpe koso daa ne ɔ lii kpa gyangara mɔ. ³⁰ Genen owi ɔbono mɔ, Yesu meŋ ti loo ɔsowole mɔ gbaa-gbaa so. ɔ san ɔ bo nfono Maata gi kpa gyangara mɔ mɔ. ³¹ Gyuda awura abono me bo Mariya ase gɛten mɔ dɔ mɔ me kya tɔge ma-a wɔra mɔ mɔ, me wu genɔɔbono Mariya gi kpe nyise koso lii genen mɔ, me nyi fee ɔ kya kpe nfono me pule mɔ-pinyen mɔ ɔ' kpa saawo daa. Imɔso me buu mɔ.

³² Mariya gi kpa fo nfono Yesu bo mɔ, ɔ da de ginsi wu mɔ mɔ, ɔ kpelegɛ nmii mɔ-ayaa dɔ ne ɔ tɔge sa mɔ yee, "Me-Wura, nengyene fee fo bo gere daa mɔ, nkana me-pinyen ɔ meŋnan wu'." ³³ Ibono Yesu gi wu genɔɔbono Mariya kya saawo de Gyuda awura abono me buu mɔ mɔ kee me kya saawo mɔ, mɔ-gisen dɔ i nyida mɔ, ne i loo mɔ kee gikyɔ. ³⁴ Ne ɔ taase yee, "Fonɛ dɔ ne fe pule mɔ?" Me lee genɔ yee, "ɔbelense, ba de fo' baa kerɛ." ³⁵ Nfono mɔ Yesu gi su. ³⁶ Gyuda awura mɔ me wu genen mɔ, me tɔge sa abara yee, "Fe' kerɛ, ɔ laare mɔ-ilaa gikyɔ ne-o!" ³⁷ Asa mɔ ako, mɔ, yee, "Mɔ ɔbono ɔ kye gyaatanbo mɔ mɔ meŋ taalɛ yegɛ de Lasarose ɔ meŋ

sa o' wu'?" ³⁸ Imɔso Yesu gisen gi kii nyida mɔ ginyɔsɛ. Nfono mɔ ɔ naa kpe nfono mɛ pule mɔ mɔ.

Yesu Gi Kyingi Lasarosɛ Lii Ibuni Dɔ

Folɛbɔ dɔ ne mɛ pule Lasarosɛ ne mɛ kyu gibui belɛ giko kyu tii gifolɛ mɔ gɛbunono. ³⁹ Yesu gi naa kpe nno gɛnen mɔ, ɔ tɔgɛ sa asa mɔ yɛɛ, "Fɛ' belen gibui mɔ lii folɛbɔ mɔ gɛbunono." Nfono mɔ Lasarosɛ mɔ-pikyii Maata gi tɔgɛ sa Yesu yɛɛ, "ɔbelɛnsɛ, mɛ pule mɔ faa, ndɛ nkɛ nnan ne. ɔ laa lii son." ⁴⁰ Yesu gi taasɛ mɔ yɛɛ, "Mɛɲ tɔgɛ sa fo yɛɛ nengyene fo kyu fo-nyoro too me so mɔ, fo laa wu Wurubuaarɛ nyisigyɪ?"

⁴¹ Nfono mɔ, mɛ belen gibui belɛ mɔ lii folɛbɔ mɔ gɛbunono, ne Yesu gi diirɛ mɔ-ansi kerɛ soso ne ɔ faala Wurubuaarɛ yɛɛ, "Me-sɛ, fo'sun, fɛɛ fo nu me asɛ. ⁴² N nyi yɛɛ fo kya nu me asɛ owi kamaasɛ dɔ. Asa abono mɛ yeɛ gɛrɛnaa faa so ne n' kya tɔgɛ gɛnen ilaa idɛ faa de mɛ' nyɛ sɔɔ gyi yɛɛ fo ne n sun me."

⁴³ Yesu gi dalaa ta mɔ, o kpen ken-ken yɛɛ, "Lasarosɛ, lii ba!" ⁴⁴ Nfono mɔ Lasarosɛ ɔbono o wu' mɔ gi lii ba Yesu asɛ gɛsintin. ɔ lii ba gɛnen mɔ, akuru abono mɛ kyu dela mɔ-gibuni mɔ a kpɛ san a mili mɔ-ayaa de mɔ-abaa de mɔ-ansi gɛnen. Yesu gi tɔgɛ sa asa mɔ yɛɛ, "Fɛ' maragɛ akuru mɔ lii mɔ-nyoro so de ɔ' naa."

Abelɛnsɛ Mɛ Da Gɛdɛ Yela De Mɛ' Nyɛ Yesu Mɔɔ

⁴⁵ Gyuda awura mɔ mɛ buu Mariya kpe nno mɔ mɛ wu ilaa ibono Yesu gi wɔra faa mɔ, mɔmɔ dɔ asa sakyɔ mɛ sɔɔ Yesu gyi. ⁴⁶ Mɔmɔ ako mɔ, mɛ naa kpe Farasii awura mɔ asɛ ne mɛ kpaa buu ilaa ibono Yesu gi wɔra mɔ sa mɔmɔ.

⁴⁷ Imɔso Gyuda awura asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ mɔ de Farasii awura mɔ mɛ terɛ Gyuda awura nbɛɛ agyibo baa gyan' ne mɛ taasɛ abara yɛɛ, "Ilaa lɛɛnyiilesɛ kpɛi-kpɛi

ibono ɔnyen baare kya wɔra faa, nne ne a laa wɔra mɔ?
⁴⁸ A taa mɔ yegɛ mɔ, asa mɔ pɛwu mɛ laa naa sɔɔ mɔ gyi
 yɛɛ mɔ ne n gyɛ ɔbono Wurubuaare gi sun de ɔ' baa gyi
 gɛwura mɔ Wurubuaare adɛ so mɔ. Nengyene i ba gɛnen
 mɔ, Rom awura mɔ mɛ laa baa boori aye Wurubuaare
 ɔson obu mɔ de mɛ' sɔgɛ gɛwura mɔ lii aye asɛ.”

⁴⁹ Mɔmɔ dɔ ɔbono ɔ gyɛ Gyuda awura asunbi alɛɛbo
 gɛmu gɛnen gɛsi gɛbono dɔ mɔ ginyen ne n gyɛ Kay-
 ifasɛ. Nbɛlɛ agyibo mɔ mɛ gyan mɛ kya sa gɛwɔnsa
 gɛnen mɔ, Kayifasɛ baare gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Fɛɲ
 taa nyi ɔlaako. ⁵⁰ Fɛ mɛɲ nyi yɛɛ nengyene asa mɔ pɛwu
 lɛwu so ne nyamesɛ kolon gi tɛsɛ wu' sa mɔmɔ mɔ, i
 boran?” ⁵¹ Gɛsintin so mɔ, Kayifasɛ baare, mɛɲ tɔgɛ
 gɛnen ilaa idɛ mɔ gbaa-gbaa gibaa so. Ibono mɔ ne n
 gyɛ asunbi alɛɛbo gɛmu gɛnen gɛsi gɛbono dɔ mɔ so ne
 Wurubuaare gi yegɛ ɔ wolaa wu tɔgɛ ilaa ibono i laa baa
 ba Yesu so mɔ gɛnen. ɔ wu yɛɛ Yesu laa wu' sa mɔmɔ
 Gyuda awura pɛwu. ⁵² Gɛnen gbaa mɔ, Kayifasɛ mɛɲ bii
 yɛɛ i mɛɲ gyɛ mɔmɔ Gyuda awura mɔ wolɛ ne Yesu laa
 wu' sa. Yesu gi nyɛ wu' mɔ, de i' koola Wurubuaare mɔ-
 biana gbaa-gbaa abono mɛ yaasɛ mɛ bo nten kpɛi-kpɛi
 mɔ pɛwu, kyu baa wɔra nyamesɛ kolon.

⁵³ San kyu lii gɛnen gɛkɛ gɛbono nbɛlɛ agyibo mɔ mɛ
 gyan' kyu kyon mɔ, Gyuda awura abelɛnsɛ adɛ mɛ da
 gɛdɛ yɛla de mɛ' nyɛ Yesu mɔɔ. ⁵⁴ Kyu lii gɛnen so mɔ,
 Yesu mɛɲ baa naa tentegelen saare Gyuda awura mɔ dɔ.
 Mɔ-rɛ mɔ-akasebo mɔ mɛ san naa kpaa kyena daa Ifiram
 ɔsowolɛ so sindi gipen giko.

⁵⁵ Mɛ bo nno mɔ, mɔmɔ Gyuda awura lɛwu Gi Seregɛ
 Aye So gɛkɛ belɛ mɔ gɛ kya fuude. Imɔso asa sakyɔ
 mɛ kya lii gɛnen gɛsinkpan gɛbono so mɛ kya kpe
 Gyɛrusalem, mɔmɔ-isowolɛ gɛmu mɔ so. Mɛ kya daa
 gigyangbara kpe nno kpaa wɔra itiibilaa iko baala gyoo

mɔmɔ-gɛkɛ belɛ mɔ gigyi de inj' sa i' kyɔlesɛ mɔmɔ-Wurubuaarɛ ɔson. ⁵⁶ I fo gɛnen owi ɔbono mɔ, asa mɔ mɛ yeɛ Wurubuaarɛ ɔson obu gikpaara mɔ so, mɛ kya laarɛ Yesu. Mɛ san mɛ kya taasɛ abara yɛɛ, “Nnɛ ne n gyɛ fɛye-nwɔnsa? Fɛ nyi yɛɛ ɔ laa baa gyi gɛkɛ belɛ gɛdɛ abɛɛ?” ⁵⁷ Asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ mɔ de Farasii awura mɔ mɛ wolaa ka sa asa yɛɛ ɔkamaasɛ ɔbono o nyi nfono Yesu bo mɔ ɔ' baa buu sa mɔmɔ de mɛ' nyɛ keda mɔ kpaatii.

12

Mariya Gi Kyɛɛgɛ Anuwanterɛ Worogɛ Yesu Ayaa So

¹ I kya san nkɛ nsee de Gyuda awura mɛ' gyi mɔmɔ-Lɛwu Gi Seregɛ Aye So gɛkɛ belɛ mɔ, Yesu gi kpe Bɛtani ɔsowolɛ ɔbono so Lasarosɛ tɛ mɔ. (Lasarosɛ ne n gyɛ ɔnyen ɔbono o wu' ne mɛ pule mɔ ne Yesu gi kyingi mɔ lii ibuni dɔ mɔ.) ² ɔ loo nno mɔ, mɛ wɔra agyudɔ ne mɛ kyu gyi gɛkɛ belɛ sa mɔ. Lasarosɛ mɔ-pikyii Maata ne n kerɛ gɛgyan mɔ so. Lasarosɛ kee bo mɔmɔ dɔ ogyiten mɔ.

³ Mɛ tɛ mɛ kya gyi mɔ, Lasarosɛ mɔ-pikyii Mariya gi kpaatuu puruntuwa de anuwanterɛ boɔgyalonɛ ɔko ɔnan kyu ba. Nadi oyii ilin ne mɛ kyu wɔra mɔ. Mariya gi kyu anuwanterɛ mɔ ba mɔ, ɔ kyɛɛgɛ worogɛ Yesu ayaa so ne o kyu mɔ-gimu iman kyu kpaarɛ Yesu ayaa. ɔ wɔra gɛnen mɔ, anuwanterɛ mɔ-ofen gi sɔɔ gɛten gɛbono dɔ mɛ bo mɔ pɛwu gyi.

⁴ Owi ɔbono mɔ, Gyudasɛ Isikaayɔtɛ, Yesu akasɛbo gudu anyɔ mɔ dɔ ɔko bo nno. (Mɔ ne n baa yɛgɛ Yesu akyobo mɛ nyɛ mɔ mɔ.) ⁵ O wu ilaa ibono Mariya gi wɔra mɔ, ɔ tɔgɛ yɛɛ, “Anuwanterɛ baarɛ mɛn wɔra ɔfɛsɛ mɔ, nkana a laa nyɛ aterɛnbi belɛ de a' kyu yɛ sa ayenbo!” ⁶ Gyudasɛ gi tɔgɛ gɛnen mɔ, i mɛɛn gyɛ yɛɛ

mɔ-gɛwɔnsa gɛ gyan' ayenbo mɔ so gɛsintin daa. ɔ gyɛ daa oyu. Mɔ ne n kya keda mɔmɔ-aterenbi ɔwɔraten. ɔ kya kyena yuuri aterenbi mɔ ako. Imɔ ne n yɛgɛ ne ɔ tɔgɛ gɛnen. ⁷ Yesu gi lɛɛ gɛnɔ sa mɔ yɛɛ, “Taa ɔkyii mɔ yɛgɛ. ɔ wɔra imɔ yela gyoo me-gipule ne. ⁸ Ayenbo abono fo darɛ faa, mɛ bo fɛye asɛ adaa-adaa. Me berɛ, fɛ maɲ nyɛ me de n' kyena fɛye asɛ kpaɲ lii.”

Asunbi Alɛɛbo Abelɛnsɛ Mɛ Kya Laarɛ Mɛ' Mɔɔ Lasarɔɛ

⁹ Ibono Gyuda awura sakyɔ mɛ nu yɛɛ Yesu bo Bɛtani ɔsowolɛ so mɔ, mɛ kpe mɔ asɛ nno. I mɛɲ gyɛ Yesu mɔ-nkon so ne sakpii belɛ mɔ gi kpe nno gɛnen. Mɛ kpe nno kee daa de mɛ' kpaɲ kerɛ Lasarɔɛ ɔbono o wu' ne Yesu gi kyingi mɔ lii ibuni dɔ mɔ. ¹⁰ Imɔso Gyuda awura asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ mɔ mɛ laarɛ ɔkpa ɔbono so mɛ laa nyɛ de mɛ' mɔɔ Lasarɔɛ kee mɔ. ¹¹ I lii fɛɛ kyu lii Lasarɔɛ so mɔ, mɔmɔ Gyuda awura sakyɔ mɛ san ma-a kine mɔmɔ-asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ mɔ-lɛɛ mɔ, ne mɛ san ma-a sɔɔ Yesu gyi.

Yesu Gi Loo Gyɛrusalem Fɛɛ Wura

¹² Imɔ gɛdɛ kɛsɛ mɔ, sakpii belɛ ɔbono ɔ ba Gyɛrusalem de mɛ' baa gyi mɔmɔ-gɛkɛ belɛ mɔ mɛ nu yɛɛ Yesu bo ɔkpa dɔ ɔ kya ba Gyɛrusalem. ¹³ Gɛnen so mɔ, mɛ kyadɛ-kyadɛ abelafɛ ne mɛ kyu lii kpe mɛ' kpaɲ gyangara mɔ. Mɛ san mɛ kya kpen mɛ kya tɔgɛ yɛɛ, “Ayenbi a gyɛ fo-lɛɛ!

Wurubuaarɛ ɔ' kosorɛ fo-gimu!

Wurubuaarɛ ginyen dɔ ne fo naa fo kya ba faa!

Fo ne n gyɛ ɔbono fo laa gyi gɛwura aye Isirale awura so!”

¹⁴ Yesu gi laarɛ bee fɔlɛ ɔko ne ɔ dii gyan' mɔ so ɔ kya kpe, fɛɛ gɛnɔɔbono mɛ wolaa ɲmarasɛ yela Wurubuaarɛ agyɛbi mɔ dɔ mɔ. Mɛ ɲmarasɛ yela yɛɛ,

¹⁵ Sayon! ɔsowolɛ belɛ so awura!

Fɛŋ sa fɛ' selɛ gifuu.

Fɛ' kerɛ, fɛye-wura ne n gyan' bee fɔlɛ so

ɔ kya ba mɔ.

¹⁶ I ba gɛnen pɛwu faa, Yesu akasɛbo mɔ mɛ mɛŋ nu gɛsɛ ayaa abono so. Owi ɔbono Wurubuaarɛ gi kyu nyisigyi kyu sa Yesu mɔ, pɛi ne mɔ-akasɛbo mɔ mɛ lɔɔ baa nyingi yɛɛ ilaa ibono mɛ ŋmarasɛ yela Wurubuaarɛ agyɛbi mɔ dɔ mɔ, nkyɛɛ Yesu ne mɛ dare gɛnen.

¹⁷ Sakpii ɔbono o wu Yesu gi kyingi Lasarosɛ ne ɔ terɛ mɔ lii folɛbɔ gɛkyan mɔ dɔ mɔ, mɛ naa tɔgɛ tɔgɛ imɔ so ilaa sa asa pɛi ne mɔmɔ-gɛkɛ belɛ gigyi mɔ gi lɔɔ fo.

¹⁸ Amunale ilaa ibono Yesu gi wɔra mɔ so ne asa sakyɔ mɛ lii kpaa gyangara mɔ gɛnen. ¹⁹ Sakpii ɔbono o buu Yesu mɔ so mɔ, Farasii awura mɔ mɛ tɔgɛ sa abara yɛɛ, “Fɛ mɛŋ wu? A laa taa kpon daa. Fɛ' kerɛ. Asa mɔ pɛwu ne n kpandɛ kpaa mili mɔ mɔ.”

Yesu Gi Tɔgɛ Mɔ-Giwukyingi Mɔ So Ilaa

²⁰ Owi ɔbono asa mɛ kpe Gyɛrusalem kpaa son Wurubuaarɛ gɛnen gɛkɛ belɛ gɛbono mɔ, abono mɛŋ gyɛ Gyuda awura mɔ ako kee mɛ saarɛ mɔmɔ dɔ. ²¹ Gɛnen asa adɛ mɛ ba Filipino asɛ baa tɔgɛ mɔ yɛɛ, “ɔbelɛnsɛ, a kya laarɛ fɛɛ a' wu Yesu.” (Gɛnen Filipino baarɛ gyɛ Yesu akasɛbo mɔ dɔ ɔko. ɔ lii Bɛsayida, Galeli gɛsinkpan so.) ²² Mɛ tɔgɛ mɔ gɛnen mɔ, ɔ kpaa tɔgɛ imɔ sa Andiru, ne mɔmɔ asa anyɔ mɛ naa kpaa tɔgɛ sa Yesu.

²³ Nfono ne Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Idɛ kon berɛ, owi mɔ gi fo ibono me, anyamesɛ pɛwu mɔmɔ-daa mɔ, nan nyɛ nyisigyi belɛ. ²⁴ Gɛsintin ne n' kya tɔgɛ fɛye faa; nengyene giwayu gibi giŋ tɔrɔ isɛ dɔ de gi' wu' mɔ, gi kya sii de gimɔ-nkon. Nengyene giwayu gibi mɔ gi wu' isɛ dɔ mɔ, gi kya kɔrɔ de gi' sɔga wɔra abi gikyɔ.

²⁵ Imɔso fo ɔbono fo-nkpa ne n tiri fo ne fo kya kɔwɔsɛ nmɔ fi-i yela fo-gibaa so mɔ, Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena gɛ laa lii fo-gibaa. Ne fo ɔbono, mɔ, Wurubuaarɛ ilaa so ne fo yɛɛ fo-nkpa giɲ tiri fo gɛsɛ gɛrɛ mɔ, fo kya baala nmɔ fi-i yela de fo' nyɛ Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena gɛkpa ne. ²⁶ Fo nyamesɛ kamaasɛ ɔbono fo kya laarɛ de fo' son me mɔ, i kaaborɛ fo' baa wɔra me-ɔkasɛbo. Nfono mɛ laa wu me mɔ, nno kee ne mɛ laa wu me-asonbo. Me-sɛ Wurubuaarɛ laa tɛɛla ɔbono ɔ kya son me mɔ.

Yesu Gi Tɔgɛ lɛwu ɔbono ɔnan ɔ Laa Wu' Mɔ

²⁷ “Idɛ kon, me-gisen dɔ i kya dɛɛ me fɛɛ ɔgya. Nnɛ ne nan tɔgɛ ne? N' kolɛ me-sɛ yɛɛ ɔ' mɔlɛgɛ me de awɔɔfɔɔ abono a kya ba me so faa a' kyon gibaafon abɛɛ? Kuaa. Gɛnen awɔɔfɔɔ adɛ so ne nɛ ba gɛsinkpan so.” ²⁸ Yesu gi dalaa kolɛ Wurubuaarɛ yɛɛ, “Me-sɛ, lɛɛ fo-nyisigyɪ gɛwi.” ɔ dalaa gɛnen mɔ, gigyɛbi' giko gi lii Wurubuaarɛ dɔ tɔgɛ yɛɛ, “Nɛ ti wolaa lɛɛ me-nyisigyɪ gɛwi nyiile, ne nan kii lɛɛ mɔ gɛwi.”

²⁹ Sakpii mɔ ɔ yeɛ nfono mɔ gi nu gigyɛbi' mɔ gɛnen mɔ, mɔmɔ ako mɛ tɔgɛ yɛɛ, “Nyangbon gi gbere.” Ako mɔ yɛɛ, “Wurubuaarɛ dɔ ɔsɔɔ ne n tɔngɛ sa mɔ.”

³⁰ Asa mɔ mɛ kya tɔgɛ gɛnen mɔ, Yesu gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Fɛye so ne gigyɛbi' gidɛ gi tɔngɛ gɛnen, nkana i mɛɲ gyɛ me so. ³¹ Idɛ kon Wurubuaarɛ laa bun gɛsinkpan so asa gipuɛɛ kyu lii mɔmɔ-ilaa nyɛnyɛn so. Nkana ilaa nyɛnyɛn pɛwu gɛmu mɔ ne n bo ɔlon gɛsinkpan so. Idɛ kon Wurubuaarɛ laa kosorɛ mɔ gɛgyapaa mɔ so.

³² Nengyene i puru me diirɛ lɛwu oyii so ne nɛ wu' mɔ, nan biidɛ asa kpɛi-kpɛi pɛwu kyu ba me asɛ de i' mɔlɛgɛ ɔmɔ.” ³³ Yesu gi tɔgɛ gɛnen ilaa idɛ kyu lɛɛ nyiile lɛwu ɔbono ɔnan ɔ laa kyu wu' mɔ.

³⁴ Nfono mɔ asa mɔ mɛ tɔgɛ sa Yesu yɛɛ, “A nu lii Wurubuaarɛ nbara mɔ dɔ yɛɛ ɔbono Wurubuaarɛ laa

sun de ɔ' baa mɔɔɔ anyamese mɔ laa kyena gɛkpaagɛkpa. Ne i wonɛ so ne fo kya tɔɔɔ yɛɛ i kaaborɛ mɛ' puru anyamese pɛwu mɔmɔ-daa mɔ diirɛ lɛwu oyii so de o' wu'? Anɛ ne n gyɛ gɛnen anyamese pɛwu mɔmɔ-daa mɔ daa?" ³⁵ Asa mɔ mɛ taase Yesu gɛnen mɔ, ɔ da gikpalɛ kyu lii mɔ-nyoro so sa mɔmɔ yɛɛ, "I san ηmaraa daa de owi ɔ' ta. Owi san ɔ bo no faa, fɛ' naa de owi mɔ. Nengyene i bun wɔra fɛye mɔ, fɛ laa naa gibiri. Nyamese ɔbono ɔ naa gibiri mɔ, mɛη kya bii nfono so ɔ kya kpe de. ³⁶ Imɔso ibono owi san ɔ bo no faa, fɛ' kyu fɛye-nyoro too mɔ so de fɛ' nyɛ wɔra fɛɛ asa abono fɛ gyɛ owi mɔ asa." Yesu gi tɔɔɔ gɛnen ta mɔ, ɔ naa taa mɔmɔ yɛɛɛ kpaa ηara.

*Gyuda Awura Abel*ɛnsɛ Mɔ Mɛη Kya Sɔɔ Yesu Gyi

³⁷ Ilaa lɛɛnyiiɛɛ ibono Yesu gi wɔra mɔ i nyaakyɔ gikyɔ, ne asa mɔ mɛ wu imɔ de mɔmɔ-ansi. Mɛη kii sɔɔ mɔ gyi. ³⁸ I mɛη gyɛ giyan. I ba gɛnen mɔ i nyɛ kyena de ilaa ibono Isaya gi wolaa ηmarase yela mɔ daa. Isaya gi wɔra Wurubuaarɛ ikalan ɔtɔɔɛbo, ne ɔ naa kyena taase Wurubuaarɛ yɛɛ,

"Me-Wura Wurubuaarɛ, mɔmɔ dɔ anɛ
ne n sɔɔ fo-ɔkalan ɔbono a tɔɔɔ sa mɔmɔ mɔ gyi?
Ne amɔɔɔ abono fo kya laarɛ fo' kyu mɔɔɔɔ asa mɔ
anɛana ne n wu amɔ bii?"

³⁹ Gɛnen kee ibono mɛ mɛη taalɛ sɔɔ Yesu gyi mɔ, i dɛ daa fɛɛ gɛnɔɔɔbono Isaya baarɛ gi wolaa tɔɔɔ yela yɛɛ,

⁴⁰ "Wurubuaarɛ yɛɛ mɛ' tɛsɛ wɔra fɛɛ agyaatanbo.

Mɔmɔ-nwɔnsa dɔ iη sa i' bugi de ilaa gɛsɛ ginu.

Mɔmɔ adɛ berɛ mɛ maη nyɛ wu ilaa ibono i bo no mɔ,
abɛɛ mɔmɔ-nwɔnsa dɔ i' bugi de ilaa gɛsɛ ginu.

Nkana mɛ nu ilaa gɛsɛ mɔ,

mɛ laa kii ba me Wurubuaarɛ asɛ

de n' kyɛ mɔmɔ-gilɔtɔ gibono mɛ kya lɔ faa."

⁴¹ Isaya mɛɲ tɔgɛ gɛnen giyan. ɔ wolaa wu Yesu nyisigyɪ mɔ, imɔso ne ɔ tɔgɛ kyu lii mɔ so gɛnen.

⁴² Gyuda awura mɔ mɛ kine Yesu faa, imɔ-rɛ imɔ gɛnen mɔ, mɔmɔ sakyɔ mɛ sɔɔ Yesu gyi, dabɔlɛ de mɔmɔ abelɛnsɛ mɔ ako. Mɛ mɛɲ kyule lɛɛ mɔmɔ-gisɔɔgyɪ mɔ gɛwi daa. I kya nyiile yɛɛ mɛ selɛ Farasii awura mɔ gifuu yɛɛ mɛ laa naa gya mɔmɔ yɛɛ mɔmɔ-giyaa giɲ baa nyɛ yii mɔmɔ-gikyangbon dɔ. ⁴³ Nyisigyɪ ɔbono asa mɛ laa kyu sa mɔmɔ mɔ ne mɛ kya laarɛ don Wurubuaarɛ-lɛɛ nyisigyɪ ɔbono ɔ laa sa mɔmɔ mɔ.

⁴⁴ Yesu gi kpen tɔgɛ sa asa mɔ yɛɛ, “ɔbono ɔ sɔɔ me gyi mɔ, i mɛɲ gyɛ me-wolɛ ne ɔ sɔɔ gyi. Kaasɛ gi sɔɔ ɔbono ɔ sun me mɔ kee gyi ne. ⁴⁵ ɔbono o wu me mɔ gi wu ɔbono o sun me mɔ kee ne. ⁴⁶ Me nɛ ba gɛsinkpan so daa fɛɛ fatela de ɔbono o kyu mɔ-nyoro too me so mɔ ɔ mɛɲ sa o' sii gibiri dɔ.

⁴⁷ “Nengyene fo ɔko fo kya nu me-ilaa tɔgɛsɛ ne foɲ kya gyi imɔ so mɔ, iɲ gyɛ me ne nan bun fo gipuɛɛ. I kya nyiile yɛɛ mɛɲ ba gɛsinkpan so de n' baa bun anyamesɛ gipuɛɛ. Nɛ ba daa de n' baa mɔlɛgɛ mɔmɔ de mɛ' nyɛ gɛkyena Wurubuaarɛ asɛ. ⁴⁸ Nyamesɛ ɔbono o kine me ne o kine de me-ilaa tɔgɛsɛ mɔ berɛ bo ɔbono ɔ laa bun mɔ gipuɛɛ mɔ. Me-agyɛbi abono nɛ tɔgɛ mɔ ne nan bun mɔ gipuɛɛ gɛkɛ gɛbono gɛsinkpan so gɛkyena gɛ laa yela ɔkara mɔ. ⁴⁹ I kya nyiile yɛɛ ilaa ibono n kya tɔgɛ mɔ, i mɛɲ gyɛ me-gibaa so ne n kya tɔgɛ imɔ. Me-sɛ Wurubuaarɛ ɔbono o sun me mɔ gbaa-gbaa ne n ka sa me yɛɛ idɛ de idɛ ne n' tɔgɛ. ⁵⁰ N nyi yɛɛ ilaa ibono ɔ ka sa me gɛnen mɔ i laa yɛgɛ asa mɛ' nyɛ kyena mɔ asɛ gɛkpaɛ. Imɔso ilaa ibono n kya tɔgɛ mɔ, n kya tɔgɛ daa gɛnɔɔbono me-sɛ Wurubuaarɛ gi tɔgɛ me yɛɛ n' tɔgɛ mɔ.”

13

Yesu Gi Foro Mɔ-Akasebo Mɔ Ayaa

¹ I san gɛkɛ kolon de Gyuda awura mɛ' gyi mɔmɔ Lɛwu Gi Serege Aye So gɛkɛ bele mɔ, Yesu gi bii yɛɛ owi mɔ gi fo ibono ɔ laa lii gɛsinkpan so de o' kii kpe mɔ-sɛ asɛ. Mɔ-gɛkyena dɔ mɔ, ɔ laare mɔ-akasebo abono mɛ bo mɔ asɛ mɔ ilaa. Gɛnen aberɛ adɛ dɔ mɔ Yesu kya laare ɔ' baa lɛɛ nyiile gɛnɔɔbono ɔkara ɔ kya laare ɔmɔ-ilaa mɔ.

² Gɛnen gɛkɛ gɛbono gɛdɔɔdɛ mɔ, Yesu mɔ-rɛ mɔ-akasebo mɔ mɛ tɛ mɛ kya gyi mɔ, ilaa nyɛnyɛn pɛwu gɛmu mɔ gi ti suu de Gyudase Isikaayɔtɛ, ɔbono ɔ gyɛ Simon mɔ-bi mɔ de ɔ' yɛgɛ Yesu akyobo mɛ' nyɛ mɔ. ³ Yesu nyi ibono mɔ-sɛ Wurubuaare gi kyu ilaa kamaase kyu wɔra mɔ Yesu abaa dɔ. O nyi kee yɛɛ ɔ lii Wurubuaare asɛ ne ɔ laa kii kpe mɔ asɛ. ⁴ Mɛ gyi ta mɔ, ɔ koso yeɛ ne o luu soso-lɛɛ gɛgɔɛ gɛbono o suu mɔ, ne o kyu bɔdɛbaa kyu dela mɔ-gɛsara dɔ. ⁵ Nfono mɔ, ɔ kyɛɛgɛ nkyu wɔra tasa dɔ ne o yii gɛɛ ɔ kya foro mɔ-akasebo mɔ-ayaa ɔko ɔko yɛgɛ ɔ dɛ bɔdɛbaa mɔ o kyu dela mɔ-gɛsara dɔ mɔ, ɔ kya lɛɛ mɔmɔ-ayaa nkyu.

⁶ Yesu gi baa fo Simon Piita asɛ mɔ, Piita gi taase mɔ yɛɛ, “Me-Wura, fo ne nan foro me-ayaa sa me?” ⁷ Ne Yesu gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Fo mɛɲ nyi ilaa ibono n kya wɔra faa. Gɛmara mɔ, fo laa baa bii.” ⁸ Piita gi kii tɔgɛ mɔ yɛɛ, “O kuaa! Inj kaabore fo' foro me-ayaa sa me gɛkaako.” Yesu gi tɔgɛ mɔ yɛɛ, “Nengyene maɲ foro fo-ayaa sa fo mɔ, gɛnen berɛ mɔ, me-rɛ fo a mɛɲ baa a bo sɛi giwɔra.” ⁹ Nfono mɔ, Piita gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “ɔbelɛnsɛ, gɛnen berɛ mɔ, i mɛɲ gyɛ me-ayaa wolɛ. Tɛsɛ foro me-abaa de me-gimu kee sa me.”

¹⁰ Ne Yesu gi tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Nengyene nyamesɛ gi gyere mɔ, mɔ-nyoro gɛtɛɛko giɲ baa gi bo ineesi ibono

i tiri yɛɛ o' kii gyere. Mɔ-ayaa dɔ wolɛ ne n tiri yɛɛ ɔ' foro. Fɛye adɛ pɛwu fɛɲ bo ineesi, gɛnen mɔ, fɛye dɔ nyamesɛ kolon guan ne n bo ineesi.” ¹¹ Yesu ti wolaa o nyi ɔbono ɔ laa yɛgɛ mɔ-akyobo mɛ' nyɛ mɔ mɔ. Imɔso ne ɔ tɔgɛ yɛɛ, “Fɛye adɛ pɛwu fɛɲ bo ineesi, gɛnen mɔ, fɛye dɔ nyamesɛ kolon guan.”

¹² Yesu gi foro mɔ-akasɛbo mɔ ayaa ta mɔ, o kiiri mɔ-soso lɛɛ gɛgbɛ mɔ suu ne ɔ naa kii kpaɛ kyena mɔ-ɔkyenaten ogyiten mɔ. Nfono mɔ ɔ taasɛ mɔ-akasɛbo mɔ yɛɛ, “Fɛ nu ilaa ibono nɛ wɔra sa fɛye faa gɛsɛ? ¹³ Fɛ kya terɛ me yɛɛ fɛye-ɔbelɛnsɛ de fɛye-Wura. Fɛ terɛ me gɛnen mɔ, fɛ mɛɲ fuɛ. I kya nyiile yɛɛ gɛnen nyamesɛ ne n' gyɛ. ¹⁴ To, me ɔbono n gyɛ fɛye-ɔbelɛnsɛ de fɛye-wura mɔ ne n bara me-nyoro gɛsɛ, ne nɛ foro fɛye-ayaa sa fɛye faa. Imɔso, fɛye kee fɛ' bara fɛye-nyoro gɛsɛ de fɛ' foro abara ayaa sa abara gɛnen. ¹⁵ Nɛ wɔra sinkaala yela sa fɛye ne. Fɛye kee fɛ' wɔra ilaa ibono nɛ wɔra sa fɛye faa ɔnan. ¹⁶ Gɛsintin ne n' kya tɔgɛ mi-i sa fɛye faa, dega mɛɲ kya don mɔ-ɔbelɛnsɛ. ɔsɔɔ mɛɲ kya don ɔbono o sun mɔ mɔ. ¹⁷ Ibono fɛ nyɛ bii yɛɛ i kaabore fɛ' son abara faa, ne fɛ kya son abara gɛsintin mɔ, fɛ laa wɔra amudɛnsɛbo.

¹⁸ “I mɛɲ gyɛ fɛye pɛwu ne n' darɛ. N nyi fɛye abono nɛ lɛɛ yɛɛ fɛ' wɔra me-gɛsun mɔ. I tiri yɛɛ ilaa ibono mɛ wolaa ɲmarasɛ yela Wurubuaarɛ agyɛbi mɔ dɔ mɔ, mɔ, i' nyɛ ba gɛsintin. Mɛ wolaa ɲmarasɛ yela yɛɛ,

‘Nyamesɛ ɔbono me-rɛ mɔ a kya wɔra abaa gyi mɔ
ne nan kisee dii yelɛ me so.’

¹⁹ N wolaa mi-i tɔgɛ fɛye gɛnen ilaa idɛ nperɛ pɛi de i' lɔɔ ba. Nengyene i san ba mɔ, de fɛ' sɔɔ me gyi yɛɛ me ne n bo no pɛi ne ilaa kamaasɛ i bo no. ²⁰ Gɛsintin ne n' kya tɔgɛ mi-i sa fɛye faa, ɔbono ɔ sɔɔ ɔbono nɛ sun mɔ

abaa anyɔ mɔ, me ne ɔ sɔɔ gɛnen. Ne ɔbono ɔ sɔɔ me abaa anyɔ mɔ, ɔbono o sun me mɔ ne ɔ sɔɔ gɛnen.”

Yesu Yɛɛ ɔko Laa Kyu Mɔ Wɔra Mɔ-Akyobo Abaa Dɔ

²¹ Yesu gi tɔgɛ gɛnen ta mɔ, mɔ-gisen dɔ i nyida mɔ ne o buu sa mɔmɔ yɛɛ, “Gɛsintin ne n' kya tɔgɛ mi-i sa fɛye faa; fɛye dɔ ɔko laa kyu me wɔra me-akyobo abaa dɔ.”

²² Yesu gi tɔgɛ gɛnen mɔ, mɔ-akasebo mɔ mɛ kpɛɛɛ kerɛ abara. Mɛ mɛɲ nyi ɔbono ɔ dare mɔ. ²³ Me, Yesu ɔkasebo ɔbono ɔ kya laare me-ilaa mɔ ne n tɛ n sindi mɔ ogyiten mɔ. ²⁴ Nfono ne Simon Piita gi da gimu sa me yɛɛ n' taase mɔ yɛɛ aye dɔ anɛ ne ɔ dare daa?

²⁵ Gɛsintin mɔ, nɛ tu sindi Yesu ne nɛ taase mɔ yɛɛ, “ɔbelɛnsɛ, anɛ ne fo dare daa?” ²⁶ Yesu gi tɔgɛ sa me yɛɛ, “Kaase ɔbono nan kyu bodobodo nyɔɔ ipɔ dɔ sa mɔ de o' gyi mɔ, mɔ ne n' dare gɛnen.” Nfono mɔ Yesu gi kyu bodobodo ɔbono ɔ dɛ mɔ kyu nyɔɔ ipɔ mɔ dɔ gɛsintin ne o kyu sa Gyudase, Simon Isikaayɔtɛ mɔ-bi yɛɛ ɔ' sɔɔ gyi.

²⁷ Gyudase gi kpɛ sɔɔ bodobodo mɔ gyi mɔ, ilaa nyɛnyɛn pɛwu gɛmu mɔ gi suu de mɔ. Nfono mɔ Yesu gi tɔgɛ sa Gyudase yɛɛ, “Idɛ kon ilaa ibono fo laa wɔra mɔ, wɔra imɔ kusaa.” ²⁸ (Aye akasebo sɛnsɛ abono aye-rɛ Yesu a tɛ a kya gyi mɔ dɔ ɔko-rɛ ɔko mɛɲ nu ilaa ibono Yesu gi tɔgɛ sa Gyudase mɔ gɛsɛ. ²⁹ Mɔmɔ ako bere, mɛ nyi daa yɛɛ Yesu kya tɔgɛ ɔ kya sa Gyudase yɛɛ ɔ' kpaa sɔɔ ilaa ibonoana mɛ laa kyu gyi gɛkɛ belɛ mɔ abɛɛ ɔ' kpaa kyu ilaa iko kpaa sa ayenbo. I kya nyiile yɛɛ Gyudase ne n kya keda mɔmɔ-aterenbi.)

³⁰ Gyudase gi kpɛ gyi bodobodo mɔ, ayaa abono so mɔ, ɔ lii taa mɔmɔ yɛgɛ. Gɛnen owi ɔbono mɔ, i gyɛ gɛnyɛ.

Nbara Pobɔɔ

³¹ Gyudase gi lii, ne i san Yesu mɔ-rɛ mɔ-akasɛbo sɛnsɛ mɔ, Yesu gi tɔgɛ yɛɛ, “Idɛ kon ne me, anyamesɛ pɛwu mɔmɔ-daa mɔ nyisigi mɔ laa lii gɛwi ne. Gɛnen kee ne Wurubuaarɛ-lɛɛ nyisigi mɔ laa lii gɛwi kyu lii me so ne. ³² Nengyene Wurubuaarɛ nyisigi mɔ gi lii gɛwi kyu lii me so mɔ, gɛnen kee ne Wurubuaarɛ laa yɛgɛ mɛ-lɛɛ nyisigi mɔ ɔ' lii gɛwi kyu lii mɔ Wurubuaarɛ so ne. Ayaa adɛ so ne Wurubuaarɛ laa wɔra gɛnen ilaa idɛ.” ³³ Yesu gi kii tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Mɛ-biana, nan kyena fɛye dɔ nmaraa daa faa bɔla. Fɛ laa laarɛ mɛ-gɛten. Fɛɛ gɛnɔɔbono nɛ tɔgɛ sa Gyuda awura abelɛnsɛ baa kyon mɔ, nperɛ n kya tɔgɛ mi-i sa fɛye kee yɛɛ nfono n kya kpe mɔ, fɛ maɲ taalɛ kpe nno. ³⁴ Pɛi ne nan kyon mɔ, n kya yela nbara pobɔɔ n kya sa fɛye yɛɛ fɛ' laarɛ abara ilaa. Fɛɛ gɛnɔɔbono nɛ laarɛ fɛye-ilaa mɔ, fɛye kee fɛ' laarɛ abara ilaa gɛnen. ³⁵ Nengyene fɛ laarɛ abara ilaa mɔ, imɔ ne nan yɛgɛ ɔkamaasɛ ɔ' bii yɛɛ mɛ-akasɛbo ne fɛ gyɛ.”

Yesu Yɛɛ Piita Laa Kine Yɛɛ ɔ Mɛɲ Nyi Mɔ

³⁶ Yesu gi tɔgɛ gɛnen mɔ, Simon Piita gi taasɛ mɔ yɛɛ, “Mɛ-wura, fo laa kpe fonɛ?” Nfono ne Yesu gi lɛɛ gɛnɔ sa mɔ yɛɛ, “Nfono n kya kpe mɔ, fo maɲ taalɛ buu mɛ kpe nno nperɛ. Gɛmara mɔ fo laa buu mɛ ba nno.” ³⁷ Piita gi kii taasɛ mɔ yɛɛ, “Mɛ-wura, mɛnɛ n wɔra so ne maɲ taalɛ buu fo kpe nno nperɛ yɛgɛ nan taalɛ sɔɔ fo-lɛwu wu'?” ³⁸ Ne Yesu gi taasɛ Piita yɛɛ, “Fo laa sɔɔ mɛ-lɛwu wu'? Sɔɔ gibui yela, pɛi de kyaasɛ gyangbarasɛ ɔ' lɔɔ folɛ ndɛ mɔ, fo laa sorogɛ gikpadɔ gisa' yɛɛ fo mɛɲ nyi mɛ.”

¹ Yesu gi tɔgɛ sa mɔ-akasɛbo mɔ yɛɛ, “Fɛ mɛɲ sa fɛ' yɛgɛ fɛye-asen dɔ i' nyida fɛye. Fɛye berɛ fɛ' kɛ kyu fɛye-nyoro too Wurubuaarɛ so daa. Fɛ' kyu fɛye-nyoro too me so kee. ² Ibu kyenasɛ i nyaakyɔ me-sɛ Wurubuaarɛ gɛten dɔ. Ne fɛɛ i mɛɲ gyɛ gɛnen mɔ, nkana maɲ tɔgɛ sa fɛye yɛɛ nan kpaa lɔrɔ gɛtɛɛko gyoo fɛye. ³ Nengyene nɛ kpaa lɔrɔ nno yela sa fɛye gɛnen mɔ, nan kii ba fɛye asɛ de n' baa puru fɛye kyu kpe me asɛ. Nfono nan kyena mɔ, nno ne fɛye kee fɛ laa kyena. ⁴ ɔkpa ɔbono so nan naa de n' kpe mɔ, fɛ ti fɛ nyi gɛnen ɔkpa mɔ.”

⁵ Yesu gi tɔgɛ gɛnen mɔ, Tomaasɛ gi taasɛ mɔ yɛɛ, “Me-wura, a mɛɲ nyi nfono fo kya kpe mɔ. Ne nnɛ ne a laa wɔra de a' bii ɔkpa mɔ?” ⁶ Yesu gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Me ne n gyɛ ɔkpa mɔ. Me so ne asa mɛ laa bii gɛsintin mɔ ne mɛ laa nyɛ Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena ɔnan. ɔko-rɛ ɔko mɛɲ bo no ɔ laa taalɛ kpe Wurubuaarɛ asɛ, gɛnen mɔ, kaasɛ mɔ gi kyu de me so. ⁷ Fɛɛ fɛ bii me mɔ, fɛ bii me-sɛ Wurubuaarɛ kee ne. San kyu lii nperɛ kyu i kya kpe mɔ, fɛ ti nyɛ me-sɛ Wurubuaarɛ bii, ne fɛ nyɛ mɔ wu de fɛye-ansi ne.”

⁸ Yesu gi tɔgɛ gɛnen mɔ, Filipino gi tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Me-Wura, nyiile aye aye-sɛ Wurubuaarɛ. A nyɛ bii mɔ mɔ, i kaabo aye.” ⁹ Yesu gi taasɛ mɔ yɛɛ, “Filipo, ko-o ibono me-rɛ fɛye a kyena kaaborɛ faa, imɔso fo mɛɲ ti taa bii me? Nyamesɛ kamaasɛ ɔbono o wu me mɔ, o wu me-sɛ Wurubuaarɛ ne, ne nnɛ so ne fo kii fi-i tɔgɛ me yɛɛ n' nyiile fɛye me-sɛ Wurubuaarɛ? ¹⁰ Fo mɛɲ kya sɔɔ me gyi yɛɛ me-sɛ Wurubuaarɛ bo me dɔ ne me kee n bo mɔ dɔ? Ilaa ibono n kya tɔgɛ mɔ i mɛɲ gyɛ me-gibaa so ne n' kya tɔgɛ imɔ. I gyɛ daa me-sɛ Wurubuaarɛ ɔbono ɔ tɛ me dɔ mɔ ne n kya wɔra mɔ-gɛsun. ¹¹ Sɔɔ me gyi yɛɛ n bo me-sɛ dɔ, ne mɔ kee bo me dɔ. Nɛ tɔgɛ faa ne fo

maŋ sɔɔ gyi mɔ, kii sɔɔ me gyi kyu lii me-ilaa ibono n de Wurubuaare ɔlon n kya wɔra mɔ so.

¹² “Gɛsintin ne n' kya tɔge mi-i sa fɛye; ɔbono o kyu mɔ-nyoro too me so mɔ laa wɔra ilaa ibono ɔnan n kya wɔra mɔ de i' kii don me-lɛɛ mɔ gbaa. I kya nyiile yɛɛ nan kpe me-sɛ Wurubuaare aɛ. ¹³ Ilaa kamaase ibono fɛ dalaa kolɛ Wurubuaare naa de me so mɔ, nan wɔra sa fɛye de asa mɛ' nyɛ wu Wurubuaare nyisigyɛ mɔ kyu naa de me, Wurubuaare mɔ-bi mɔ so. ¹⁴ Ilaa kamaase ibono fɛ dalaa kolɛ me-ginyen dɔ mɔ, gɛsintin, nan wɔra sa fɛye.

Yesu Gi Ka Yɛɛ ɔ Laa Kpaa Sun Wurubuaare Oduduu Mɔ Ba

¹⁵ “Nengyene fɛ kya laare me-ilaa mɔ, fɛ laa gyi me-nbara mɔ so. ¹⁶ Nan dalaa kolɛ me-sɛ Wurubuaare de o' kii sun ɔkpaabo ɔko de ɔ' baa kyena fɛye aɛ gɛkpaagɛkpa. ¹⁷ Mɔ ne n gyɛ Wurubuaare Oduduu ɔbono ɔ bo gɛsintin mɔ. Abono mɛŋ kya sɔɔ Wurubuaare gyi mɔ mɛ maŋ taale sɔɔ mɔ abaa anyɔ. I kya nyiile yɛɛ mɛ mɛŋ nyi yɛɛ ɔ bo no, ne mɛ mɛŋ kii mɛ nyi mɔ. Fɛye berɛ, fɛ nyi mɔ. ɔ tɛ fɛye aɛ ne ɔ laa kyena fɛye-asen dɔ.

¹⁸ “Maŋ taa fɛye yɛge fɛye-nkon fɛɛ aŋmenbi. Ne kpe mɔ, nan kii ba fɛye aɛ. ¹⁹ I kpe san ŋmaraa daa, abono mɛ mɛŋ kya sɔɔ Wurubuaare gyi mɔ mɛ maŋ baa wu me. Fɛye berɛ, fɛ laa wu me. Me, n ti n bo Wurubuaare aɛ gɛkyena. Imɔso fɛye kee fɛ laa nyɛ Wurubuaare aɛ gɛkyena. ²⁰ Gɛnen owi ɔbono mɔ, fɛ laa nyɛ bii yɛɛ n bo me-sɛ Wurubuaare dɔ ne fɛye mɔ, fɛ bo me dɔ, ne mi-i me mɔ, n bo fɛye dɔ. ²¹ Fo nyamesɛ ɔbono fo kya sɔɔ me-nbara wɔra fo-gisen dɔ ne fo kya gyi nmɔ so mɔ, fo ne n kya laare me-ilaa. Me-sɛ Wurubuaare laa laare fo

gɛnen kaasɛ ɔbono ilaa. Me kee nan laarɛ fo-ilaa ne nan lɛɛ me-nyoro gɛwi nyiile fo.”

²² Yesu gi tɔgɛ gɛnen ta mɔ, mɔ-akasebo mɔ dɔ ɔbono mɛ kya terɛ mɔ yɛɛ Gyudasɛ mɔ (I mɛɛ gyɛ Gyudasɛ Isikaayɔtɛ berɛ) gɛnen Gyudasɛ baarɛ gi taasɛ Yesu yɛɛ, “Me-Wura, menɛ n wɔra so ne aye-wolɛ ne fo laa lɛɛ fo-nyoro gɛwi nyiile, ne abono mɛɛ kya sɔɔ Wurubuaarɛ gyi mɔ berɛ, fo maɛ lɛɛ fo-nyoro gɛwi nyiile mɔmɔ daa?”

²³ Yesu gi lɛɛ gɛnɔ sa mɔ yɛɛ, “ɔbono ɔ kya laarɛ me-ilaa mɔ kya nu me-gɛdɛ. Me-sɛ Wurubuaarɛ laa laarɛ mɔ-ilaa, ne me-rɛ me-sɛ Wurubuaarɛ a laa ba mɔ asɛ de a' baa kyena mɔ dɔ. ²⁴ ɔbono ɔ mɛɛ kya laarɛ me-ilaa mɔ, mɛɛ kya nu me-gɛdɛ. ɔkalan ɔbono nɛ tɔgɛ sa fɛye faa mɛɛ lii me asɛ, ɔ lii daa Wurubuaarɛ ɔbono o sun me mɔ asɛ.

²⁵ “Ibono a san a tɛ dabɔlɛ faa ne n' kya tɔgɛ fɛye gɛnen ilaa idɛ faa. ²⁶ Nengyene nɛ kyon mɔ, Wurubuaarɛ laa sun ɔko de ɔ' baa yii me-giyaa de ɔ' kpaɛ fɛye. Mɔ ne n gyɛ Wurubuaarɛ Oduduu mɔ. ɔ laa baa nyiile fɛye ilaa kamaasɛ de o' nyingi fɛye-ilaa ibono pɛwu nɛ tɔgɛ fɛye mɔ. ²⁷ Gisen yuuli ne n' dɛ mi-i yela fɛye. Me-gisen yuuli ne n' dɛ mi-i sa fɛye. I mɛɛ gyɛ gɛsinkpan gɛdɛ so gisen yuuli mɔ ɔnan. Fɛ mɛɛ sa fɛ' yɛgɛ fɛye-asen a' nyida fɛye. Fɛ mɛɛ sa fɛ' yɛgɛ i' wɔra fɛye gifuu.

²⁸ “Fɛ ti wolaa nu me nɛ tɔgɛ sa fɛye yɛɛ nan kpe de n' kii ba fɛye asɛ. Nengyene fɛ kya laarɛ me-ilaa gɛsintin mɔ, nkana fɛ nu yɛɛ n kya kpe me-sɛ Wurubuaarɛ asɛ mɔ, i laa wɔra fɛye ɔkon daa. I kya nyiile yɛɛ me-sɛ gi don me. ²⁹ N wolaa mi-i buu mi-i sa fɛye aberɛ adɛ pɛi de i' lɔɔ ba. I san ba mɔ, de fɛ' nyɛ sɔɔ me gyi. ³⁰ Maɛ baa nyɛ tɔngɛ de fɛye gikyɔ iko. I kya nyiile yɛɛ ilaa nyɛnyɛn pɛwu gɛmu ɔbono ɔ bo ɔlon gɛsinkpan so mɔ kya ba. Me berɛ, ɔ mɛɛ bo ɔlon ɔko me so. ³¹ Ilaa ibono

me-sɛ Wurubuaarɛ gi ka sa me mɔ ne n' kya wɔra. Imɔ ne nan yɛgɛ asa mɛ laa wu bii yɛɛ n kya laarɛ me-sɛ Wurubuaarɛ ilaa.

“Fɛ' koso de a' lii gɛrɛ.”

15

Yesu Dɛ Fɛɛ Oyii

¹ Yesu gi kii tɔgɛ sa mɔ akasɛbo mɔ yɛɛ, “Me n dɛ fɛɛ oyii duusɛ kolon ɔbono me-sɛ Wurubuaarɛ gi duu mɔ. Mɔ ne n kya kerɛ gɛnen oyii ɔbono so. ² Me-gɛgyalenbi kamaasɛ gɛbono gɛ mɛɲ kya sɔrɔ abi mɔ, me-sɛ Wurubuaarɛ kya ɲɛ gɛmɔ fuɛ, ne me-gɛgyalenbi gɛbono, mɔ, gɛ kya sen ne gɛɲ kya sɔrɔ abi gikyɔ mɔ, ɔ kya ɲɛɛɛ gɛmɔ-gimu so de gɛ' ba ngyalenbi de gi' nyɛ sɔrɔ gikyɔ. ³ Fɛye ne n gyɛ me-ngyalenbi nbono Wurubuaarɛ kya kerɛ nmɔ so gɛnen mɔ. I kya nyiile yɛɛ kyu lii Wurubuaarɛ agyɛbi abono nɛ tɔgɛ sa fɛye mɔ so mɔ, fɛ nyɛ ne i kpaarɛ fɛye-ilaa nyɛnyɛn fuɛ sa fɛye. ⁴ Fɛ' kyena me dɔ de me kee n' kyena fɛye dɔ. Oyii gɛgyalenbi wolɛ gɛ maɲ taalɛ sɔrɔ abi gɛmɔ-gibaa so, gɛnen mɔ, gɛ kyaa de oyii mɔ. Gɛnen kee ne i dɛ sa fɛye ɔkamaasɛ faa. Fo-wolɛ fo maɲ taalɛ wɔra Wurubuaarɛ gɛlaarɛ ilaa wɔrasɛ, gɛnen mɔ, me-rɛ fo ne n tɛ.

⁵ “Me ne n gyɛ oyii mɔ. Fɛye mɔ, ne n gyɛ oyii mɔ ngyalenbi mɔ. ɔbono ɔ tɛ me dɔ ne me kee n tɛ mɔ dɔ mɔ, gɛnen kaasɛ ɔbono ne nan tansi wɔra Wurubuaarɛ gɛlaarɛ ilaa wɔrasɛ mɔ. Ne fɛɛ i mɛɲ gyɛ me-rɛ fo ne n tɛ mɔ fo maɲ taalɛ wɔra imɔ iko-rɛ iko. ⁶ Nengyene nyamesɛ mɛɲ tɛ me dɔ mɔ, ɔ dɛ fɛɛ gɛgyalenbi gɛbono mɛ kya ɲɛɛɛ fuɛ. Gɛ wolɛ ne asa mɛ kya puru kpaɔ too wɔra ɔgya dɔ de gɛ' dɛɛ mɔ.

⁷ “Nengyene fɛ tɛ me dɔ ne me-agyɛbi a tɛ fɛye dɔ mɔ, ilaa kamaasɛ ibono fɛ kya laarɛ ne fɛ dalaa kolɛ

Wurubuaare mɔ, ɔ laa wɔra imɔ sa fɛye. ⁸ Ilaa ibono i laa lɛɛ me-sɛ Wurubuaare nyisigyɛ mɔ nyiile mɔ ne n gyɛ yɛɛ fo' tansi wɔra mɔ-gɛlaare ilaa wɔrase. Imɔ ne nan lɛɛ nyiile yɛɛ fɛ gyɛ me-akasɛbo gɛsintin.

⁹ “Fɛɛ gɛnɔɔbono Wurubuaare gi laare me-ilaa mɔ, gɛnen ne me kee nɛ laare fɛye-ilaa faa. Fɛ' kpe fɛ tɛ me dɔ de n' laare fɛye-ilaa gɛnen kyu i kya kpe. ¹⁰ Nengyene fɛ kya gyɛ me-nbara so mɔ, fɛ laa kyena me dɔ de n' laare fɛye-ilaa fɛɛ gɛnɔɔbono nɛ gyɛ me-sɛ Wurubuaare nbara so, ne n' tɛ mɔ dɔ ɔ kya laare me-ilaa faa. ¹¹ Nɛ buu gɛnen ilaa idɛ sa fɛye de i' nyɛ wɔra fɛye ɔkon fɛɛ gɛnɔɔbono i bo me ɔkon mɔ. N kya laare i' wɔra fɛye-gisen dɔ ɔkon kpaa logɛ.

¹² “Me-nbara nbono n dɛ n kya sa fɛye mɔ ne n gyɛ yɛɛ fɛ' laare abara ilaa fɛɛ gɛnɔɔbono nɛ laare fɛye-ilaa mɔ. ¹³ Gɛlaare gɛko gɛɲ bo no gɛ baa don de ibono nyamesɛ laa sɔɔ mɔ-kyɛmenɛana lɛwu mɔ. ¹⁴ Ilaa ibono n kya ka fɛye yɛɛ fɛ' wɔra faa, ne fɛ wɔra imɔ mɔ, fɛ gyɛ me-kyɛmenɛana. ¹⁵ Mɛɲ baa n kya terɛ fɛye yɛɛ me-adeɲa. I kya nyiile yɛɛ deɲa mɛɲ nyi mɔ-ɔbelɛnsɛ gɛwɔnsa. Idɛ berɛ, nɛ terɛ fɛye daa yɛɛ me-kyɛmenɛana. I kya nyiile yɛɛ ilaa kamaasɛ ibono nɛ nu lii me-sɛ Wurubuaare asɛ mɔ, nɛ kyu nyiile fɛye.

¹⁶ “I mɛɲ gyɛ fɛye ne n tɔɔsɛ me lɛɛ de n' wɔra fɛye-ɔbelɛnsɛ. Me ne n tɔɔsɛ fɛye lɛɛ yɛɛ fɛ' wɔra Wurubuaare gɛsun de i' bara ilaa dɛnsɛ fɛɛ gɛnɔɔbono oyii kya sɔɔɔ abi mɔ. N kya laare yɛɛ gɛnen ilaa dɛnsɛ mɔ i' dɛ kpe gɛkpaa-gɛkpaa. I ba gɛnen mɔ, fɛ dalaɲ kole Wurubuaare ilaa kamaasɛ me-ginyen dɔ mɔ, ɔ laa yɛgɛ i' yii fɛye-gibaa. ¹⁷ Ilaa ibono n kya ka fɛye mɔ ne n gyɛ yɛɛ fɛ' laare abara ilaa.

Asa Abono MƐ MƐŋ Kya Sɔɔ WurubuaarƐ Gyɪ Mɔ MƐ Laa Kyo FƐye

¹⁸ “Nengyene abono mƐŋ kya sɔɔ WurubuaarƐ gyɪ mɔ mƐ kya kyo fƐye mɔ, fɛ' nyingi yɛɛ me ne mƐ wolaa kyo pɛi ne i tu fƐye gɛnen. ¹⁹ Fɛɛ fƐye-rɛ ɔmɔ fɛ gyɛ nyamesɛ kolon daa mɔ, nkana mƐ laa laarɛ fƐye-ilaa. Idɛ mɔ faa mɔ, fɛ mƐŋ baa fɛ gyɛ mɔmɔ dɔ. Nɛ tɔɔsɛ fƐye lɛɛ lii mɔmɔ dɔ. Imɔso ne mƐ kya kyo fƐye gɛnen. ²⁰ Fɛ' nyingi gigyɛbi gibono nɛ tɔgɛ sa fƐye mɔ. Nɛ tɔgɛ yɛɛ, ‘Dega mƐŋ kya don mɔ-ɔbelɛnsɛ.’ Nengyene mƐ ka me ɔbono n gyɛ fƐye-ɔbelɛnsɛ mɔ ansi mɔ, i dɛ i gyoo fƐye kee. Nengyene mƐ nu me-gɛdɛ mɔ, mƐ laa nu fƐye-gɛdɛ kee. ²¹ Me so ne mƐ laa ka fƐye-ansi gɛnen. I kya nyiile yɛɛ mƐ mƐŋ nyi ɔbono o sun me mɔ.

²² “Nengyene fɛɛ mɛŋ ba gɛsinkpan gɛdɛ so de n' baa tɔngɛ sa asa mɔ, nkana ilaa ibono mƐ kya wɔra faa, WurubuaarƐ marɔ bun mɔmɔ gɪpuɛɛ. Imɔ idɛ, mɔ, nɛ ba ne mƐ nu lii me asɛ faa, mƐ mƐŋ baa mƐ bo ɔkyɛɛrɛgyanten. ²³ Nyamesɛ ɔbono ɔ kya kyo me mɔ kya kyo me-sɛ WurubuaarƐ kee ne. ²⁴ Nɛ wɔra ilaa dɛgɛnɔsɛ ibonoana ɔko-rɛ ɔko mɛŋ ti taa wɔra kerɛ. Ne fɛɛ nkana mɛŋ wɔra gɛnen de mɛ' wu de mɔmɔ-ansi mɔ, nkana ilaa ibono mƐ kya wɔra faa, WurubuaarƐ marɔ bun mɔmɔ gɪpuɛɛ. Imɔ idɛ, mɔ, mƐ wu de mɔmɔ-ansi ne mƐ dabɔlɛ kyo me-rɛ me-sɛ WurubuaarƐ pɛwu. ²⁵ I mɛŋ ba gɛnen giyan. I ba gɛnen mɔ, i kyena daa de ilaa ibono WurubuaarƐ gi yɛgɛ mƐ ŋmarasɛ yela mɔ-agyɛbi ɔwolɛ mɔ dɔ sa mɔmɔ mɔ. MƐ wolaa ŋmarasɛ nno yɛɛ, I mɛŋ bo ilaa kolon ibono so mƐ kyo me mɔ.

²⁶ “Nan sun ɔbono ɔ laa kpaa fƐye mɔ fƐye asɛ. Mɔ ne n gyɛ WurubuaarƐ Oduduu ɔbono ɔ laa lii WurubuaarƐ asɛ mɔ. ɔ gyɛ gɛsintin wura. Nengyene ɔ ba mɔ, ɔ laa lɛɛ me-ilaa nyiile asa. ²⁷ Fɛye kee fɛ laa lɛɛ me-ilaa nyiile asa.

I kya nyiile yɛɛ kpe kyu lii owi ɔbono nɛ yii me-gɛsun mɔ gɛsɛ mɔ, me-rɛ fɛye ne.”

16

¹ “Awɔɔɔɔ abono a dɛ a gyoo fɛye mɔ so ne nɛ tɔgɛ gɛnen ilaa idɛ pɛwu sa fɛye, dɛ fɛye-gisɔɔgyi mɔ gi mɛɲ sa gi' koso me so. ² Asa mɛ laa tii fɛye yɛɛ fɛye-giyaa gi maɲ nyɛ yii mɔmɔ-akyangbon dɔ. I mɛɲ gyɛ ibono wolɛ gbaa. Owi ɔko kya ba ibono fɛɛ ɔko gi mɔɔ fɛye dɔ ɔko mɔ, ɔ laa kyu imɔ yɛɛ Wurubuaarɛ ɔson mɔ dɔ ne ɔ kpe ɔ dɛ gɛnen yɛgɛ iɲ gyɛ gɛnen ne. ³ Ibono mɛ mɛɲ nyi me abɛɛ me-sɛ Wurubuaarɛ mɔ so ne mɛ laa wɔra fɛye gɛnen ilaa ibonoana faa. ⁴ I mɛɲ gyɛ giyan so ne n' kya tɔgɛ fɛye gɛnen ilaa idɛ. Mɛɲ kya laarɛ awɔɔɔɔ mɔ a' baa tuule fɛye. N kya laarɛ daa fɛɛ nengyene awɔɔɔɔ mɔ a baa tu fɛye mɔ de fɛ' nyingi yɛɛ nɛ wolaa tɔgɛ fɛye amɔ so ilaa yela de i' nyɛ keda fɛye-nyoro.

Wurubuaarɛ Oduduu Mɔ Gɛsun Wɔrasɛ

“Mɛɲ wolaa tɔgɛ gɛnen ilaa idɛ sa fɛye lii gɛsɛ de gɛsɛ. I kya nyiile yɛɛ n san n bo fɛye asɛ. ⁵ Idɛ kon berɛ, n kya kii n kya kpe ɔbono o sun me mɔ asɛ. Fɛye dɔ ɔko-rɛ ɔko mɛɲ kii taasɛ me yɛɛ fonɛ ne n kya kpe. ⁶ Nɛ wu yɛɛ ilaa ibono pɛwu nɛ tɔgɛ sa fɛye faa ne n yɛgɛ ne fɛye-asen dɔ i nyida fɛye gikyɔ gɛnen. ⁷ N kya tɔgɛ fɛye gɛsintin yɛɛ nɛ kii kpe mɔ, fɛye ne i laa wɔra ɔdan sa. I kya nyiile yɛɛ nengyene mɛɲ kii kpe Wurubuaarɛ asɛ mɔ, ɔbono nan sun de ɔ' baa kpaɛ fɛye mɔ maɲ ba. Nengyene nɛ kii kpe mɔ, pɛi ne nan sun mɔ fɛye asɛ.

⁸ “ɔ ba mɔ, ɔ laa bugi anyamesɛ nwɔnsa kyu lii ilaa nyɛnyɛn giwɔra de gɛsintin gigyɛ de gipuɛɛ gibun so. ɔ laa nyiile mɔmɔ yɛɛ mɔmɔ-nwɔnsa nbono mɛ dɛ kyu lii gɛnen ilaa ibonoana so mɔ iɲ kyena. ⁹ Kyu lii ilaa nyɛnyɛn giwɔra so mɔ, Wurubuaarɛ Oduduu mɔ laa

yεge asa mε' bii yεε mε gyε ilaa nyenyen awɔrabo. I lii fεε mε mεη kyu mɔmɔ-nyoro too me so. ¹⁰ Kyu lii gεsintin gigyi so mɔ, Wurubuaare Oduduu mɔ laa yεge asa mε' bii yεε nε gyi gεsintin sa Wurubuaare. I lii fεε nan kpe me-sε Wurubuaare asε ne fεη baa wu me. ¹¹ Ne kyu lii gipueε gibun so mɔ, Wurubuaare Oduduu mɔ laa yεge asa mε' bii kee yεε mεη kyεεge mɔ, Wurubuaare laa bun ɔmɔ gipueε. I lii fεε ɔ ti bun ilaa nyenyen pɛwu gɛmu ɔbono ɔ bo ɔlon gεsinkpan so mɔ gipueε.

¹² “N san n bo ilaa gikyɔ nan tɔge sa fεye. Imɔ gɛnen mɔ, nengyene nε tɔge imɔ pɛwu ayaa adε so mɔ, i laa don fεye-abaa, fε maη taale nu imɔ gεsε. ¹³ Wurubuaare Oduduu mɔ ne n gyε ɔbono ɔ kya lεε Wurubuaare gεsintin ilaa nyiile. Nengyene gɛnen Wurubuaare Oduduu ɔbono gi ba mɔ, mɔ ne nan baa gyangbara sa fεye de fε' bii Wurubuaare gεsintin ilaa mɔ pɛwu. I kya nyiile yεε i mεη gyε mɔ-gibaa so ne ɔ laa baa tɔnge. Ilaa ibono o nu mɔ, imɔ ne ɔ laa tɔge, ne ɔ laa tɔge fεye ilaa ibono i laa baa ba mɔ. ¹⁴ Wurubuaare Oduduu mɔ laa kyu nyisigyɔ bara me. ɔ laa lεε ilaa ibono i gyε me-lεε mɔ gɛwi nyiile fεye. ¹⁵ Ilaa ibono pɛwu me-sε Wurubuaare bo mɔ, i gyε me-lεε. Imɔso ne nε tɔge yεε Wurubuaare Oduduu mɔ laa lεε ilaa ibono i gyε me-lεε mɔ gɛwi nyiile fεye mɔ.

Gɛyiyεε De ɔkon

¹⁶ “I san daa ηmaraa faa, fε maη baa wu me ne i kii wɔra ηmaraa mɔ, fε laa kii wu me.” ¹⁷ Yesu gi tɔge gɛnen mɔ, mɔ-akasebo mɔ ako mε kya taase abara yεε, “Mεnε ilaa ne ɔ dare gɛnen? ɔ kya tɔge yεε i san daa ηmaraa faa, a maη baa wu mɔ, ne i kii wɔra ηmaraa mɔ, a laa kii wu mɔ. O kii tɔge kee yεε ɔ kya kpe mɔ-sε Wurubuaare

asɛ.” ¹⁸ Mɛ kpɛ san ma-a taasɛ abara yɛɛ, “Mɛnɛ ne ɔ dare yɛɛ, ‘ɲmaraa daa faa’? A mɛɲ kya nu imɔ gɛsɛ.”

¹⁹ Yesu akasɛbo mɔ mɛ kpɛ ma-a taasɛ abara gɛnɛn mɔ, ɔ bii yɛɛ mɛ kya laarɛ fɛɛ mɛ' taasɛ mɔ imɔ gɛsɛ. ɔ taasɛ mɔmɔ yɛɛ, “Ibono nɛ tɔgɛ fɛyɛ yɛɛ, ‘I san daa ɲmaraa faa, fɛ maɲ baa wu me; ne i kii wɔra ɲmaraa mɔ, fɛ laa kii wu me’ mɔ, imɔ gɛsɛ ne fɛ kya taasɛ abara faa? ²⁰ N kya tɔgɛ fɛyɛ gɛsintin; ilaa ibono i laa ba me so mɔ, fɛ laa saawo de fɛ' yiyɛɛ. Asa abono mɛɲ kya sɔɔ Wurubuaarɛ gyi mɔ berɛ i laa wɔra mɔmɔ ɔkon. Imɔ gɛnɛn mɔ, fɛyɛ-gɛyiyɛɛ mɔ gɛ laa baa bingiri ɔkon sa fɛyɛ. ²¹ I laa wɔra fɛyɛ fɛɛ owi ɔbono ɔkyii kya dun mɔ. Gɛnɛn owi ɔbono dɔ mɔ, ɔ kya yiyɛɛ, i kya nyiile yɛɛ gɛdun gɛ yii mɔ. Nengyene ɔ nyɛ ne ɔ korogɛ mɔ, ɔ kya tan mɔ-gɛyiyɛɛ mɔ so. ɔɲ baa ɔ kya nyingi imɔ. I kya nyiile yɛɛ i kya wɔra mɔ ɔkon yɛɛ ɔ korogɛ nyamesɛ ba gɛsinkpan so. ²² Gɛnɛn ne i laa baa wɔra fɛyɛ kee ne. Nperɛ faa berɛ mɔ, fɛ bo gɛyiyɛɛ dɔ. Nan kii ba fɛyɛ asɛ de fɛyɛ-gisen gi' tɔrɔ fɛyɛ. Gɛnɛn owi ɔbono mɔ ɔko mɛɲ bo no ɔ laa taalɛ sɔgɛ ɔkon ɔbono fɛ laa gyi mɔ lii fɛyɛ-abaa dɔ. ²³ Nengyene gɛnɛn gɛkɛ gɛbono gɛ fo mɔ, fɛ maɲ baa taasɛ me ilaa taasɛsɛ iko.

“Gɛsintin ne n kya tɔgɛ mi-i sa fɛyɛ faa; ilaa kamaasɛ ibono fɛ laa dalaa kolɛ lii Wurubuaarɛ asɛ mɔ, ɔ laa yɛgɛ de i' yii fɛyɛ-gibaa kyu lii me Yesu so. ²⁴ Fɛ mɛɲ ti taa dalaa kolɛ Wurubuaarɛ ilaa iko kyu naa de me so gɛkaako kerɛ. Fɛ' dalaa kolɛ mɔ kyu naa de me so. ɔ laa yɛgɛ i' yii fɛyɛ-gibaa de i' tansi wɔra fɛyɛ-asen dɔ ɔkon.

Yesu Gi Ti Gyi Gɛsinkpan So Ilaa Kamaasɛ So

²⁵ “Akpalɛ dɔ ne nɛ tɔgɛ me-sɛ ilaa sa fɛyɛ faa. Owi ɔko kya ba ibono maɲ baa da fɛyɛ akpalɛ kyu lii mɔ so. Nan san tɔgɛ me-sɛ Wurubuaarɛ ilaa sa fɛyɛ mɔ, nan

tɔgɛ tigi fɛye daa. ²⁶ San kyu lii gɛnen owi ɔbono kyu kyon mɔ, fɛ laa dalaa kolɛ Wurubuaarɛ ilaa kyu naa de me so. I mɛɲ gyɛ yɛɛ me ne nan kolɛ me-sɛ Wurubuaarɛ sa fɛye. ²⁷ Me-sɛ Wurubuaarɛ gbaa-gbaa kya laarɛ fɛye-ilaa. I kya nyiile yɛɛ fɛ laarɛ me-ilaa ne fɛ sɔɔ me gyi yɛɛ nɛ kpelegɛ lii daa Wurubuaarɛ asɛ. ²⁸ Nɛ lii me-sɛ asɛ ne nɛ ba gɛsinkpan so. Npɛrɛ mɔ n kya lii gɛsinkpan so n kya kii mi-i kpe me-sɛ Wurubuaarɛ asɛ.”

²⁹ Yesu gi tɔgɛ gɛnen mɔ, mɔ-akasebo mɔ mɛ tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Fɔɲ wu? Idɛ kon berɛ ne fo tɔgɛ tigi aye ne. Fɔɲ baa tɔngɛ akpalɛ dɔ sa aye. ³⁰ Idɛ kon ne a bii yɛɛ fo nyi ilaa kamaasɛ. I mɛɲ baa i tiri yɛɛ ɔko ɔ' baa taasɛ fo ilaa. Imɔ idɛ i yɛgɛ a' sɔɔ fo gyi yɛɛ fo lii daa Wurubuaarɛ asɛ gɛsintin.”

³¹ Mɛ tɔgɛ gɛnen ta mɔ, Yesu gi taasɛ mɔmɔ yɛɛ, “Idɛ kon berɛ, fɛ sɔɔ me gyi? ³² To, owi ɔko kya ba, ɔ ti fo gbaa, ibono fɛ laa yaasɛ giyan-giyan de fɛ' kii kpe fɛye-nwi taa me yɛgɛ de i' san me-nkon. I maɲ kii san me-nkon berɛ. Me-sɛ Wurubuaarɛ bo me asɛ. ³³ Nɛ tɔgɛ gɛnen ilaa idɛ sa fɛye daa de fɛ' nyɛ gisen yuuli. I lii fɛɛ me-rɛ fɛye a wɔra nyamesɛ kolon. Asa mɛ laa yɛgɛ fɛ' wu awɔɔfɔɔ gɛsinkpan so gɛrɛ. Imɔ gɛnen gbaa mɔ, fɛ' yɛgɛ i' keda fɛye-nyoro. Nɛ ti gyi anyamesɛ ɔlon pɛwu so.”

17

Yesu Gi Dalaa Sa Mɔ-Nyoro

¹ Yesu gi tɔgɛ gɛnen ta mɔ, ɔ diirɛ mɔ-ansi kerɛ soso ne ɔ dalaa sa Wurubuaarɛ yɛɛ, “Me-sɛ, owi mɔ gi fo. Lɛɛ me, fo-bi mɔ nyisigyɛ nyiile asa. Fo lɛɛ me-nyisigyɛ nyiile mɔ, de me, fo-bi mɔ n' lɛɛ fo-lɛɛ nyisigyɛ mɔ nyiile. ² Fo sa me ɔlon nyamesɛ kamaasɛ so de n' yɛgɛ asa abono fo sa me mɔ mɛ' kyena fo Wurubuaarɛ asɛ gɛkpaa-gɛkpaa. ³ Gɛnɔɔbono asa mɛ laa nyɛ fo asɛ gɛkyena

gɛkpaa mɔ ne n gyɛ yɛɛ mɛ' bii fo ɔbono fo-nkon ne n gyɛ Wurubuaarɛ mɔ, de mɛ' bii me, Yesu Kirisito ɔbono fo sun me mɔ. ⁴ Nɛ lɛɛ fo-nyisigyɛ mɔ gɛwi nyiile. I lii fɛɛ nɛ logɛ gɛsun gɛbono fo sa me yɛɛ n' baa wɔra gɛsinkpan so mɔ. ⁵ Idɛ kon, me-sɛ, fo-o fo mɔ, yɛgɛ n' gyi ginsi fo asɛ, de fo' kiiri me-nyisigyɛ ɔbono n wolaa n bo mɔ fo asɛ pɛi ne soso de gɛsɛ i' lɔɔ wɔra ilɛɛsɛ mɔ sa me.

Yesu Gi Dalaa Sa Mɔ-Akasebo

⁶ “Asa abono fo sa me lii asa sɛnsɛ dɔ mɔ, nɛ lɛɛ fo-gidebi mɔ nyiile mɔmɔ. Mɛ wolaa mɛ gyɛ daa fo-lɛɛ pɛi ne fo kyu ɔmɔ kyu sa me. Mɔmɔ, mɔ, mɛ nu fo-gɛdɛ. ⁷ Idɛ kon mɛ bii yɛɛ ilaa kamaasɛ ibono fo kyu sa me mɔ, i lii daa fo asɛ. ⁸ Iklan ibono fo sa me mɔ, nɛ tɔgɛ mɔmɔ, ne mɔmɔ, mɔ, mɛ nu me asɛ, ne mɛ bii ibono i gyɛ gɛsintin yɛɛ nɛ lii fo asɛ. Mɛ sɔɔ gyi yɛɛ fo ne n sun me.

⁹ “Mɔmɔ ne n' kya dalaa mi-i sa faa. In gyɛ asa sɛnsɛ ne n kya dalaa mi-i sa. Mɔmɔ abono fo kyu sa me ne mɛ sɔɔ me gyi mɔ ne n' kya dalaa n kya sa. I kya nyiile yɛɛ mɛ gyɛ daa fo-lɛɛ. ¹⁰ ɔkamaasɛ ɔbono ɔ gyɛ me-lɛɛ mɔ, ɔ gyɛ daa fo-lɛɛ ne ɔkamaasɛ ɔbono ɔ gyɛ fo-lɛɛ mɔ, ɔ gyɛ me-lɛɛ kee. N kya nyɛ nyisigyɛ kyu naa de mɔmɔ so. ¹¹ Idɛ kon berɛ maɲ baa kyena gɛsinkpan so. Mɔmɔ adɛ berɛ mɛ san mɛ tɛ saarɛ asa abono mɛ mɛɲ sɔɔ fo gyi mɔ dɔ. Mi-i me mɔ, n kya kii n kya ba fo asɛ mi-i taa ɔmɔ mi-i yɛgɛ. Imɔso, me-sɛ, fo ɔbono fo-nkon ne n gyɛ Wurubuaarɛ mɔ, kyu ɔlon ɔbono fo sa me mɔ, kyu kerɛ mɔmɔ so de mɛ' wɔra nyamesɛ kolon fɛɛ gɛnɔɔɔbono me-rɛ fo a gyɛ nyamesɛ kolon mɔ. ¹² Owi ɔbono n bo mɔmɔ asɛ mɔ, nɛ kyu fo-ɔlon kerɛ mɔmɔ so, gɛnen ɔlon ɔbono ne fo kyu sa me mɔ. Nɛ kun mɔmɔ, ne mɔmɔ dɔ ba-a nyamesɛ kolon mɛɲ yɛgɛ mɔ-ɔkyenaten ɔbono ɔ laa nyɛ fo asɛ mɔ ɔ' lii mɔ-gibaa, gɛnen mɔ,

ɔkolon ɔbono i wolaa i gyɛ mɔ-npaaba mɔ wolɛ, de i' yɛgɛ ilaa ibono mɛ nmarasɛ yela fo-agyɛbi mɔ dɔ mɔ i' ba gɛsintin.

¹³ “Idɛ kon n kya kii mi-i ba fo asɛ ne. N san n bo gɛsinkpan so faa mɔ, n kya tɔgɛ gɛnen ilaa idɛ, de ɔkon ɔbono nɛ nyɛ mɔ, mɔmɔ adɛ kee mɛ' nyɛ gɛnen ɔkon ɔbono kpaɔ logɛ. ¹⁴ Nɛ tɔgɛ fo-ɔkalan mɔ sa me-adɛ adɛ, ne abono mɛn kya sɔɔ fo gyi mɔ mɛ kya kyo mɔmɔ. I kya nyiile yɛɛ mɛn gyɛ ɔmɔ dɔ, fɛɛ gɛnɔɔbono me kee, mɛn gyɛ mɔmɔ dɔ mɔ. ¹⁵ Mɛn kya dalaa yɛɛ fo' lɛɛ mɔmɔ lii abono mɛ mɛn kya sɔɔ fo Wurubuaarɛ gyi mɔ dɔ daa. N kya kolɛ fo daa yɛɛ fo' kerɛ mɔmɔ so de ɔbonsan, nyamesɛ nyɛnyɛn mɔ, ɔ mɛn sa ɔ' nyɛ ɔmɔ. ¹⁶ Mɛn gyɛ abono mɛn kya sɔɔ fo gyi mɔ dɔ. Gɛnen kee me-adɛ adɛ mɛn gyɛ abono mɛn kya sɔɔ fo gyi mɔ dɔ. ¹⁷ Lɔrɔ mɔmɔ yela sa fo-nyoro kyu naa de fo Wurubuaarɛ gɛsintin mɔ so. Fo-agyɛbi mɔ ne n gyɛ gɛnen gɛsintin gɛbono. ¹⁸ Fɛɛ gɛnɔɔbono fo Wurubuaarɛ fo sun me ba abono mɛn kya sɔɔ fo gyi mɔ asɛ mɔ, gɛnen ne me kee n kya sun me-akasɛbo adɛ asa abono mɛn kya sɔɔ fo gyi mɔ asɛ ne. ¹⁹ Mɔmɔ so mɔ, nɛ lɔrɔ me-nyoro yela sa fo de mɔmɔ kee mɛ' nyɛ lɔrɔ ɔmɔ-nyoro yela sa fo gɛsintin mɔ.”

Yesu Gi Dalaa Sa ɔkamaasɛ ɔbono ɔ Laa Sɔɔ Mɔ Gyɛ Mɔ

²⁰ Yesu gi kii dalaa yɛɛ, “I mɛn gyɛ adɛ wolɛ ne n' kya dalaa n kya sa. N kya dalaa n kya sa asa abono kee mɛ laa kyu mɔmɔ-nyoro too me so kyu lii ɔkalan ɔbono adɛ mɛ laa tɔgɛ sa mɔmɔ mɔ so. ²¹ Me-sɛ, yɛgɛ mɔmɔ pɛwu mɛ wɔra nyamesɛ kolon. Fɛɛ gɛnɔɔbono fo bo me dɔ ne me kee n bo fo dɔ mɔ, yɛgɛ mɔmɔ kee mɛ' kyena aye dɔ de i' yɛgɛ asa abono mɛ mɛn kya sɔɔ fo gyi mɔ mɛ' nyɛ sɔɔ gyi yɛɛ fo ne n sun me. ²² Fo-nyisigyɛ ɔbono

fo kyu sa me mɔ, nɛ kyu sa mɔmɔ. Imɔ ne nan yɛgɛ mɛ' wɔra nyamesɛ kolon fɛɛ gɛnɔɔbono me-rɛ fo a gyɛ nyamesɛ kolon faa. ²³ Nan kyena mɔmɔ dɔ de fo fo, mɔ, fo' kyena me dɔ, de mɛ' nyɛ wɔra nyamesɛ kolon kpaa logɛ. I ba gɛnen mɔ, asa abono mɛɲ kya sɔɔ fo gyi mɔ mɛ laa nyɛ bii yɛɛ fo ne n sun me ne fo kya laarɛ mɔmɔ-ilaa fɛɛ gɛnɔɔbono fo kya laarɛ me-ilaa mɔ.

²⁴ “Me-sɛ, me-gisen dɔ mɔ, n kya laarɛ fɛɛ nfono nan kyena mɔ, mɔmɔ abono fo kyu sa me mɔ me-rɛ ɔmɔ a' kyena nno de mɛ' nyɛ wu me-nyisigyɛ ɔbono fo kyu sa me pɛi ne soso de gɛsɛ i' lɔɔ wɔra ilɛɛɛ mɔ. Gɛnɔɔbono fo laarɛ me-ilaa mɔ ne n yɛgɛ ne fo kyu gɛnen nyisigyɛ ɔbono sa me. ²⁵ O, me-sɛ, Gɛsintin Wura, anyamesɛ mɛ mɛɲ nyi fo gɛsinkpan gɛdɛ so. Me berɛ n nyi fo. Ne medɛ mɔ kee, mɛ nyɛ bii yɛɛ fo ne n sun me. ²⁶ Nɛ lɛɛ fo-gidebi mɔ nyiile mɔmɔ. Ne nan kpɛ mi-i lɛɛ fo-gidebi mɔ n kya nyiile mɔmɔ de gɛlaarɛ' gɛbono fo bo sa me mɔ gɛ' kyena mɔmɔ dɔ, de me kee n' kyena mɔmɔ dɔ.”

18

Mɛ Keda Yesu

¹ Yesu gi dalaa gɛnen ta mɔ, mɔ-rɛ mɔ-akasebo mɔ mɛ lii fara Kideron gɛkolobi mɔ kyon kpɛ ndɔɔ nko dɔ.

² Yesu mɔ-rɛ mɔ-akasebo mɔ mɛ kya kyena kpaa gyan' nno. Imɔso Gyudase ɔbono ɔ kya laarɛ o' kyu Yesu wɔra abelɛnsɛ mɔ abaa dɔ mɔ nyi nno. ³ Gyudase baarɛ gi kpɛ Gyuda awura asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ de Farasii awura asɛ ne mɛ lɛɛ mɔmɔ-asogya gikpen belɛ de Wurubuaarɛ ɔson obu mɔ dɔ adiibo ako kyu wɔra de mɔ yɛɛ mɛ' kpɛ ndɔɔ mɔ dɔ kpaa keda Yesu. Mɛ kya kpɛ mɔ, mɛ dɛ ifatela de afulaa de adontɔ.

⁴ Yesu gi ti wolaa bii ilaa ibono i kya ba mɔ so mɔ. Gɛnen so mɔ, ɔ lii kpaa gyangara mɔmɔ ne ɔ taasɛ

mɔmɔ yɛɛ, “Anɛ ne fɛ kya laarɛ?” ⁵ Yesu gi taasɛ mɔmɔ gɛnen mɔ, mɛ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Yesu, Nasarɛtɛnyen mɔ ne a kya laarɛ.” Ne Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Me ne.” (Gɛnen owi ɔbono dɔ mɔ, Gyudasɛ ɔbono ɔ yɛgɛ abelɛnsɛ mɔ mɛ nyɛ mɔ gɛnen mɔ yelɛ mɔmɔ asɛ nfono.) ⁶ Yesu gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ “Me ne” mɔ, mɛ kii gɛmara ŋmaraa ne mɛ lii-lii tɔrɔ. ⁷ Yesu gi kii lɔrɔ taasɛ mɔmɔ yɛɛ, “Anɛ ne fɛ kya laarɛ?” Ne mɛ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Yesu, Nasarɛtɛnyen mɔ ne a kya laarɛ.” ⁸ Yesu gi kii tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Mɛŋ buu sa fɛye yɛɛ, ‘Me ne’? Imɔso nengyene me ne fɛ kya laarɛ berɛ mɔ, fɛ! yɛgɛ de me-akasɛbo adɛ mɛ! naa.” ⁹ Yesu gi tɔgɛ gɛnen ilaa idɛ de i' yɛgɛ ibono ɔ wolaa daa gitɔgɛ mɔ, i' nyɛ ba gɛsintin. ɔ wolaa tɔgɛ sa mɔ-sɛ Wurubuaarɛ yɛɛ, “Asa abono fo kyu sa me mɔ, mɛŋ yɛgɛ mɔmɔ dɔ ba-a ɔkolon ɔkyenaten Wurubuaarɛ asɛ mɔ ɔ' lii mɔ-gibaa.”

¹⁰ Mɛ kya laarɛ de mɛ! keda Yesu mɔ, Simon Piita gi loorɛ gɛki gɛbono ɔ dɛ mɔ lɛɛ ne ɔ ŋɛɛɛ dega ɔko giso fuɛ. Mɛ kya terɛ dega mɔ yɛɛ Malekosi. Mɔ-wura ne n gyɛ Gyuda awura asunbi alɛɛbo gɛmu mɔ. ¹¹ Yesu gi wu gɛnen mɔ, ɔ tɔgɛ sa Piita yɛɛ, “Kiiri gɛki mɔ wɔra gɛmɔ-gifɔrɔ dɔ.” Ne ɔ taasɛ mɔ yɛɛ, “Mɛŋ sa n' wu awɔrɔfɔrɔ abono me-sɛ Wurubuaarɛ yɛɛ n' wu mɔ?”

Mɛ Kyu Yesu Kyu Kpe Anasɛ Ansi Dɔ

¹² Nfono mɔ, asogya mɔ de mɔmɔ-ɔbelɛnsɛ mɔ de Wurubuaarɛ ɔson obu mɔ adiibo mɔ mɛ keda Yesu ne mɛ ŋminde mɔ. ¹³ Mɛ ŋminde mɔ gɛnen mɔ, mɛ daa gikyu mɔ kpe Anasɛ asɛ daa pɛi. (Anasɛ ne n gyɛ Kayifasɛ mɔ-saa nyɛnsɛ. Gɛnen Kayifasɛ baarɛ ne n gyɛ Gyuda awura asunbi alɛɛbo gɛmu gɛnen gɛsi gɛbono. ¹⁴ Mɔ ne n gyɛ ɔbono ɔ wolaa tɔgɛ gigyɛbi giko sa Gyuda awura

abelense mɔ baa kyon mɔ. ɔ tɔge yee, “Nyamese kolon gi tɛse wu' sa asa mɔ pɛwu mɔ, i boran.”)

Piita Gi Soroge YEE ɔ MEŋ Nyi Yesu

¹⁵ ME de Yesu me kya kpe Anase ase gɛnen mɔ, Simon Piita de me, Yesu ɔkasebo ɔko, a buu mɔ. Me bere, me-re asunbi alɛbo gɛmu mɔ a nyi abara so mɔ, ne nyɛ buu Yesu loo gikpaara mɔ so. Ne i san Piita gi sii ɔ yeɛ neŋmanŋman gɛbunono ase. ¹⁶ O sii gɛnen mɔ, ne kii kpe gɛbunono mɔ ase ne ne kpaa tɔnge de obolonbu ɔbono ɔ kya kere gɛbunono mɔ so mɔ, ne o kyu Piita loo.

¹⁷ Piita kya loo mɔ, obolonbu mɔ gi taase mɔ yee, “Fo kee foŋ bo ɔnyen baare akasebo mɔ dɔ?” Piita gi kine yee, “Kuaa! Meŋ gyɛ mɔ-akasebo mɔ dɔ.” ¹⁸ Gɛnen owi ɔbono gyɛ awo abere so mɔ, asunbi alɛbo gɛmu mɔ adegade abono me kya dii mɔ-gɛten mɔ me wɔra ɔgya gikpaara mɔ so me yeɛ me kya wolɛ. Piita gi naa sii yeɛ mɔmɔ ase, mɔ kee kya wolɛ ɔgya mɔ.

Asunbi Alɛbo Abelense Gɛmu Mɔ Gi Taase Yesu Ilaa

¹⁹ Yesu bo Gyuda awura asunbi alɛbo gɛmu mɔ ase gɛnen mɔ, ɔ taase Yesu ilaa kyu lii mɔ-akasebo de mɔ-ila nyiilese mɔ so. ²⁰ Ne Yesu gi lee gɛnɔ yee, “Ne yeɛ tentegelen tɔnge Wurubuaare ilaa sa ɔkamaase. Owi kamaase dɔ mɔ, ne nyiile asa ilaa akyangbon dɔ de Wurubuaare ɔson obu mɔ gikpaara mɔ so, nfono Gyuda awura pɛwu me kya kpaa gyan' mɔ. Meŋ tɔge sei asiiri dɔ. ²¹ Imɔso gɛŋ sa fo' taase me. Kpaa taase asa abono me nu me-ila nyiilese mɔ. Me nyi ilaa ibono ne tɔge mɔ.” ²² Yesu gi lee gɛnɔ gɛnen mɔ, abono me kya dii gɛten mɔ dɔ ɔko yeɛ sindi Yesu. ɔ fon Yesu ɔtan ne ɔ taase mɔ yee, “Gɛnen ne i kaabore fo' tɔnge de asunbi alɛbo gɛmu mɔ ne?” ²³ Nfono ne Yesu gi tɔge sa mɔ yee, “Nengyene ne tɔge ilaa iko ne i meŋ boran mɔ, tɔge

de n' nu. Ne i gyɛ ilaa dɛnsɛ ne nɛ kii tɔgɛ daa mɔ, i gyɛ itan ilaa daa?" ²⁴ Nfono mɔ mɛ kparɛ Yesu de ɔfɛ kpe Kayifasɛ ɔbono ɔ gyɛ asunbi alɛɛbo gɛmu mɔ asɛ.

Piita Gi Kii Sorogɛ Yɛɛ ɔ Mɛɲ Nyi Yesu

²⁵ Simon Piita san ɔ yeɛ ɔgya mɔ asɛ ɔ kya wolɛ mɔ, nfono mɔ, asa abono mɛ bo ɔgya mɔ asɛ mɔ mɛ taasɛ mɔ yɛɛ, "Fo kee fo mɛɲ gyɛ Yesu akasɛbo mɔ dɔ ɔko?" Ne Piita gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, "Kuaa! Mɛɲ gyɛ mɔ-akasɛbo mɔ dɔ." ²⁶ Mɛ taasɛ Piita gɛnen mɔ, asunbi alɛɛbo gɛmu mɔ-dega ɔko bo nfono, mɔ-rɛ ɔbono Piita gi kɛbi mɔ-giso mɔ mɛ bo gɛsu. Gɛnen dega baarɛ gi taasɛ Piita yɛɛ, "Mɛɲ wu fo Yesu asɛ ndɔɔ mɔ dɔ?" ²⁷ Ne Piita gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, "Kuaa." Ayaa abono so mɔ, kyaasɛ gi folɛ.

Mɛ Kyu Yesu Kpe Pilato Ansi Dɔ

²⁸ Gɛdɛ gɛ kpe kɛ mɔ, Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ kyu Yesu lii Kayifasɛ asɛ kyu mɔ kpe ɔbelɛnsɛ Pilato gɛwi. ɔbelɛnsɛ Pilato baarɛ tɛ sa Rom awura ɔ kya kerɛ mɔmɔ Gyuda awura so. Gyuda awura mɔ Lɛwu Gi Seregɛ Aye So gɛkɛ belɛ mɔ gɛ fo so mɔ, mɛ kpe ɔbelɛnsɛ Pilato gɛwi gɛnen mɔ, mɔmɔ gbaa-gbaa berɛ, mɛ mɛɲ loo gɛten mɔ dɔ. I kya nyiile yɛɛ nengyene mɛ loo gɛten mɔ dɔ mɔ, i laa kyɔlesɛ mɔmɔ-Wurubuaarɛ ɔson. I kyɔlesɛ mɔmɔ mɔ, mɛ maɲ nyɛ gyi mɔmɔ-gɛkɛ belɛ mɔ. ²⁹ Gɛnen so mɔ, ɔbelɛnsɛ Pilato gi lii kpe mɔmɔ asɛ ne ɔ taasɛ mɔmɔ yɛɛ, "Mɛnɛ ilaa ne ɔnyen baarɛ gi wɔra so ne fɛ dɛ mɔ fɛ kya bara me?"

³⁰ ɔ taasɛ mɔmɔ gɛnen mɔ, mɛ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, "Nengyene ɔ mɛɲ gyɛ ilaa nyɛnyɛn ɔwɔrabo mɔ, nkana a maɲ kyu mɔ baa wɔra fo-abaa dɔ." ³¹ Nfono ne ɔbelɛnsɛ Pilato gi tɔgɛ sa Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ yɛɛ, "Fɛ! kyu mɔ naa, de fɛye gbaa-gbaa fɛ! kpaa kyu fɛye-lɛɛ nbara kpaa gyi mɔ-nbelɛ." Pilato gi tɔgɛ sa mɔmɔ gɛnen mɔ,

mɛ tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Rom awura abeyin mɔ mɛɲ sa aye ɔkpa yɛɛ a' mɔɔ isa.” ³² Gɛnen ilaa ibono Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ tɔgɛ sa Pilato faa, i yɛgɛ ilaa ibono Yesu gi wolaa tɔgɛ kyu lii lɛwu ɔbono ɔnan ɔ laa wu' mɔ so mɔ i' nyɛ ba gɛsintin.

³³ ɔbelɛnsɛ Pilato gi nu gɛnen mɔ, o kii naa loo mɔ-gɛten dɔ ne ɔ terɛ Yesu ne ɔ taasɛ mɔ yɛɛ, “Fo ne n gyɛ wura sa Gyuda awura mɔ?” ³⁴ Yesu gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Fo gbaa-gbaa ne n kya tɔgɛ abɛɛ ako ne n tɔgɛ me-ilaa sa fo daa?” ³⁵ Ne Pilato gi taasɛ Yesu yɛɛ, “Fo nyi yɛɛ n gyɛ Gyudanyen? Fo gbaa-gbaa fo-gɛwi awura de mɔmɔ-asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ ne n kyu fo baa wɔra me-abaa dɔ. Mɛɛ ilaa ne fo tansi wɔra daa?” ³⁶ Nfono ne Yesu gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “I mɛɲ gyɛ gɛsinkpan so gɛwura ɔnan ne n' kya gyi. Nengyene me-gɛwuragyi gɛ gyɛ gɛsinkpan so lɛɛ ɔnan mɔ, nkana me-adɛ mɛ laa kɔ de mɛɲ sa n' loo Gyuda awura abelɛnsɛ adɛ abaa dɔ. Idɛ mɔ faa mɔ, me-gɛwuragyi gɛɲ bo gɛɛɛ.” ³⁷ ɔbelɛnsɛ Pilato gi taasɛ mɔ yɛɛ, “Gɛnen berɛ mɔ, fo gyɛ wura ne?” Ne Yesu gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Fo ne n kya tɔgɛ yɛɛ n gyɛ wura. I korogɛ me ba gɛsinkpan so de n' baa lɛɛ gɛsintin nyiile anyamesɛ de mɛ' nyɛ bii gɛmɔ-ilaa. Imɔso ne nɛ ba. Nyamesɛ kamaasɛ ɔbono ɔ kya laarɛ gɛsintin mɔ kya nu me asɛ.” ³⁸ Nfono mɔ, ɔbelɛnsɛ Pilato gi taasɛ yɛɛ, “Mɛɛ, mɔ, ne n gyɛ gɛsintin?”

Mɛ Tɔgɛ Yɛɛ Yesu ɔ' Wɔra ɔmɔɔsɛ

Nfono mɔ Pilato gi lii kpe Gyuda awura mɔ asɛ, ne ɔ tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, “Mɛɲ wu ilaa nyɛnyɛn kolon ibono ɔnyen baarɛ gi wɔra mɔ. ³⁹ I wolaa i gyɛ ilaa ibono a kya wɔra sa fɛye gɛsi kamaasɛ yɛɛ nengyene fɛ kya gyi fɛye lɛwu Gi Seregɛ Aye So gɛkɛ belɛ mɔ, n kya tigi fɛye asa abono nɛ keda tii de obu mɔ dɔ nyamesɛ kolon de ɔ'

naa. Imɔso n' tigi fɛye Gyuda awura wura mɔ sa fɛye de ɔ' naa?" ⁴⁰ ɔbelɛnsɛ Pilato gi taasɛ gɛnen mɔ, mɛ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, "Kuaa! I mɛɲ gyɛ ɔbono. Tigi daa Barabasɛ sa aye!" (Owi ɔko dɔ mɔ, Barabasɛ baarɛ mɔ-rɛ asa ako mɛ koso kɔ de abɛyin awura. Imɔso ne mɛ keda mɔ tii de obu.)

19

¹ Imɔ gɛmara mɔ, Pilato gi yɛgɛ mɛ taa Yesu awulibi.

² Ne asogya mɔ mɛ luo iwe wɔra fɛɛ wura gɛpɛ ne mɛ kyu bun mɔ, ne mɛ kyu giwurakuru kyu gyaabii bun mɔ.

³ Nfono mɔ, mɛ san mɛ kya gyaabii mɔ mɛ kya faala mɔ mɛ kya kpe mɛ kya ba yɛɛ, "Gyuda awura wura! Fo-rɛ gimu dɛnsɛ!" mɛ san mɛ kya da mɔ itan.

⁴ Pilato asogya mɔ mɛ wɔra Yesu gɛnen ta mɔ, Pilato gi kii lii kpaɔ tɔgɛ sa Gyuda awura mɔ yɛɛ, "Fɛ' nu yɛɛ nan kyu Yesu bara fɛye de fɛ' bii yɛɛ mɛɲ wu ilaa nyɛnyɛn ibono so nan kyu bun mɔ gipɛɛ mɔ." ⁵ Imɔso Pilato gi kyu Yesu lii baa nyiile Gyuda awura mɔ. O bun iwe gɛpɛ gɛbono asogya mɔ mɛ kyu bun mɔ mɔ, ne o bun giwurakuru mɔ. Ne Pilato gi tɔgɛ sa Gyuda awura mɔ yɛɛ, "Fɛ' kerɛ fɛye-ɔnyen mɔ!" ⁶ Gyuda awura asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ mɔ de mɔmɔ-asogya mɔ mɛ wu Yesu mɔ, mɛ kpen ken-ken tɔgɛ sa Pilato yɛɛ, "Da mɔ aɲanbi oyii so! Da mɔ aɲanbi oyii so mɔɔ!" Mɛ kpen tɔgɛ sa Pilato gɛnen mɔ, ɔ tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ, "Fɛye gbaa-gbaa fɛ' baa kyu mɔ kpaɔ da mɔ aɲanbi mɔɔ fɛye-atɔ. Me berɛ, mɛɲ wu ilaa nyɛnyɛn ibono ɔ wɔra mɔ." ⁷ Nfono ne Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ mɛ tɔgɛ sa Pilato yɛɛ, "A bo nbara nko. Imɔso kyu lii gɛnen nbara nbono so mɔ, i kaaborɛ ɔ' wɔra ɔmɔɔsɛ. I lii fɛɛ ɔ kya kyu mɔ-nyoro yɛɛ ɔ gyɛ Wurubuaarɛ mɔ-bi."

⁸ Ibono Pilato gi nu ɣenen ilaa idɛ mɔ, i lɔrɔ wɔra mɔ gifuu too. ⁹ ɔ naa loo ɣɛten dɔ, ne ɔ taase Yesu yɛɛ, “Fo lii fonɛ daa?” ɔ taase Yesu ɣenen mɔ, Yesu mɛɲ ka mɔ-ɣɛnɔ. ¹⁰ Ibono ɔ mɛɲ ka mɔ-ɣɛnɔ mɔ, Pilato gi kii taase mɔ yɛɛ, “Fo maɲ ka me-ɣɛnɔ? Fo mɛɲ nyi yɛɛ n bo ɔkpa de n' taa fo yɛɣɛ de fo' naa, ne n' bo ɔkpa kee de n' yɛɣɛ de mɛ' da fo aɲanbi mada de oyii de fo' wu?” ¹¹ Nfono ne Yesu gi tɔɣɛ sa mɔ yɛɛ, “I mɛɲ ɣyɛ fo-gibaa so ne fo nyɛ ɔkpa me so faa. Fɛɛ Wurubuaare mɛɲ sa fo ɔkpa mɔ, nkana fo maɲ nyɛ ɔkpa me so. Imɔso nyamesɛ ɔbono o kyu me baa wɔra fo-abaa dɔ mɔ ne n so ilaa nyɛnyɛn ibono i nyaakyɔ mɔ.”

¹² Yesu gi tɔɣɛ ɣɛnen mɔ, Pilato gi san ɔ kya laare ɔkpa ɔbono so ɔ laa kyu de ɔ' taa Yesu yɛɣɛ de ɔ' naa mɔ. Nfono mɔ Gyuda awura mɔ mɛ kɔpɛ ma-a kpen ken-ken daa ma-a tɔɣɛ ma-a sa ɔbelɛnsɛ Pilato yɛɛ, “Nengyene fo taa ɔnyen baare yɛɣɛ ne ɔ naa mɔ, fo mɛɲ kya buu fɛye Rom awura wura beɛ mɔ. Nu yɛɛ nyamesɛ kamaase ɔbono ɔ kya kyu mɔ-nyoro yɛɛ ɔ ɣyɛ wura fɛɛ ɣɛnɔɔbono ɔnyen baare kya wɔra faa mɔ, ɣɛnen kaase ɔbono kya laare fɛye-wura beɛ mɔ abolɔn ne.” ¹³ Pilato gi nu ilaa ibono Gyuda awura mɔ mɛ tɔɣɛ ɣɛnen mɔ, ɔ yɛɣɛ mɛ' kpare Yesu kyu lii kpe gikpalan giko dɔ ne Pilato gi kpa kpeleɣɛ kyena awura ɣɛɣyapaa ɣɛbono mɛ kya kyena ɣɛmɔ so gyi nbɛɛ mɔ. (Mɛ kya terɛ gikpalan gibono yɛɛ Abui ɔtagaten Gikpalan. Gyuda awura ɣɛdɛ dɔ mɔ, mɛ kya terɛ gimɔ yɛɛ Gabata.)

¹⁴ Ʉɛnen ɣɛkɛ ɣɛbono ɣɛ ɣyɛ abaala ɣɛkɛ sa Gyuda awura Lɛwu Gi Sereɣɛ Aye So ɣɛkɛ beɛ mɔ gigyi. Owi ɔbono mɛ lii kpe gikpalan mɔ dɔ mɔ, i san ŋmaraa de i' wɔra fɛɛ owi kenken aberɛ. Nfono ne Pilato gi kyu Yesu nyiile Gyuda awura mɔ yɛɛ, “Fɛye-wura mɔ ne.” ¹⁵ Pilato gi tɔɣɛ ɣɛnen mɔ, mɛ kpen ken-ken gikolon tɔɣɛ sa mɔ

yɛɛ, “Kyu mɔ naa. Aɲ kya laare de a' baa wu mɔ. Da mɔ aɲanbi mada de oyii de o' wu'.” Ne Pilato gi taase mɔmɔ yɛɛ, “N' da fɛye-wura mɔ aɲanbi mada de oyii de o' wu'?” ɔ taase ɔmɔ gɛnen mɔ, Gyuda awura asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ mɔ mɛ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Aɲ bo wura ɔko baa too de fɛye-Rom wura beɛ mɔ.”

Mɛ Da Yesu Aɲanbi Mada De Oyii

¹⁶ Pilato gi kerɛ mɔ, kuaa daa. Ne o kyu Yesu kyu wɔra mɔ-asogya mɔ abaa dɔ yɛɛ mɛ' kpaa da mɔ aɲanbi oyii so mɔɔ. Ne asogya mɔ mɛ kyu Yesu kyu kyon. ¹⁷ Mɛ kyu mɔ lii mɛ kya kpe mɔ, mɛ yɛgɛ Yesu gbaa-gbaa ne n so mɔ-lɛwu oyii. Mɛ kpaa fo gɛtɛɛko mɛ kya terɛ nno yɛɛ Gimu Giwuye Gikpalan. De Gyuda awura gɛdɛ dɔ mɔ, mɛ kya terɛ nno yɛɛ Gologota. ¹⁸ Nno ne mɛ da Yesu aɲanbi mada de oyii. Mɛ da anyen anyɔ ako kee aɲanbi mada de iyii bɔla de Yesu. Mɔmɔ dɔ ɔko bo de Yesu gyisɛ gibaa so ne ɔko, mɔ, bo de mɔ-benɛ gibaa so, i san Yesu, mɔ, bo nsansana.

¹⁹ Pilato gi yɛgɛ mɛ' ɲmarasɛ kyu kpaa mada Yesu amu so yɛɛ,

YESU, NASARETENYEN, GYUDA AWURA WURA Mɔ NE.

²⁰ Nfono mɛ da Yesu aɲanbi mada de oyii mɔ i mɛɲ bo gɛta de nten. Imɔso i yɛgɛ Gyuda awura sakyɔ mɛ kalɛ ilaa ibono Pilato gi yɛgɛ mɛ' ɲmarasɛ mada Yesu amu so mɔ. I kya nyiile yɛɛ mɛ ɲmarasɛ imɔ de Gyuda awura gɛdɛ dɔ, de Rom awura gɛdɛ dɔ, de Geriiki awura gɛdɛ dɔ. ²¹ Gyuda awura asunbi alɛɛbo abelɛnsɛ mɔ mɛ wu gɛnen mɔ, mɛ lɔgɛdɛ de Pilato yɛɛ, “I mɛɲ kaabore fo' yɛgɛ de mɛ' ɲmarasɛ yɛɛ, ‘Gyuda awura wura mɔ ne’ kyu kpaa mada gɛnen. I kaabore fo' yɛgɛ mɛ' ɲmarasɛ daa yɛɛ ‘ɔnyen baare ne yɛɛ mɔ ne n gyɛ Gyuda awura wura mɔ.’ ” ²² Nfono ne Pilato gi tɔgɛ sa mɔmɔ yɛɛ,

“Ilaa ibono nɛ yɛgɛ mɛ' ɲmarasɛ mɔ, mɛ ɲmarasɛ daa gɛkpaa.”

Mɛ Yɛ Yesu Nyoro So Atɔ Kyu

²³ Asogya mɔ mɛ da Yesu aɲanbi mada de oyii mɔ ta mɔ, mɛ yɛ ilaa ibono nkana i bo mɔ-nyoro so mɔ dɔ gikpadɔ ginan ne mɔmɔ ɔkamaasɛ gi kyu giko. Mɛ yɛ imɔ gɛnen mɔ, i san Yesu gɛgbɛ gɛbono ɔ kya suu gɛsɛ pɛi de o' suu ngbɛ sɛnsɛ gyan' mɔ. Gɛnen gɛgbɛ gɛbono berɛ, mɛ mɛɲ baa-baa gɛmɔ kyaga. Mɛ kpɛ luo gɛmɔ daa lii soso baa yii gɛsɛ. ²⁴ Asogya mɔ mɛ tɔgɛ sa abara yɛɛ, “Fɛ mɛɲ sa fɛ' yɛgɛ de a' kyadɛ gɛgbɛ gɛdɛ dɔ yɛ. A' too ilaa iko kerɛ. ɔbono i yii de mɔ mɔ, kaasɛ mɔ o' kyu gɛmɔ.” Ilaa ibono mɛ too kerɛ gɛnen mɔ, i yɛgɛ ilaa ibono mɛ wolaa ɲmarasɛ yela Wurubuaarɛ agyɛbi dɔ mɔ i ba gɛsintin. Mɛ ɲmarasɛ yɛɛ,

Mɛ yɛ me-nyoro so atɔ kyu

ne mɛ too ilaa iko kerɛ

de mɛ' wu ɔbono ɔ laa kyu me-gɛgbɛ mɔ.

²⁵ Asogya mɔ mɛ kya wɔra gɛnen pɛwu mɔ, Yesu mɔ-nyi, de mɔ-nyibelɛ, de Mariya, Kulopasɛ mɔ-ka mɔ, de Mariya Magadalakyii mɔ mɛ yeɛ Yesu lɛwu oyii mɔ asɛ.

²⁶ Ibono Yesu gi wu mɔ-nyi de me, mɔ-ɔkasɛbo ɔbono ɔ kya laarɛ me-ilaa mɔ, a yeɛ sindi abara mɔ, ɔ tɔgɛ sa mɔ-nyi yɛɛ, “ɔkyii, fo-bi ne.” ²⁷ Ne o kii kisee tɔgɛ sa me yɛɛ, “Fo-o fo mɔ, fo-nyi ne.” Kpɛ kyu lii gɛnen gɛkɛ gɛbono dɔ ne nɛ kyu mɔ kpaa kyena me asɛ me-gɛten dɔ.

Yesu Gi Wu'

²⁸ Yesu mada de lɛwu oyii mɔ gɛnen mɔ, o wu yɛɛ idɛ kon berɛ ɔ logɛ ilaa kamaasɛ. Ne ɔ tɔgɛ yɛɛ, “Bolefo kya mɔɔ me.” ɔ tɔgɛ gɛnen de i' yɛgɛ ilaa ibono mɛ wolaa ɲmarasɛ yela Wurubuaarɛ agyɛbi dɔ mɔ i' nyɛ

ba gɛsintin. ²⁹ Gɛnen owi ɔbono mɔ, nta bonyansɛ nko oyuduu gi yii de gɛlɔbi nno. Imɔso mɛ kyu taatɔ dufu-dufu ɔko kyu kpaa nyise wɔra nta mɔ dɔ, ne mɛ kyu de hisopo gɛyabii kyu diirɛ kpe mɔ-gɛnɔ asɛ. ³⁰ Yesu gi kyogyoo nta mɔ mɔ, ɔ tɔgɛ yɛɛ, “I logɛ kon.” Ne o kyu mɔ-gimu too gɛsɛ, o lɛɛ mɔ-ɔɛ kyu wɔra Wurubuaarɛ abaa dɔ.

Mɛ Yii Yesu Gɛkɛlɛbi Dɔ Fondi

³¹ Ibono gɛdɛ gɛ laa kɛ ne mɛ laa gyi mɔmɔ Gyuda awura gɛkɛ kyoolasɛ so mɔ, Gyuda awura mɔ mɛ kya laarɛ yɛɛ abono mɛ da mɔmɔ aɲanbi mada de iyii mɔ mɛ' nyɛ wu' kusaa de mɛɲ sa mɛ' sii mɛ kyɔlɛ iyii mɔ so gɛnen gɛkɛ gɛbono dɔ de i mɛɲ sa i' kyɔlɛsɛ mɔmɔ-gɛsi mɔ gigyi. I kya nyiile yɛɛ mɔmɔ-gɛkɛ kyoolasɛ gɛdɛ gɛ baa saarɛ mɔmɔ Gyuda awura gɛsi gigyi. Imɔso Gyuda awura mɔ mɛ kpaa wu Pilato yɛɛ ɔ' yɛgɛ de mɔ-asogya mɔ mɛ' kpaa boori gɛnen asa asa' abono ayaa awuyɛ. Nengyene mɛ nyɛ wu' kusaa mɔ de mɛ' saga mɔmɔ lii iyii mɔ so kpaa pule.

³² Gɛnen so mɔ, asogya mɔ mɛ kpaa boori ɔko-lɛɛ ayaa awuyɛ de ɔbanban mɔ kee. ³³ Mɛ baa fo Yesu asɛ de mɛ' baa boori mɔ-lɛɛ ayaa awuyɛ fɛɛ anyen anyɔ ako mɔ-lɛɛ mɔ, mɛ' baa kerɛ mɔ, Yesu gi ti wolaa wu'. Imɔso mɛ mɛɲ baa boori mɔ-ayaa awuyɛ mɔ. ³⁴ Asogya mɔ dɔ ɔko gi san lɛɛ mɔ-gikpɛ yii Yesu gɛkɛlɛbi dɔ fondi. Ayaa abono so mɔ, nkalan de nkylu gi tigi lii Yesu nyoro dɔ.

³⁵ Me ɔbono n kya ɲmarasɛ ilaa idɛ mɔ nɛ wu imɔ de me-ansi, ne ibono nɛ wu mɔ ne n' kya buu mi-i sa fɛyɛ faa. N nyi yɛɛ n kya tɔgɛ fɛyɛ gɛsintin de fɛyɛ kee fɛ' nyɛ kyu fɛyɛ-nyoro too Yesu so.

³⁶ Ibono Yesu gi wu' ne Gyuda awura mɔ mɛ mɛɲ nyɛ boori mɔ-ayaa awuyɛ mɔ, i yɛgɛ ilaa ibono mɛ

ɲmarasɛ yela Wurubuaarɛ agyɛbi dɔ mɔ i ba gɛsintin.
Mɛ ɲmarasɛ yɛɛ,

Ba-a mɔ-giwuye kolon gi maɲ wɔra giboorisɛ.

³⁷ Ne mɛ kii ɲmarasɛ yɛɛ,

Gyuda awura mɔ mɛ laa kerɛ nyamesɛ
ɔbono mɛ yii mɔ fondi mɔ.

Mɛ Pule Yesu

³⁸ Gyosɛfo, Arimatianyɛn ɔko bo no. ɔ sɔɔ Yesu gyi.
Gyuda awura abelɛnsɛ mɔ gifuu so mɔ, ɔɲ lɛɛ mɔ-
gisɔɔgyi mɔ gɛwi. Yesu gi wu' mɔ, ɔ kpaɛ wu Pilato
yɛɛ ɔ' yɛgɛ mɔ de ɔ' kpaɛ saga Yesu gibuni mɔ lii oyii
mɔ so kyu kpaɛ pule. Pilato gi sa mɔ ɔkpa ne ɔ kpaɛ
saga Yesu gibuni mɔ kyu kyon ɔ' kpaɛ pule. ³⁹ Nfono ne
Nikodemusi ɔbono ɔ naa kyena kpaɛ wu Yesu gɛnyɛ gɛko
mɔ gi kpaɛ kyu ilaa iko i dɛ fɛɛ onufuii de piperɛ ne
mɛ kyu saarɛ abara dɔ gɛnen mɔ. Nikodemusi gi kyu
gɛnen ilaa idɛ kpaɛ tu Gyosɛfo de mɛ' kyu kpaɛ bɔ Yesu
gibuni mɔ. Ilaa ibono Nikodemusi gi kyu kpe gɛnen mɔ,
imɔ-oduduu laa wɔra fɛɛ awayu bagi oduduu. ⁴⁰ Gyosɛfo
mɔ-rɛ Nikodemusi mɛ kyu gikɛlɛlɛ de ilaa ibono i dɛ fɛɛ
onufuii de piperɛ mɔ kyu mili Yesu gibuni mɔ itiibilaa
ɔkpa so fɛɛ gɛnɔɔbono mɔmɔ Gyuda awura mɛ kya kyu
pule ibuni mɔ.

⁴¹ Ndɔɔ nko gi sindi nfono mɛ da Yesu aɲanbi mada de
oyii ne o wu' mɔ. Gɛnen ndɔɔ nbono dɔ mɔ, gifolɛ giko
gi bo nno mɛ wolaa logedi gimɔ wɔra ɔbɔ yela sa ibuni
gipule. Mɛ mɛɲ ti taa pule obuni gɛnen folɛbɔ ɔbono dɔ
kerɛ. ⁴² Gɛnen gɛkɛ gɛbono mɛ da Yesu aɲanbi mɔ gɛ
gyɛ abaala gɛkɛ sa Gyuda awura gɛkɛ kyoolasɛ mɔ so
mɔ, Gyosɛfo mɔ-rɛ Nikodemusi mɛ san mɛ kya kpaala.
Folɛbɔ mɔ sindi nfono mɛ da Yesu aɲanbi mɔ. Imɔso mɔ
dɔ ne mɛ kyu Yesu gibuni mɔ kpaɛ pule.

20

Yesu Gi Kyingi Lii Ibuni Dɔ

¹ Mɛ pule Yesu mɔ, imɔ Kosida gɛkɛ mɔ, Mariya Magadalakyii mɔ gi koso kpe nfono mɛ pule mɔ mɔ. ɔ koso gɛnen mɔ, i gyɛ gibaadiikɛ, i mɛɲ ti taa ɲmangɛ logɛ. ɔ fo nno mɔ, o wu yɛɛ gibui beɛ gibono mɛ kyu tii folɛbɔ mɔ gɛbunono mɔ, giɲ baa gi tii. ² O wu gɛnen mɔ, ɔ selɛ kpe Simon Piita de me, Yesu ɔkasɛbo ɔbono Yesu kya laarɛ me-ilaa mɔ asɛ ne ɔ kpaɔ tɔgɛ sa aye yɛɛ, “Mɛ kpaɔ puru aye-wura gibuni mɔ lii folɛbɔ mɔ dɔ. A mɛɲ bii nfono mɛ kyu mɔ kpaɔ yela mɔ.”

³ ɔkyii mɔ gi tɔgɛ sa aye gɛnen mɔ, me-rɛ Piita a yii ɔkpa kyon nten nkan folɛbɔ mɔ gɛten. ⁴ A kya kpe mɔ, a selɛ daa. Nɛ selɛ belen-belen kyon Piita so. Gɛnen so mɔ, nɛ daa mɔ kpaɔ loo folɛbɔ mɔ asɛ. ⁵ Nɛ fo nno mɔ, nɛ mada kerɛ folɛbɔ mɔ dɔ ne nɛ wu akuru mɔ mɛ kyu mili obuni mɔ a dɛ nno. Mɛɲ loo folɛbɔ mɔ dɔ berɛ. ⁶ Simon Piita gi selɛ lii gɛmara gɛmara baa tu me, ne ɔ loo folɛbɔ mɔ dɔ kpaɔ wu akuru abono mɛ kyu mili obuni mɔ a dɛ. ⁷ O wu gitaaban gibono mɛ kyu ɲminde obuni mɔ gɛnɔ kyaga de mɔ-gimu mɔ gi bɔɔ gi dɛ nkan gi mɛɲ kya yii akuru abono mɛ kyu mili mɔ mɔ. ⁸ Nfono mɔ, me, ɔbono nɛ gyangbara kpaɔ fo nno mɔ kee nɛ loo folɛbɔ mɔ dɔ kpaɔ wu de me-ansi ne nɛ sɔɔ gyi yɛɛ Yesu gi kyingi lii ibuni dɔ gɛsintin. ⁹ Wurubuaarɛ agyɛbi mɔ a wolaa nyiile yɛɛ Yesu laa kyingi lii ibuni dɔ. Nkana kyu baa fo gɛnen aberɛ abono mɔ, aye, mɔ-akasebo mɔ, a mɛɲ ti taa nu gɛnen agyɛbi adɛ gɛsɛ. ¹⁰ Lii nfono mɔ, a yaasɛ kyon aye-ntenana dɔ.

Yesu Gi Lɛɛ Mɔ-Nyoro Nyiile Mariya Magadalakyii Mɔ

¹¹ Mariya Magadalakyii mɔ berɛ, gi sii ɔ yelɛ folɛbɔ mɔ asɛ ɔ kya su. ɔ kya su gɛnen mɔ, ɔ mada kerɛ folɛbɔ

mɔ dɔ. ¹²Ɔ mada kerɛ mɔ, Wurubuaarɛ dɔ isɔɔ inyɔ iko ne n tɛ folɛbɔ mɔ dɔ mɛ suu ilaa fufuli. Mɔmɔ dɔ ɔko tɛ de nfono so nkana Yesu ayaa a sa de mɔ ne ɔnyɔsɛ mɔ, mɔ, tɛ de nfono so nkana Yesu gimu gi dɛ de mɔ. ¹³Nfono mɔ, Wurubuaarɛ dɔ isɔɔ mɔ mɛ taasɛ Mariya yɛɛ, “Ɔkyii, menɛ n wɔra ne fo kya su?” Ɔ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Ako mɛ baa puru me-wura gibuni mɔ. Mɛɲ nyi nfono mɛ kyu mɔ kpaa yela.”

¹⁴Ɔ tɔgɛ gɛnen mɔ, Ɔ baa kpɛɛɛ kerɛ mɔ, Yesu ne. O wu mɔ gɛnen mɔ, Ɔ mɛɲ nyi yɛɛ i gyɛ mɔ. ¹⁵Nfono mɔ Yesu gi taasɛ mɔ yɛɛ, “Ɔkyii, menɛ n wɔra ne fo kya su? Anɛ ne fo kya laarɛ?” Mariya berɛ nyi daa yɛɛ ɔfaanan ɔbono Ɔ kya kerɛ ndɔɔ nbono gi bo nfono mɔ so mɔ ne n kya taasɛ mɔ gɛnen. Imɔso Ɔ tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Ɔbelɛnsɛ, nengyene fo puru mɔ kpaa yela gɛtɛɛko mɔ, nyiile me de n' kpaa puru mɔ.”

¹⁶Ne Yesu gi terɛ mɔ yɛɛ, “Mariya.” Ɔ terɛ mɔ gɛnen mɔ, Mariya gi dɛsɛ ne Ɔ terɛ mɔ de Gyuda awura gɛdɛ dɔ yɛɛ, “Raboni!” (Raboni gɛsɛ ne n gyɛ yɛɛ onyiilebo.) ¹⁷Nfono ne Yesu gi tɔgɛ sa Mariya yɛɛ, “Gɛɲ baa mili me gɛnen. Mɛɲ ti dii kpe me-sɛ Wurubuaarɛ asɛ. Fo berɛ, naa kpaa tɔgɛ sa me-akasɛbo abono mɛ wɔra metɛɛana mɔ yɛɛ n kya dii mi-i kpe me-sɛ Wurubuaarɛ asɛ, me-sɛ ɔbono Ɔ gyɛ fɛye-sɛ, me-Wurubuaarɛ ɔbono Ɔ gyɛ fɛye-Wurubuaarɛ mɔ asɛ.” ¹⁸Yesu gi tɔgɛ gɛnen mɔ, Mariya Magadalakyii mɔ gi naa, ne Ɔ kpaa tɔgɛ sa Yesu akasɛbo mɔ yɛɛ, “Nɛ wu aye-Wura Yesu,” ne o buu ilaa ibono Yesu gi tɔgɛ mɔ mɔ sa ɔmɔ.

Yesu Gi Lɛɛ Mɔ-Nyoro Nyiile Mɔ-Akasɛbo

¹⁹Gɛnen Kosida ɔbono gɛdɔɔdɛ mɔ, Yesu akasɛbo mɔ mɛ gyan' obu ɔko dɔ. Mɛ selɛ Gyuda awura abelɛnsɛ

mɔ gifuu so mɔ, mɛ tii gisin wɔra giɲanbi wɔra mɔmɔ-nyoro. Mɛ bo obu mɔ dɔ ɣenen mɔ, mɛ baa kerɛ mɔ, Yesu ne n yeɛ mɔmɔ nsana. Ne ɔ faala ɔmɔ yeɛ, “Wurubuaarɛ gisen yuuli gi' wɔra fɛye-lɛɛ.” ²⁰ Yesu gi tɔɣɛ mɔ-akasɛbo mɔ ɣenen mɔ, o kyu mɔ-abaa dɔ apan mɔ de mɔ-gɛkɛlɛbi dɔ-lɛɛ mɔ kyu nyiile ɔmɔ. Mɔ-akasɛbo mɔ mɛ wu mɔmɔ-ɔbelɛnsɛ mɔ, i wɔra mɔmɔ ɔkon gikyɔ. ²¹ Yesu gi kii faala mɔ-akasɛbo mɔ yeɛ, “Wurubuaarɛ gisen yuuli gi' wɔra fɛye-lɛɛ.” Ne o kii tɔɣɛ sa mɔmɔ yeɛ, “Fɛɛ ɣɛnɔɔbono me-sɛ Wurubuaarɛ gi sun me mɔ, me kee n kya sun fɛye.” ²² Yesu gi tɔɣɛ ɣenen mɔ, ɔ sɔŋga bun mɔmɔ so, ne ɔ tɔɣɛ sa mɔmɔ yeɛ, “Fɛ! sɔɔ Wurubuaarɛ Oduduu. ²³ Asa abono fɛ kyu mɔmɔ-ilaa nyɛnyɛn ibono mɛ wɔra mɔ kyɛɛ mɔmɔ mɔ, Wurubuaarɛ laa kyu kyɛɛ mɔmɔ kee. Ne asa abono, mɔ, fɛ kine ne fɛ maɲ kyu mɔmɔ-ilaa nyɛnyɛn ibono mɛ wɔra mɔ kyɛɛ mɔmɔ mɔ, Wurubuaarɛ kee maɲ kyu kyɛɛ mɔmɔ.”

Yesu Gi Lɛɛ Mɔ-Nyoro Nyiile Tomaase

²⁴ Owi ɔbono Yesu gi kpaa tuule mɔ-akasɛbo sɛnsɛ mɔ, Tomaase, ɔbono mɛ kya terɛ mɔ yeɛ Ata mɔ, Yesu akasɛbo gudu anyɔ mɔ dɔ ɔko mɛɲ bo nno. ²⁵ Imɔso ɔ baa loo mɔ, mɔ-nanboana mɔ mɛ buu sa mɔ yeɛ, “A wu aye-Wura Yesu.” Ne Tomaase gi tɔɣɛ sa mɔmɔ yeɛ, “Nengyene mɛɲ wu aɲanbi mɔ apan nten mɔ-abaa dɔ de n' kyu me-gibaabi kyu yii nfono aɲanbi mɔ a fondi mɔ de n' kyu me-gibaa yii mɔ-gɛkɛlɛbi dɔ-lɛɛ mɔ, maɲ sɔɔ gyi.”

²⁶ Imɔ ɣɛkɛ kuesɛ mɔ, Yesu akasɛbo mɔ mɛ kii mɛ bo obu mɔ dɔ. Idɛ kon berɛ, Tomaase kee bo mɔmɔ dɔ. Mɛ tii gisen wɔra giɲanbi. Mɛ baa kerɛ mɔ, Yesu ne n yeɛ mɔmɔ dɔ. ɔ faala ɔmɔ yeɛ, “Wurubuaarɛ gisen yuuli gi' wɔra fɛye-lɛɛ.” ²⁷ Nfono mɔ, ɔ tɔɣɛ sa

Tomaase yee, “Kyu fo-gibaabi yii gere de fo' kerε me-abaa. Tengε fo-gibaa baa yii me-gεkelεbi. Geη baa sɔɔ akycɔle. Sɔɔ gyi.” ²⁸ Tomaase gi terε mɔ yee, “Me-wura de me-Wurubuaare!” ²⁹ Nfono ne Yesu gi taase mɔ yee, “Iη gyε ibono fo wu me mɔ so ne fo sɔɔ gyi faa? Nu yee omudensebo ne n gyε ɔbono ɔ meη wu me de mɔ-ansi ne ɔ sɔɔ gyi yee ne kyingi lii ibuni dɔ mɔ.”

Ilaa Ibono So Ne ηmarase ɔwole Baare Mɔ

³⁰ Yesu gi wɔra ilaa gbaa'gbaa gikyɔ kee ibono i lee Wurubuaare ɔlon nyiile ne mɔ-akasεbo mɔ me wu de ansi. I meη gyε imɔ pɛwu ne ne ηmarase wɔra ɔwole baare dɔ. ³¹ Ne ηmarase imɔ idε ɔkara yela daa de i' kpaafeye de fe' nyε sɔɔ gyi yee Yesu ne n gyε Wurubuaare mɔ-bi ɔbono o sun yee ɔ' baa mɔlegε anyamesε de mɔmɔ-rε Wurubuaare nsana i' nyε lɔrɔ mɔ. Nengyene fe sɔɔ Yesu gyi mɔ, fe laa nyε Wurubuaare ase gεkyena ɔnan.

21

Yesu Gi Lee Mɔ-Nyoro Nyiile Mɔ-Akasebo Sono Ako

¹ Imɔ nkε kalεε gemara mɔ, Yesu gi kii lee mɔ-nyoro nyiile mɔ-akasεbo ɔbon bele ɔko gεten. Me kya terε gɛnen ɔbon ɔbono yee Tabiriyase. Geηɔɔbono so i ba mɔ ne n gyε yee, ² owi ɔko dɔ mɔ, Simon Piita de Tomaase Ata mɔ, de Natanele ɔbono ɔ lii Keena ɔsowole ɔbono ɔ bo Galeli gεsinkpan so mɔ, de Sebedi mɔ-biana mɔ, de Yesu akasεbo mɔ dɔ anyɔ ako kee me bo gεten kolon. ³ Nfono mɔ, Simon Piita gi kalε mɔ-nanboana mɔ yee, “N kya kpe n' kpa keda iken.” Piita gi kalε mɔmɔ gɛnen mɔ, me tɔgε mɔ yee, “Aye-rε fo a laa kpe!” Nfono mɔ, me lii ne me dii loo gikolii dɔ ne me kyon. Genyε gεbono pɛwu mɔ, me meη nyε sei.

⁴ Gɛdɛ gɛ kpɛ gɛ kya kɛ mɔ, mɛ' baa kerɛ mɔ, Yesu ne n yeɛ ɔbon mɔ gigengen so. Yesu akasɛbo mɔ mɛ wu mɔ gɛnen mɔ, mɛ mɛɲ bii yɛɛ i gyɛ Yesu. ⁵ Yesu gi wu mɔmɔ ne ɔ taasɛ mɔmɔ yɛɛ, “Adega, fɛɲ nyɛ sɛi?” Ne mɛ lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Kuaa.” ⁶ Ne Yesu gi tɔgɛ mɔmɔ yɛɛ, “Fɛ' too asɛwu mɔ wɔra nkyu mɔ dɔ kyu kpɛ de gikolii mɔ gyisɛ so. Fɛ laa keda iken.” Gɛsintin mɔ, mɛ too amɔ mɔ, mɛ keda iken gikyɔ. Mɛ mɛɲ kya taalɛ de mɛ' biidɛ asɛwu mɔ. Iken ibono mɛ keda mɔ, i nyaakyɔ gikyɔ.

⁷ Mɛ, Yesu ɔkasɛbo ɔbono ɔ kya laarɛ me-ilaa mɔ, nɛ tɔgɛ sa Piita yɛɛ, “I gyɛ daa aye-wura.” Simon Piita kya wɔra gɛsun gikolii mɔ dɔ gɛnen owi ɔbono dɔ so mɔ, ɔ mɛɲ suu gɛgbɛ. Ibono ɔ kpɛ nu yɛɛ i gyɛ aye-wura mɔ, o kyu mɔ-ngbɛ kyu suu ne o tin loo nkyu mɔ dɔ fara lii kyon gigengen so. ⁸ Aye asɛnsɛ mɔ berɛ, a palɛ gikolii mɔ a kya biidɛ asɛwu mɔ, yɛgɛ iken mɔ i bɔla amɔ dɔ. Nfono a yeɛ ne a wu Yesu mɔ de gigengen mɔ iɲ bo gɛta de abara. I laa kpɛ wɔra daa fɛɛ ifɛ inan gisoro.

⁹ A dii lii gigengen mɔ so mɔ, a wu ɔken tɔ agyangbalii dɔ ne a wu bodobodo kee dɛ nfono. ¹⁰ Yesu gi tɔgɛ sa mɔ-akasɛbo mɔ yɛɛ, “Fɛ' kyu iken ibono fɛ keda nperɛ-nperɛ mɔ iko ba.” ¹¹ Nfono ne Simon Piita gi dii loo gikolii mɔ dɔ ne o biidɛ asɛwu mɔ de iken belɛ-belɛ ibono i bɔla asɛwu mɔ mɔ lii gigengen so. Iken ibono mɛ keda mɔ gɛgyɔnɔ gɛ gyɛ ikue-sono de saalaa iken isa. Dabɔɛ ibono iken mɔ i kiirɛ ne i nyaakyɔ gɛnen faa, mɛ biidɛ imɔ mɔ, asɛwu mɔ a mɛɲ tɛɛ. ¹² Yesu gi tɔgɛ sa aye yɛɛ, “Fɛ' ba gyi nyɛnyɛngɛ agyudɔ.” Aye dɔ ɔko-rɛ ɔko mɛɲ taalɛ da otu taasɛ mɔ yɛɛ, “Fo ne n gyɛ anɛ?” A ti wolaa bii yɛɛ i gyɛ aye-wura ne. ¹³ Nfono mɔ Yesu gi kpaa puru bodobodo mɔ ne o kyu sa aye. Gɛnen kee ne o puru ɔken mɔ ɔ tɔ ɔgya mɔ dɔ mɔ ne o kyu sa aye yɛɛ a' kyu gyi de bodobodo mɔ. ¹⁴ Yesu gi kyingi lii ibuni dɔ mɔ, ɔbon

baare so-lɛɛ idɛ ne n wɔra gisase ibono ɔ kya lɛɛ mɔ-nyoro nyiile mɔ-akasɛbo mɔ.

Yesu Gi Kii Lɔrɔ Sa Piita Gɛbelɛnsɛ

¹⁵ A gyi ta mɔ, Yesu gi terɛ Simon Piita yɛɛ, “Simon, Gyɔn mɔ-bi.” Ne ɔ taasɛ mɔ yɛɛ, “Fo kya laarɛ me-ilaa don gɛnɔɔbono mɔmɔ adɛ mɛ kya laarɛ me-ilaa mɔ?” ɔ taasɛ mɔ gɛnen mɔ, Piita gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “ɛn, me-wura. Fo nyi ibono n kya laarɛ fo-ilaa.” Piita gi lɛɛ gɛnɔ gɛnen mɔ, Yesu gi tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Sa me-nsandɛbii mɔ agyudɔ.” ¹⁶ Yesu gi kii terɛ Piita yɛɛ, “Simon, Gyɔn mɔ-bi.” Ne o kii taasɛ mɔ ginyɔsɛ yɛɛ, “Fo kya laarɛ me-ilaa?” Piita gi kii lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “ɛn, me-wura, fo nyi ibono n kya laarɛ fo-ilaa.” Piita gi lɛɛ gɛnɔ mɔ, Yesu gi kii tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Kerɛ me-isandɛ mɔ so.” ¹⁷ Yesu gi kii terɛ Piita gisase yɛɛ, “Simon, Gyɔn mɔ-bi.” Ne o kii taasɛ mɔ yɛɛ, “Fo kya laarɛ me-ilaa?” Ibono Yesu gi taasɛ mɔ gisase gidɛ mɔ, mɔ-gisen dɔ i nyida mɔ yɛɛ Yesu gi kii taasɛ mɔ gɛnen. Nfono ne Piita gi lɛɛ gɛnɔ yɛɛ, “Me-wura, fo nyi ilaa kamaasɛ. Fo nyi ibono n kya laarɛ fo-ilaa.” Piita gi lɛɛ gɛnɔ gɛnen mɔ, Yesu gi kii tɔgɛ sa mɔ yɛɛ, “Kerɛ me-isandɛ mɔ so de agyudɔ. ¹⁸ N kya tɔgɛ fo gɛsintin; owi ɔbono fo gyɛ dega mɔ, fo kya dela fo-gbagya fo-atɔ de fo' naa kpe gɛten kamaasɛ gɛbono fo kya laarɛ mɔ. Fo baa wɔra ɔbelɛnsɛ mɔ, fo laa tengɛ fo-abaa de ɔko ne ɔ' san kyu fo-gbagya dela fo de ɔ' sola fo kpe de nfono so fo mɛɲ kya laarɛ mɔ.” ¹⁹ (Yesu gi tɔgɛ gɛnen ilaa idɛ sa Piita kyu lɛɛ nyiile mɔ lɛwu ɔbono ɔnan mɔ Piita laa baa wu' de i' kyu nyisigyɛ bara Wurubuaarɛ mɔ.) Idɛ gɛmara mɔ, Yesu gi tɔgɛ sa Piita yɛɛ, “Baa buu me de fo' wɔra fɛɛ me-lɛɛ mɔ ɔnan.”

²⁰ Piita gi kisee kerɛ mɔ, o wu me, Yesu ɔkasɛbo ɔbono Yesu kya laarɛ me-ilaa mɔ. (Owi ɔko dɔ a tɛ a kya gyi mɔ, me ne n faga taasɛ Yesu ilaa mɔ-giso dɔ yɛɛ, “Me-wura,

anɛ ne nan yɛgɛ fo-akyobo mɛ' nyɛ fo mɔ?") ²¹ Piita gi kisee kerɛ ne o wu me gɛnen mɔ, ɔ taasɛ Yesu yɛɛ, "Mɛwura, ne ɔnyen baarɛ mɔ de-e? Mɛnɛ ne nan ba mɔ so gɛkaako?" ²² Yesu gi lɛɛ gɛnɔ sa Piita yɛɛ, "Nengyene i gyɛ me-gɛlaarɛ yɛɛ ɔ' kyena kaaborɛ n' kii ba mɔ, i gyɛ fo mɛnɛ? Fo berɛ baa buu me de fo' wɔra me-lɛɛ mɔ ɔnan daa." ²³ Gɛnen ilaa ibono Yesu gi tɔgɛ kyu lii me, mɔ-ɔkasɛbo ɔbono ɔ kya laarɛ me-ilaa faa so mɔ, i yɛgɛ Yesu asonbo mɔ mɛ san mɛ naa ma-a tɔgɛ yɛɛ me berɛ, maɲ wu'. Yesu mɔ, mɛɲ kii tɔgɛ gɛnen. ɔ tɔgɛ daa yɛɛ nengyene i gyɛ mɔ-gɛlaarɛ yɛɛ n' kyena kaaborɛ o' kii baa tu me mɔ, i gyɛ Piita mɛnɛ?

ɔwolɛ Baarɛ Agyɛbi Laalaalogɛ

²⁴ ɔbono Yesu akasɛbo mɔ mɛ darɛ gɛnen mɔ ne n ɲmarasɛ ɔwolɛ baarɛ faa. O wu imɔ de mɔ-ansi, ne aye kee a wu yɛɛ ibono ɔ ɲmarasɛ yela faa i gyɛ gɛsintin. ²⁵ Yesu gi wɔra wɔra ilaa kpɛi-kpɛi gikyɔ. Iɲ gyɛ imɔ pɛwu ne nɛ taalɛ ɲmarasɛ wɔra ɔwolɛ baarɛ dɔ faa. Nengyene mɛ tɔgɛ yɛɛ mɛ' ɲmarasɛ imɔ ikamaasɛ yela mɔ, nɛ sɔɔ gyi yɛɛ iwolɛ mɔ i laa bɔla gɛsinkpan san. I maɲ nyɛ iyelaten.

ḠḠḠḠ ḠḠḠḠḠ, ḠḠḠḠḠ ḠḠḠḠḠḠḠ ḠḠ ḠḠḠḠ ḠḠḠḠḠ
AnyamesḠ ḠḠ ḠḠḠḠ ḠḠḠḠ

The New Testament in the Gikyode language

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gikyode

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 30 Nov
2021

4cc402b4-139a-5f33-9af9-fbf62307f663